

ŽALE

LETNO POROČILO 2022

Ljubljana, april 2023

KAZALO

1	UVOD	1
1.1	PREDSTAVITEV DRUŽBE	1
1.2	IZJAVA O UPRAVLJANJU	3
1.3	POROČILO POSLOVODSTVA.....	6
1.4	POROČILO NADZORNEGA SVETA.....	8
2	POSLOVNO POROČILO	11
2.1	GOSPODARSKA GIBANJA V ŠIRŠEM OKOLJU	11
2.2	URESNIČEVANJE NAČRTOVANIH CILJEV IN NALOG.....	12
2.3	ZADOVOLJSTVO UPORABNIKOV	13
2.4	POSLOVANJE DRUŽBE.....	14
2.4.1	<i>Analiza poslovanja</i>	14
2.4.2	<i>Pomembnejši kazalniki poslovanja in finančnega stanja.....</i>	17
2.4.3	<i>Upravljanje s tveganji</i>	18
2.5	POROČILO O IZVAJANJU DEJAVNOSTI	22
2.5.1	<i>Izvajanje gospodarske javne službe</i>	23
2.5.2	<i>Tržne dejavnosti.....</i>	27
2.6	POROČILO O NALOŽBENI DEJAVNOSTI	29
2.6.1	<i>Obnove in nadomestitve</i>	29
2.6.2	<i>Realizacija načrta razvojnih nalog</i>	29
2.7	RAZISKAVE IN RAZVOJ	30
2.8	JAVNA NAROČILA	31
2.9	UPRAVLJANJE S KADRI	32
2.10	VARSTVO OKOLJA	34
2.11	DRUŽBENA ODGOVORNOST	35
2.12	RAZVOJNE USMERITVE	36
2.13	POMEMBNI POSLOVNI DOGODKI PO KONCU POSLOVNEGA LETA	38
3	RAČUNOVODSKO POROČILO.....	39
3.1	POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA.....	39
3.2	RAČUNOVODSKI IZKAZI.....	43
3.2.1	<i>Bilanca stanja.....</i>	43
3.2.2	<i>Izkaz poslovnega izida.....</i>	45
3.2.3	<i>Izkaz drugega vseobsegajočega donosa</i>	46
3.2.4	<i>Izkaz denarnih tokov</i>	47
3.2.5	<i>Izkaz gibanja kapitala</i>	48
3.2.6	<i>Izkaz bilančnega dobička</i>	49
3.2.7	<i>Predlog razdelitve bilančnega dobička</i>	49
3.3	RAZKRITJA POSTAVK V RAČUNOVODSKIH IZKAZIH	50
3.3.1	<i>Računovodske usmeritve</i>	50
3.3.2	<i>Pojasnila k bilanci stanja.....</i>	58
3.3.3	<i>Pojasnila k izkazu poslovnega izida.....</i>	68
3.3.4	<i>Razčlenitev stroškov po funkcionalnih skupinah.....</i>	74
3.3.5	<i>Pojasnila k izkazu drugega vseobsegajočega donosa</i>	74
3.3.6	<i>Pojasnila k izkazu denarnih tokov.....</i>	74
3.3.7	<i>Druga razkritja</i>	75
3.3.8	<i>Dodatna razkritja na podlagi zahtev SRS 32.....</i>	75
3.4	IZJAVA POSLOVODSTVA	79

Pomembnejši podatki in kazalniki poslovanja družbe

	LETO 2022	LETO 2021	LETO 2020	LETO 2019
FIZIČNI OBSEG POSLOVANJA				
24-urna dežurna služba – število prevozov pokojnikov	4.256	4.447	4.396	4.528
Število pogrebov	2.964	3.039	3.160	2.746
Število upepelitev	14.866	15.132	14.762	12.600
- od tega upepelitve pokojnikov iz MOL	2.673	2.724	2.879	2.484
Število oddanih grobov na dan 31.12.	54.980	54.683	54.433	54.076
Število cvetličnih izdelkov	7.180	6.611	6.346	5.598
Število sveč	171.013	181.282	175.682	248.036
IZ BILANCE STANJA NA DAN 31.12. (v EUR)				
Bilančna vsota	19.378.331	19.229.886	19.151.467	18.427.854
Dolgoročna sredstva	15.772.782	15.540.662	15.367.122	15.098.692
Zaloge	164.072	97.853	93.310	94.038
Terjatve in AČR	680.447	494.176	675.446	477.168
Finančne naložbe in denarna sredstva	2.761.030	3.097.195	3.015.589	2.757.956
Kapital	16.971.082	16.825.274	16.548.477	15.895.020
Rezervacije, dolgoročne PČR in dolgoročne obveznosti	966.127	999.987	843.098	821.300
Kratkoročne obveznosti in PČR	1.441.122	1.404.625	1.759.892	1.711.534
IZ IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA ZA LETO (v EUR)				
Prihodki iz poslovanja	11.162.561	10.161.335	10.026.840	8.902.973
Odhodki iz poslovanja	11.066.172	9.814.900	9.279.948	8.766.514
Rezultat iz poslovanja (EBIT)	96.389	346.435	746.892	136.459
Rezultat iz finančnega in izrednega poslovanja	-8.849	-22.902	1.496	19.554
Celotni dobiček/izguba poslovnega leta	87.540	323.533	748.388	156.013
Čisti dobiček/izguba poslovnega leta	66.418	291.814	688.679	156.013
STROŠKI DELA IN ZAPOSLENI				
Stroški dela	4.311.713	3.965.503	3.724.129	3.360.766
Stroški plač	3.009.136	2.831.243	2.637.917	2.448.925
Povprečna bruto plača na zaposlenega	2.298,88	2.181,17	2.086,94	2.029,00
Povprečno število zaposlenih iz ur	109,08	108,17	105,33	100,58
Število zaposlenih ob koncu leta	99	102	103	94
Povprečno število zaposlenih v letu	105,2	104,8	101,4	98,3
KAZALNIKI POSLOVANJA DRUŽBE				
Koeficient gospodarnosti poslovanja	1,01	1,04	1,08	1,02
Čista donosnost kapitala (v %)	0,39	1,76	4,00	0,99
Delež lastniškega financiranja (v %)	87,58	87,50	86,41	86,26
Kratkoročni koeficient	2,83	2,87	2,30	2,07

1 UVOD

Leto 2022 je zaznamovala negotovost glede oskrbe z energenti in gibanja njihovih cen ter razmeroma visoka inflacija, ki vpliva na kupno moč potrošnikov. Družba ŽALE Javno podjetje, d.o.o. (v nadaljevanju ŽALE ali družba) je kljub visokim cenam energentov v letu 2022 dosegla dober rezultat in realizirala najpomembnejše cilje poslovanja.

1.1 Predstavitev družbe

Družba:	ŽALE Javno podjetje, d.o.o. Ljubljana, (skrajšan naziv: ŽALE, d.o.o.)
Naslov:	Med hmeljniki 2, 1000 Ljubljana
Telefon:	01 420 17 00
E-pošta:	info@zale.si
Spletna stran:	http://www.zale.si
Matična številka:	5015669
Davčna številka:	SI 39470628
Šifra dejavnosti:	96.030 - pogrebna dejavnost
TRR:	SKB d. d., Ljubljana, IBAN: SI56 0310 0100 0003 073 NLB d. d., Ljubljana, IBAN: SI56 0292 2026 0827 078
Osnovni kapital:	5.698.216 EUR

Št. registrskega vložka pri Okrožnem sodišču v Ljubljani: 1/00200/00

Po merilih Zakona o gospodarskih družbah je (v nadaljevanju: ZGD-1) so ŽALE velika družba, ker je kot subjekt javnega interesa zavezana k reviziji in izpolnjuje merila za srednje družbe in v kateri ima občina večinski lastniški delež.

➤ Ustanovitev in statusne spremembe družbe

Družba ŽALE je pravna naslednica Pogrebnega zavoda ŽALE, ki je začel poslovati 1. 8. 1914. Tekom let se je družba statusno večkrat preoblikovala. Leta 1990 je Mesto Ljubljana ustanovilo ŽALE Javno podjetje, d.o.o. in leta 1994 preneslo ustanoviteljske pravice na Holding mesta Ljubljana d.o.o., družbo za upravljanje in gospodarjenje z javnimi podjetji. Na podlagi Pogodbe o prenosu poslovnega deleža (notarski zapis opr. št. SV 1696/07 z dne 23. 7. 2007) je Mestna občina Ljubljana na dan 31. 12. 2007 ponovno postala edini družbenik družbe ŽALE in ji pripada 100 % poslovni delež.

➤ Dejavnost družbe

Glavna dejavnost družbe je pogrebna dejavnost, ki po Uredbi SKD vključuje tudi pokopališko dejavnost (šifra SKD 96.030), poleg tega družba izvaja še druge dejavnosti, ki so vpisane v sodni register in so namenjene celoviti ponudbi storitev ter zagotavljajo boljše izkoriščanje sredstev osnovne dejavnosti. Družba izvaja gospodarsko javno službo v skladu z veljavnimi predpisi.

Pravne podlage za izvajanje pogrebne in pokopališke dejavnosti so Zakon o pogrebni in pokopališki dejavnosti (v nadaljevanju ZPPDej), Odlok o pokopališkem redu v Mestni občini Ljubljana (v nadaljevanju MOL), Zakon o gospodarskih javnih službah (ZGJS), Odlok o gospodarskih javnih službah in Akt o ustanovitvi družbe z omejeno odgovornostjo ŽALE Javno podjetje, d.o.o. Družba je 8. 11. 2017 pridobila dovoljenje za opravljanje pogrebne dejavnosti, ki ga je izdalo Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo RS.

Pogrebna dejavnost obsega zagotavljanje 24-urne dežurne službe, ki je obvezna občinska gospodarska javna služba, ter pogrebno dejavnost, ki se izvaja na trgu in obsega prevoz, pokojnika, ki ga ne zagotavlja 24-urna dežurna služba, pripravo in upepelitev pokojnika ter pripravo in izvedbo pogreba, pri čemer občina lahko s pokopališkim redom določi, da storitve pokopališko pogrebnega moštva zagotavlja upravljavec pokopališča v okviru pokopališke dejavnosti oziroma upravljanja s pokopališči, kar je MOL tudi storila v Odloku o pokopališkem redu v MOL.

Pokopališka dejavnost obsega upravljanje ter urejanje pokopališč. Upravljanje pokopališč obsega zagotavljanje urejenosti pokopališča. Sem spadajo tudi storitve grobarjev, izvajanje investicij in investicijskega vzdrževanja, oddajo grobov v najem, vodenje evidenc ter izdajanje soglasij v zvezi s posegi na območju pokopališč. Upravljavec pokopališča je občina ali oseba javnega prava, ki jo za upravljavca določi organ, pristojen za izvrševanje proračuna občine ali koncesionar. Urejanje pokopališč obsega zgraditev ali razširitev obstoječega pokopališča, zgraditev pokopaliških objektov in naprav ter druge pokopališke infrastrukture na pokopališču, razdelitev pokopališča na posamezne zvrsti grobov in opustitev pokopališča.

Družba ŽALE je skladno z Odlokom o pokopališkem redu v MOL izvajalec javne službe 24-urne dežurne službe na celotnem območju MOL. Družba izvaja pogrebno dejavnost na 18 pokopališčih na območju MOL, in sicer so to mestna pokopališča Žale, Sostro in Vič ter krajevna pokopališča Bizovik, Štepanja vas, Dravlje, Stožice, Polje, Šentvid, Rudnik, Črnuče, Šentjakob, Šmartno pod Šmarno goro, Janče, Prežganje, Javor, Mali Lipoglav in Šentpavel. Družba je upravljavec navedenih pokopališč na podlagi Akta o ustanovitvi družbe ŽALE.

Kot tržno dejavnost je družba v poročevalskem obdobju izvajala prevoz pokojnikov, ki ga ne zagotavlja 24-urna dežurna služba, pripravo in upepeljevanje pokojnikov, prodajo pogrebne in nagrobne opreme (krste, žare, spomeniki in drugo), nadstandardne pogrebne storitve, celovite ureditve in oskrbo grobov ter vrtnarske, cvetličarske in druge storitve.

Poslanstvo družbe ŽALE je zagotavljati prebivalcem MOL gospodarsko javno službo pogrebne in pokopališke dejavnosti ter jo dopolnjevati s tržno dejavnostjo in pri tem varovati okolje in kulturno dediščino ter delovati kot družbeno odgovorno podjetje.

➤ **Organi vodenja in upravljanja**

V družbi je vzpostavljen dvotirni sistem upravljanja z direktorjem kot organom vodenja ter nadzornim svetom kot organom nadzora.

Družbo zastopa in vodi posle mag. Robert Martinčič, ki je 12. 9. 2022 nastopil nov petletni mandat. Vodenje poslov družbe je nadziral nadzorni svet (v nadaljevanju: NS) v sestavi Dunja Piškur Kosmač (predsednica) in dr. Marta Bon (namestnica predsednice), ki sta bili imenovani s 1. 1. 2020 za mandatno dobo 4 let, in Enes Beganović kot predstavnik delavcev, ki je tretji štiriletni mandat začel 4. 6. 2021.

1.2 Izjava o upravljanju

V skladu z določbo petega odstavka 70. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) poslovodstvo družbe ŽALE izjavlja, da je bilo v obdobju poslovnega leta 2022 upravljanje družbe skladno z zakoni, z Aktom o ustanovitvi družbe z omejeno odgovornostjo ŽALE Javno podjetje, d.o.o. in drugimi veljavnimi predpisi.

Poslovodstvo družbe ŽALE v skladu s 60.a členom ZGD-1 izjavlja, da je letno poročilo z vsemi sestavnimi deli, vključno z izjavo o upravljanju družbe, sestavljeno in objavljeno v skladu z ZGD-1 in Slovenskimi računovodskimi standardi (v nadaljevanju SRS 2016).

V skladu s petim odstavkom 70. člena ZGD-1 so v nadaljevanju podana zahtevana pojasnila.

➤ Kodeks o upravljanju

V obdobju, na katero se nanaša ta izjava, je družba smiselno uporabljala referenčni Kodeks upravljanja za nejavne družbe. Družba sledi priporočilom referenčnega Kodeksa, razen tistega dela, ki se nanaša na javne (delniške) družbe. Razlog za to odločitev je dejstvo, da je družba ŽALE družba z omejeno odgovornostjo in ne javna (delniška) družba.

➤ Opis glavnih značilnosti sistema notranjih kontrol in upravljanja tveganj v družbi v povezavi s postopkom računovodskega poročanja

Nadzor nad delovanjem notranjih kontrol se izvaja z vodstvenim nadzorom, z notranjimi revizijskimi pregledi, z zunanjo revizijo računovodskih izkazov ter z drugimi neodvisnimi presojami.

Sistem notranjih kontrol je opredeljen kot sestav računovodskih in drugih kontrol, vključno z organizacijskim ustrojem, metodami in postopki, ki jih vzpostavi vodstvo v sklopu svojih združenih ciljev z namenom, da si z njimi pomaga pri gospodarnem, učinkovitem in uspešnem izvajanju dejavnosti. Notranje kontrole imajo pomembno vlogo pri odkrivanju in preprečevanju goljufij ter zaščiti tako premoženja kot ugleda družbe. Namen notranjih kontrol je zagotoviti učinkovitost in uspešnost delovanja, pravilnost, popolnost in resničnost računovodskega poročanja ter skladnost z veljavnimi zakoni in drugimi zunanji in notranji predpisi.

Družba ima z namenom zagotavljanja transparentnosti, učinkovitosti ter odgovornega poslovanja vzpostavljen delujoč sistem notranjih kontrol in upravljanja s tveganji preko organizacijske strukture družbe, standardov ISO 9001, ISO 14001, ISO/IEC 27001 in ISO 45001 ter internih aktov družbe z natančno izdelanim sistemom poročanja po posameznih organizacijskih enotah. Sistem notranjih kontrol je podprt s sistemom kontrol informacijske tehnologije, s katerim se med drugim zagotavljajo ustrezne omejitve in nadzor nad izvajanjem dejavnosti ter natančno, ažurno in popolno obdelovanje podatkov.

S sistemom notranjih kontrol družba izvaja postopke in metode, ki s svojim delovanjem zagotavljajo točnost, zanesljivost in popolnost podatkov in informacij, pravilno in pošteno izdelavo računovodskih izkazov, preprečujejo in odkrivajo napake v sistemu ter zagotavljajo spoštovanje zakonov, aktov organov upravljanja ter drugih predpisov.

Vzpostavljen sistem notranjih kontrol v vseh pomembnih pogledih daje ustrezna zagotovila za doseganje ciljev na področju: skladnosti poslovanja z zakoni, predpisi, sprejetimi notranjimi akti družbe in drugimi navodili; uspešnosti poslovanja ter zagotavljanja kakovostnih storitev; varovanja sredstev pred izgubo zaradi malomarnosti, zlorab, slabega upravljanja, napak, poneverb ter drugih nepravilnosti; razvijanja in ohranjanja zanesljivih računovodskih in drugih podatkov ter pravilnosti prikazovanja le-teh v računovodskih poročilih in uporabe enotne metodologije dela, vključno s predpisanimi obrazci in dokumenti.

Z namenom vzpostavitve celovitega sistema za obvladovanje tveganj v družbi in zaradi zagotavljanja kakovostnih informacij nadzornemu svetu, ima družba opredeljena tveganja po posameznih področjih dela.

Za stalno in celovito preverjanje pravilnosti in zakonitosti, gospodarnosti in urejenosti poslovanja skrbi služba za notranjo revizijo Javnega holdinga Ljubljana, ki izvaja neodvisno in objektivno revizijsko aktivnost.

Notranji revizorji preverjajo skladnost poslovanja z zakoni in drugimi predpisi, skladnost z usmeritvami, načrti, ustreznost delovanja notranjih kontrol, računovodskih informacij, varovanje premoženja, gospodarno in učinkovito uporabo dejavnikov ter doseganje namenov in ciljev v zvezi s poslovanjem.

Notranje revidiranje se izvaja v skladu z mednarodnimi standardi strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju, kodeksom notranjerevizijskih načel in kodeksom poklicne etike notranjih revizorjev.

➤ Podatki o družbeniku in ključnih pristojnostih

Pristojnosti in delovanje družbenika opredeljujejo ZGD-1 in Akt o ustanovitvi družbe z omejeno odgovornostjo ŽALE Javno podjetje, d.o.o. Edini družbenik družbe je MOL, ki ima skladno z Aktom naslednje pristojnosti:

- izvršuje ustanoviteljske pravice ter sprejema odločitve v zvezi z zagotavljanjem javne službe,
- določi poslovni naslov družbe,
- odloča o cenah oziroma tarifah za uporabo javnih dobrin, ki jih zagotavlja družba,
- daje soglasje k nakupu oziroma odprodaji poslovnega deleža v drugi družbi,
- daje soglasje za najemanje kreditov in drugo zadolževanje, ki je nad 5 % vrednosti osnovnega kapitala družbe,
- daje soglasje za obremenitev nepremičnin, ki je nad 5 % vrednosti osnovnega kapitala družbe,
- sprejema poslovni načrt družbe,
- imenuje in razrešuje člane NS,
- odloča o zahtevi za vplačilo osnovnih vložkov,
- odloča o vračanju naknadnih vplačil,
- odloča o delitvi in prenehanju poslovnih deležev,
- odloča o ukrepih za pregled in nadzor dela poslovođij,
- odloča o postavitvi prokurista s sklepom,
- odloča o uveljavljanju zahtevkov družbe proti poslovodjem ali družbenikom v zvezi s povračilom škode, nastale pri ustanavljanju ali poslovođenju,
- odloča o drugih zadevah, za katere tako določa zakon.

Družbenik ne odgovarja za obveznosti družbe, razen v primerih, ki so določeni z zakonom.

➤ Podatki o sestavi in delovanju organov vodenja ali nadzora

Družba ima enega poslovodjo, ki ima naziv direktor. Imenuje ga NS družbe za mandatno dobo petih let in je po poteku mandatne dobe lahko ponovno imenovan. Direktor vodi posle družbe, jo zastopa in opravlja vsa pravna dejanja, ki spadajo v pravno sposobnost družbe.

Direktor potrebuje soglasje družbenika za naslednje vrste poslov:

- za nakup oziroma odprodajo poslovnega deleža v drugi družbi,
- za najemanje kreditov in drugo zadolževanje, ki je nad 5 % vrednosti osnovnega kapitala družbe,
- za obremenitev nepremičnin, ki je nad 5 % vrednosti osnovnega kapitala družbe.

Akt o ustanovitvi določa sestavo, mandat in pristojnosti NS. NS sestavljajo trije člani, dva predlaga MOL, enega pa zaposleni. Člani NS so imenovani za mandatno dobo štirih let in so po poteku mandatne dobe lahko ponovno imenovani.

V skladu z Aktom o ustanovitvi ima NS naslednje pristojnosti:

- nadzoruje vodenje poslov družbe,
- preveri letno poročilo družbe in predlog za uporabo bilančnega dobička ter zavzame stališče do revizijskega poročila, o čemer sestavi pisno poročilo za družbenika,
- sprejme letno poročilo družbe ter predlog za uporabo bilančnega dobička,
- obravnava in potrjuje pisna poročila o poslovanju družbe na koncu vsakega polletja,
- daje mnenje k predlogu poslovnega načrta družbe in ga posreduje v sprejem družbeniku,
- imenuje in razrešuje direktorja družbe in
- odloča o drugih zadevah v skladu s predpisi in akti družbe.

➤ Opis politike raznolikosti v organih vodenja ali nadzora

Družba v zvezi s sestavo organov vodenja ali nadzora ne izvaja vnaprej določene politike raznolikosti glede vidikov, kot so spol, starost, izobrazba ali poklicne izkušnje.

Družba še ni sprejela posebne formalizirane politike raznolikosti glede zastopanosti v organih vodenja in organih nadzora z vidika spola in drugih vidikov raznolikosti (starosti ali izobrazbe in poklicnih izkušenj), vendar so zagotovljene enake možnosti vsem kategorijam v postopkih kadrovanja. Ne glede na to da družba nima formalizirane politike raznolikosti, je v organih vodenja in nadzora družbe zagotovljena heterogenost glede spola in starosti ter komplementarnost oziroma raznolikost znanj, izkušenj, kompetenc in veščin članov. Pri izboru poslovodstva in NS družbe je pomemben vidik tudi kontinuiteta delovanja obeh organov, s tem da se ne menjajo vsi člani organov naenkrat, upoštevajo pa se tudi splošno sprejeta načela nediskriminacije.

Direktor
mag. Robert Martinčič

1.3 Poročilo posloводства

Realna rast BDP v letu 2022 (5,4 %), ki je izhajala predvsem iz okrevanja po epidemiji v prvi polovici leta, se je v drugi polovici leta zaradi razmer v mednarodnem okolju občutno umirila. Energetska kriza, ki je gospodarstvo zajela v letu 2022, se je, po sprejetju ukrepov za blaženje energetske krize, proti koncu leta začela umirjati. Inflacija je bila predvsem zaradi rasti cen energentov in hrane razmeroma visoka (10,3 %).

Družba ŽALE je v letu 2022 poslovala v skladu s Poslovnim načrtom, ki je bil sprejet na 29. seji Mestnega sveta MOL dne 31. 1. 2022 in hkrati sledila svojemu poslanstvu, ki je prebivalcem MOL zagotavljati gospodarsko javno službo 24-urno dežurno službo in upravljanje s pokopališči ter to dopolnjevati s tržno dejavnostjo, pri tem pa tudi varovati okolje in kulturno dediščino ter delovati kot družbeno odgovorno podjetje.

Leto 2022 je bilo za družbo ŽALE še vedno zelo zahtevno leto, predvsem z vidika organizacije in zagotavljanja nemotenega izvajanja dejavnosti. Družba je svoje poslovanje prilagodila dejstvu, da je smrtnost ostala povečana, kljub koncu epidemije COVID-19. Občasno je bila sprejemna pisarna odprta tudi po 14 ur na dan, da so svojci lahko čimprej naročili pogreb. Pogrebe je družba izvajala tudi s tremi pogrebnimi moštvi hkrati, da občani niso dlje čakali na pogreb. Upepeljevalnica, ki izvede tri četrtine vseh upepelitev v Sloveniji, je po potrebi delovala neprekinjeno 24 ur na dan, vse dni v tednu, torej ves možni čas.

Delovanje družbe je bilo torej v celoti usmerjeno v nemoteno izvajanje pogrebnih in pokopaliških storitev. Kljub neugodnim pogojem za poslovanje je družba poslovno leto 2022 zaključila z dobičkom v višini 66.418 EUR. Na višino dobička, ki je pod načrtovanim, so med drugim vplivali:

- povečanje prihodkov od prodaje, in sicer predvsem prihodkov od prodaje v cvetličarni in prihodkov od pogrebnih tržnih storitev (upepeljevanje),
- povečanje nabavne vrednosti prodanega blaga (cvetličarna),
- povečanje stroškov energentov, predvsem zemeljskega plina in elektrike,
- povečanje stroškov dela zaradi dviga izhodiščnih plač in večjega števila zaposlenih,
- povečanje stroškov storitev,
- negativno poslovanje javne službe upravljanje pokopališč.

Izguba pri upravljanju s pokopališči je bila ustvarjena v pretežni meri z vzdrževanjem pokopališč, kjer so grobnine glede na obseg programa vzdrževanja in pripadajoče stroške preizke. Kljub temu je družba zagotavljala enak standard na pokopališčih, ne glede na velikost ali oddaljenost posameznega pokopališča. Na enak način je vzdrževala tudi pokopališko infrastrukturo. Izgubo, ustvarjeno z upravljanjem s pokopališči, je družba pokrila z dobičkom tržnih dejavnosti, tako da uporabniki njenih storitev niso občutili možnih posledic negativnega poslovanja javne službe.

Ključne cilje, povezane z investicijami, je družba skoraj v celoti realizirala. Izvedla je obnovo štirih mrljskih vežic na Plečnikovih Žalah, sanacijo strehe nad poslovalno dvorano na Kerševanovih Žalah in uredila dodatne napisne ploščice v Gaju Spomina II, zalivu IV, in v Gaju spomina IV, oazi I ob prostoru za raztros pepela na novem delu pokopališča Žale oziroma Mušičevih Žalah.

Izvajanje pogrebnih, pokopaliških in tržnih storitev je potekalo po sprejetih standardih in normativih, upoštevajoč standarde ISO 9001:2015, ISO 14001:2015, ISO/IEC 27001:2013 in ISO 45001:2018. Zanesljivost in kakovost izvajanja gospodarske javne službe sta bili tudi v letu 2022 na visokem nivoju. Zadovoljstvo uporabnikov storitev družbe se je ugotavljalo z raziskovanjem odnosa Ljubljančanov do javnega podjetja (javnomnenjska raziskava Panel). Rezultati kažejo, da je večina anketiranih zadovoljnih, delež nezadovoljnih je majhen.

Plečnikove Žale so kulturni spomenik državnega pomena, nosilec znaka Evropska dediščina iz medvladne iniciative in vpisane na Unescov seznam svetovne kulturne in naravne dediščine. Poleg kompleksa mesta mrtvih - Plečnikovih Žal – Vrta vseh svetih, je na ta prestižni seznam vpisanih še šest Plečnikovih del na področju Mestne občine Ljubljana, ki so prepoznavna celota, ki jo danes imenujemo tudi Plečnikova Ljubljana. Družba sodeluje tudi v združenju ASCE – Združenju pomembnih evropskih pokopališč in je ob Dnevih dediščine evropskih pokopališč, konec maja in v začetku junija 2022, izvedla brezplačna vodenja po kulturni dediščini pokopališča Žale.

Družba je v letu 2022 kupcem ponudila novost – produkt Brezčasen spomin, ki omogoča, da se s pomočjo sodobne tehnologije na kraju poslednjega počivališča najbližjih pusti več kot le imena in letnice in pove zgodbo o ljudeh, ki tam počivajo, tudi fotografije ali video. In to na preprost način, s pomočjo elegantne ploščice s QR kodo, ki se jo prilepi na nagrobno obeležje. Iskalnik grobov družbe ŽALE je na voljo tudi v mobilnih trgovinah (App Store, AppGallery, Google Play) in v letu 2022 je bil v uporabi kar dva milijon krat.

Družba je aktivno sodelovala pri širitvi pokopališč v Mestni občini Ljubljana, predvsem pokopališča Šentvid. Sodelovala je tudi pri gradnji pokopališča Vič, katerega je prevzela v upravljanje decembra 2022.

Družba poudarja pomen izobraževanja in stalnega izpopolnjevanja. Skoraj vsi zaposleni so bili vključeni vsaj v eno od oblik funkcionalnega usposabljanja in izobraževanja. Družba je izvajala različne aktivnosti za pretok znanja med zaposlenimi. Poslovna uspešnost družbe je tesno povezana z zaposlenimi: s skrbjo za enakopravne odnose med zaposlenimi, za izboljšanje delovnih pogojev, za sodelovanje in informiranje sindikata, sveta delavcev ter vseh zaposlenih. Vse to je družba dosegala tudi z učinkovitimi in odgovornimi odnosi med direktorjem, člani NS in lastnikom. Družba je svoje delo opravljala s potrebno pieteto in občutljivostjo ter v zadovoljstvo naročnikov in uporabnikov njenih storitev, lastnika in širše javnosti.

Družba je aktivno sodelovala v Upravnem odboru in Komisiji za pogrebno in pokopališko dejavnost Zbornice komunalnega gospodarstva na Gospodarski zbornici Slovenije.

Direktor
mag. Robert Martinčič

1.4 Poročilo nadzornega sveta

➤ Delovanje nadzornega sveta v letu 2022

NS je poslovanje družbe nadziral v okviru pristojnosti, določenih z zakonskimi predpisi in aktom o ustanovitvi družbe. V letu 2022 se je sestal na treh rednih in eni dopisni seji.

NS je obravnaval ter nadziral tekoče poslovanje podjetja, premoženjsko stanje družbe, delo uprave in izvrševanje sprejetih sklepov NS. Poleg tega je NS obravnaval tudi Letno poročilo družbe za leto 2021 skupaj s Poročilom pooblaščenice revizijske družbe in ugotovil, da vsebina letnega poročila realno prikazuje poslovanje družbe, računovodski izkazi pa so resnična in poštena slika finančnega stanja družbe.

Na svojih sejah je NS tekom leta 2022 sprejel 23 sklepov v zvezi z vodenjem podjetja in se pri tem seznanil, obravnaval in/ali soglašal z naslednjimi pomembnejšimi zadevami:

- Nadzorni svet družbe ŽALE je na podlagi priporočila revizijske komisije nadzornega sveta družbe ŽALE sprejel sklep o izboru revizijske družbe DELOITTE REVIZIJA d.o.o. za revidiranje računovodskih izkazov za leta 2022, 2023 in 2024.
- Nadzorni svet družbe ŽALE je z dnem 12. 9. 2022 imenoval direktorja družbe ŽALE za mandatno dobo 5 (petih) let.
- Nadzorni svet je obravnaval in se seznanil s Poročilom revizijske komisije nadzornemu svetu ŽALE o rezultatu obvezne revizije.
- Nadzorni svet se je seznanil s Poročilom o izvedbi notranje revizije izvajanja nalog pogrebne dejavnosti v letih 2020 in 2021 v družbi ŽALE.
- Nadzorni svet družbe ŽALE je potrdil predlog Poročila o poslovanju družbe ŽALE za obdobje I – VI 2022.
- Nadzorni svet družbe ŽALE je dal pozitivno mnenje k predlogu Poslovnega načrta družbe ŽALE Javno podjetje, d.o.o. za leto 2023 in ga posredoval v sprejem družbeniku.

NS se je na vseh rednih sejah seznanil s poročilom predsednice RK o delu RK.

➤ Poročilo o delu revizijske komisije nadzornega sveta za leto 2022

Skladno s predpisi in na podlagi sklepa NS je bila dne 3. 5. 2021 imenovana Revizijska komisija, ki je tudi v letu 2022 delovala v sestavi:

- dr. Marta Bon – predsednica,
- Marija Dunja Piškur Kosmač – članica in
- Jadranka Dakić - zunanja članica.

V letu 2022 je revizijska komisija zasedala na 3 rednih in 2 dopisnih sejah in sprejela 30 sklepov, med njimi tudi naslednje pomembnejše sklepe:

- Revizijska komisija je obravnavala Poročilo revizijski komisiji o rezultatih izbirnega postopka št. ŽALE – 1/22 – »Revidiranje računovodskih izkazov za leto 2022, 2023 in 2024« ter priporočila Nadzornemu svetu družbe ŽALE, da sprejme sklep o izboru revizijske družbe DELOITTE REVIZIJA d.o.o. za revidiranje računovodskih izkazov za leta 2022, 2023 in 2024.
- Revizijska komisija je obravnavala Dodatno poročilo revizijski komisiji o reviziji za leto 2021. Revizijska komisija je ugotovila, da je Letno poročilo sestavljeno skladno z Zakonom o gospodarskih družbah, s Slovenskimi računovodskimi standardi in Aktom o ustanovitvi.

Ugotovila je, da Letno poročilo predstavlja verodostojen odraz dogajanj in celovito informacijo o poslovanju družbe ŽALE v letu 2021 ter sprejela pozitivno stališče k letnemu poročilu in predlagala Nadzornemu svetu, da ga sprejme.

- Revizijska komisija je skupaj z zunanjim revizorjem in s službo za finance in računovodstvo JHL preverila in evidentirala posamezna področja revidiranja računovodskih izkazov družbe ŽALE za leto 2022.
- Revizijska komisija se je seznanila s Poročilom revizijski komisiji o načrtu revizije za leto 2022 ter s potekom predrevizije in pridobila pozitivno informacijo glede pričakovanega poteka letne revizije in ključnih področji revidiranja z določitvijo področij tveganja in kriterijev pri določitvi materialnosti.

Revizijska komisija se je z zunanjim revizorjem, revizijsko družbo DELOITTE REVIZIJA d.o.o, sestala trikrat.

Obravnavala je tudi:

- Poročilo o poslovanju za obdobje januar – junij 2022,
- Informacijo o poslovanju družbe januar – september 2022,
- Poročilo o izvedbi notranje revizije izvajanja nalog pogrebne dejavnosti v letih 2020 in 2021,
- Ažuriran register tveganj,
- Zadolženost družbe na dan 31. 8. 2022,
- Predlog poslovnega načrta družbe za leto 2023,
- Plan dela notranje revizije za leto 2023,
- Seznam tožb, v katerih je družba ŽALE tožeča ali tožena stranka.

Poleg zgoraj navedenega je Revizijska komisija za svoje delovanje v skladu s priporočili Združenja nadzornikov Slovenije naredila samooceno svojega dela za leto 2021 in pripravila Poročilo o delu Revizijske komisije nadzornega sveta za leto 2021 in Poročilo Revizijske komisije nadzornega sveta o rezultatu obvezne revizije in ocenila, da je bilo delo zunanjih revizorjev za leto 2021 strokovno, kakovostno in v skladu z zakonodajo.

Konec leta 2022 je RK pripravila okvirni program dela za leto 2023 s predvidenim terminskim planom sej.

➤ **Stališče NS do Letnega poročila 2022 in Poročila neodvisnega revizorja**

NS družbe je ugotovil, da je Letno poročilo 2022 sestavljeno v skladu z ZGD-1 in SRS (2016), ter da podaja celovito informacijo o poslovanju družbe v letu 2022. Poslovno poročilo družbe ŽALE kaže, da je družba v letu 2022 uresničevala cilje, ki so bili sprejeti s poslovnim načrtom. Sestavni del računovodskega poročila so računovodski izkazi, ki po mnenju neodvisnega revizorja v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj družbe na dan 31. decembra 2022 ter njeno finančno uspešnost in denarne tokove za tedaj končano leto.

Nadzorni svet se je seznanil s poročilom RK NS o rezultatu obvezne revizije.

Nadzorni svet družbe ŽALE je na 12. redni seji, dne 25. 4. 2023 sprejel v nadaljevanju navedene sklepe.

SKLEPI

1. Nadzorni svet družbe ŽALE Javno podjetje, d.o.o. je preveril Letno poročilo družbe ŽALE Javno podjetje, d.o.o. za leto 2022 in zavzel pozitivno stališče do poročila neodvisnega revizorja.
2. Nadzorni svet družbe ŽALE Javno podjetje, d.o.o. sprejme Letno poročilo družbe ŽALE Javno podjetje, d.o.o. za leto 2022 s poročilom neodvisnega revizorja.
3. Nadzorni svet družbe ŽALE Javno podjetje, d.o.o. se seznanil s čistim dobičkom družbe ŽALE Javno podjetje, d.o.o. v poslovnem letu 2022 v višini 66.417,83 EUR in sprejme sklep, da bilančni dobiček po stanju na dan 31. 12. 2022 družbe ŽALE Javno podjetje, d.o.o. v višini 1.305.226,68 EUR ostane nerazporejen.

Predsednica nadzornega sveta
Prim. Dunja Piškur Kosmač, dr. med.

2 POSLOVNO POROČILO

2.1 Gospodarska gibanja v širšem okolju¹

V letu 2022 je bruto domači proizvod (BDP) porastel za 5,4 % glede na leto 2021. Razmeroma visoka rast izvira iz učinka prenosa rasti iz leta 2021, ki se nanaša na po pandemično okrevanje gospodarstva. Medletna gospodarska rast je ostala visoka tudi v prvi polovici leta 2022, v tretjem četrtletju pa se je ob povišani negotovosti v mednarodnem okolju ter vse višji inflaciji že opazno upočasnila. Inflacija je na letni ravni v letu 2022 znašala 10,3 % (4,9 % v letu 2021) in se je ob koncu leta zaradi cenejših goriv in vladnih ukrepov nekoliko umirila.

Medletna rast povprečne bruto plače je nižja od rasti cen in produktivnosti in ostaja zmerna. Povprečna mesečna bruto plača za leto 2022 je znašala 2.023,92 EUR, kar je 2,8 % nominalno več kot leta 2021.

Decembra 2022 se je registrirana brezposelnost nekoliko povečala, v povprečju leta pa je bila s 56.665 brezposelnimi osebami najnižja do sedaj in za 23,8 % nižja kot leta 2021. Zaradi velikega povpraševanja po delovni sili od maja 2021 upada število dolgotrajno brezposelnih in število brezposelnih starejših od 50 let.

Povprečna dolarska cena nafte Brent je v letu 2022 znašala 100,79 USD/sod, kar glede na leto 2021 predstavlja porast za 42,6 % (v letu 2021 je znašala 70,69 USD/sod). Ob ohlajanju svetovnega gospodarstva se je decembra 2022 znižala za 11,4 % (na 81 USD za sod), medletno pa je bila višja za 9,1 %.

Tečaj evra je v primerjavi z ameriškim dolarjem v letu 2022 v povprečju padel za 11,0 % glede na leto 2021 (z 1,184 USD/EUR na 1,054 USD/EUR).

Borzne cene zemeljskega plina so se v primerjavi s preteklim letom občutno zvišale. Povprečna dnevna cena na avstrijski borzi, ki predstavlja referenco tudi za slovenski plinski trg, je v letu 2022 znašala 126,03 EUR/MWh, kar predstavlja 170,55 % zvišanje glede na leto 2021, ko je povprečna cena znašala 46,59 EUR/MWh. Najnižja dnevna cena je bila dosežena novembra 2022, in sicer 31,80 EUR/MWh, vrh pa je cena dosegla avgusta 2022 pri 312,57 EUR/MWh. Visoki medletni rasti je sledilo znižanje ob koncu leta. Na borzne cene zemeljskega plina so v preteklem letu vplivali številni dejavniki, med katerimi je vojna v Ukrajini, ki je vplivala na zmanjšanje dobav zemeljskega plina iz Rusije in na večji uvoz utekočinjenega zemeljskega plina iz drugih držav. Zaostrene geopolitične razmere so vplivale na sprejem predpisov, ki spodbujajo varčevanje z zemeljskim plinom in določajo zamejene cene zemeljskega plina.

Povprečna dnevna cena električne energije na slovenski borzi BSP Southpool je v primerjavi z letom 2021 zrasla s 115,01 EUR/MWh na 274,52 EUR/MWh, kar predstavlja povečanje za 138,7 %. Največji vpliv na rast cene električne energije v Evropi so imele predvsem visoke cene zemeljskega plina zaradi zaostrenih razmer v Ukrajini, zmanjšana hidrologija, zmanjšana proizvodnja električne energije iz jedrskih elektrarn v Franciji ter visoke povprečne poletne temperature, ki so vplivale na večjo porabo elektrike za namene hlajenja.

¹ Vir: UMAR, Ekonomsko ogledalo, št. 1, letnik XXIX, 2023; Banka Slovenije, Pregled makroekonomskih gibanj z napovedmi, december 2022; Banka Slovenije, Pregled makroekonomskih gibanj, januar 2023, Statistični urad RS, <https://www.stat.si/StatWeb/>

2.2 Uresničevanje načrtovanih ciljev in nalog

Družba je v letu 2022 uresničevala usmeritve, sprejete s poslovnim načrtom in je delovala po načelih:

- zanesljivosti in kakovosti opravljanja storitev,
- prijaznega odnosa do potrošnikov,
- okoljske in razvojne naravnosti,
- ekonomske uspešnosti.

Aktivnosti vodstva družbe so bile v letu 2022 usmerjene v prizadevanja za ustrezno izvajanje pogrebne dejavnosti in upravljanje pokopališč.

Družba si prizadeva za spoštljiv odnos do pokojnikov in njihovih svojcev, za strokovno in pravočasno opravljeno delo. Kakovostno in zanesljivo oskrbo naročnikov zagotavlja poslovanje, ki je skladno z veljavnimi mednarodnimi certifikati kakovosti po zahtevah standardov ISO 9001:2015, ISO 14001:2015, ISO/IEC 27001:2013 in ISO 45001:2018. Ustrezno varovanje informacij je zaradi vedno večje odvisnosti od informacijskih tehnologij ključnega pomena tako za družbo kot za uporabnike. Družba pri izvajanju svojih dejavnosti upošteva okoljevarstveno politiko in okoljske cilje, ki sledijo vse ostrejši zakonodaji. Vse certificirane ISO sisteme je družba v letu 2022 uspešno obnovila.

V letu 2022 so bile izvedene investicije v neopredmetena in opredmetena osnovna sredstva (v nadaljevanju OOS) v znesku 1.322.119 EUR, kar je 86,6 % načrtovanega. Med najpomembnejšimi je bila v letu 2022 obnova mrliških vežic na Plečnikovih Žalah (nabavna vrednost 473.919 EUR), ki jo je sofinanciralo Ministrstvo za kulturo (33.479 EUR) in sanacijo strehe na poslovilni dvorani v vrednosti 184.822 EUR. Izvedena je bila tudi generalna obnova upepeljevalne peči in klimatizacija poslovilne dvorane ter spremljajočih prostorov, kar bo zagotovilo boljše pogoje izvajanja pogrebne dejavnosti. Realizacija investicij je podrobneje prikazana v poročilu o naložbeni dejavnosti (tč. 2.6).

Obseg poslovanja je bil v letu 2022 z vidika fizičnega obsega na zgornji meji zmogljivosti. Družba je s 14.866 izvedenimi upepelitvami nekoliko povečala tržni delež na segmentu upepelitev v RS (77,3 %). Število izvedenih pogrebov in upepelitev je bilo nekaj odstotkov nižje kot v letu pandemičnem letu 2021.

S stalnim funkcionalnim izobraževanjem in usposabljanjem zaposlenih družba zagotavlja visoko raven kakovosti izvajanja storitev. Vzdrževanje pokopališč ter pogrebno pokopališke storitve so bile kljub negativnemu poslovanju te javne službe izvedene kakovostno.

2.3 Zadovoljstvo uporabnikov

Zadovoljstvo uporabnikov je za uspešno izpolnjevanje poslanstva družbe, učinkovitejše poslovanje in krepitev pozitivne podobe družbe v javnosti zelo pomembno. Prizadevali smo si za kakovostno izvajanje storitev in pestro ponudbo, ki se prilagaja zahtevam naročnikov. Tisti, ki pozna mnenja in stališča uporabnikov, ima večjo možnost, da se potrebam prilagodi in jih zadovolji, zato jih družba ŽALE že več let kontinuirano spremlja. Zadovoljstvo uporabnikov smo tudi v letu 2022 ugotavljali z raziskovanjem odnosa Ljubljancev do družbe, ki ga je izvajalo neodvisno raziskovalno podjetje. Z raziskavo smo po eni strani ugotavljali, kako so uporabniki zadovoljni s storitvami družbe, po drugi strani pa so raziskave pripomogle k pravočasnemu zaznavanju sprememb zadovoljstva uporabnikov, kar je omogočalo ugotavljanje smernic razvoja ponudbe storitev ter pravočasno izboljšanje poslovanja. Panel smo izvajali četrtletno, po nekoliko spremenjeni metodi. Prvo - jesensko in četrto - poletno merjenje je potekalo na stalnem vzorcu Ljubljancev, drugo - zimsko in tretje - pomladansko merjenje, pa kot ad hoc (naključni) vzorec Ljubljancev. Vzorec je uravnotežen glede na osnovne demografske značilnosti populacije v Ljubljani, vključenih je bilo 500 oseb. V stalni nabor raziskovalnih področij so vključena vprašanja o zadovoljstvu s storitvami podjetja, poznavanju delovanja in ponudbi podjetja, obiskovanju pokopališč, spletni strani podjetja in razlogih za pritožbe nad delovanjem. Iz zadnjih dveh raziskav (Panela jesen 2022 in zima 2022) so povzete naslednje ugotovitve:

- Povprečna ocena ugleda družbe ŽALE znaša 3,87. Delež anketirancev, ki so nizko ali zelo nizko ocenili ugled družbe je 4 %, delež tistih, ki so ocenjevali z oceno visok ali zelo visok ugled, pa je 63,3 %, medtem ko 13,3 % anketirancev ugleda družbe ni ocenjevala.
- Storitve ŽAL uporablja 57,3 % anketirancev. Povprečna ocena zadovoljstva s storitvami družbe je 3,75 pri čemer je zelo nezadovoljnih oziroma nezadovoljnih 7,4 %, zadovoljnih in zelo zadovoljnih pa 71,3 %.
- Delež zadovoljnih s sedanjim razmerjem cene in kakovosti storitev je 64,4 %, delež tistih, ki bi želeli za nižjo ceno enako kakovost je 34,6 %, medtem ko bi 1% anketiranih bilo pripravljenih plačati več za enako kakovost.
- Povprečna ocena pomembnosti je 4,09. Za 80,4 % anketirancev so ŽALE pomembne ali zelo pomembne za Ljubljano in njene prebivalce, za 6,8 % pa so nepomembne oziroma zelo nepomembne.

V letu 2022 smo posebno pozornost namenili sodobnim komunikacijam, predvsem v smislu približanja pomembnih informacij različnim ciljnim skupinam. Obiskovalcem pokopališč smo nudili uporabo spletne in mobilne aplikacije »iskalnik grobov«, mobilno aplikacijo ARtour z različnimi tematskimi potmi ter infomata, ki sta postavljena na območju pokopališča Žale. Obiskovalci pokopališča Žale so imeli na uporabo brezplačni dostop do Wi-Fi omrežja in brezplačni prevoz po pokopališču Žale. Slednji se je opravljal z električnim vozilom Kavalir.

Na pokopališčih v upravljanju družbe ŽALE so postavljeni avtomati s svečami, s čimer je strankam omogočen nakup sveč izven delovnega časa prodajaln. Prav tako lahko stranke cvetje naročajo preko spletne trgovine Plečnikove cvetličarne. Naročanje strank za naročilo pogreba poteka telefonsko, tako da si vsaka stranka izbere uro, ki ji za obisk družbe najbolj ustreza. Ureditev vseh potrebnih formalnosti v zvezi s pogrebom poteka po principu »vse na enem mestu«, s čimer se strankam prihranijo nepotrebne poti in čas.

2.4 Poslovanje družbe

2.4.1 Analiza poslovanja

➤ Poslovni izid družbe

	LETO 2022	NAČRT 2022	LETO 2021	Indeks L22/N22	Indeks L22/L21
Prihodki iz poslovanja	11.162.561	10.046.336	10.161.335	111,1	109,9
Odhodki iz poslovanja	11.066.172	9.962.533	9.814.900	111,1	112,7
Rezultat iz poslovanja (EBIT)	96.389	83.803	346.435	115,0	27,8
Prihodki od financiranja in drugi prihodki	29.935	24.312	34.684	123,1	86,3
Odhodki od financiranja in drugi odhodki	38.784	15.471	57.586	250,7	67,3
Poslovni izid pred davkom iz dobička	87.540	92.644	323.533	94,5	27,1
Davek iz dobička	21.122	9.264	31.719	228,0	66,6
Čisti poslovni izid	66.418	83.380	291.814	79,7	22,8

v EUR

Ustvarjeni prihodki in odhodki iz poslovanja so bili v letu 2022 večji, kot je bilo načrtovano in hkrati večji kot v letu 2021. Doseženi rezultat iz poslovanja je bil v letu 2022 slabši kot leto prej in tudi slabši, kot je bilo načrtovano.

Z izvajanjem 24-urne dežurne službe je bilo doseženo 869.490 EUR prihodkov, to je 7,8 % vseh prihodkov in 928.569 EUR odhodkov, to je 8,4 % vseh odhodkov. Ustvarjena je bila izguba v višini 59.079 EUR. Doseženi prihodki pri upravljanju pokopališč so bili 3.142.986 EUR, kar je 28,1 % vseh prihodkov, odhodki so bili 4.779.388 EUR, kar je 43 % vseh odhodkov. Pri upravljanju pokopališč je bila ustvarjena izguba v višini 1.636.402 EUR. Prihodki tržnih dejavnosti so v letu 2022 znašali 7.180.020 EUR, odhodki (skupaj z DDPO) 5.418.121 EUR in dobiček 1.761.899 EUR.

Družba je v poslovnem letu 2022 dosegla čisti poslovni izid v znesku 66.418 EUR, kar je manj od načrtovanega. Družba je za leto 2022 izkazala obveznost za plačilo davka od dohodka pravnih oseb (DDPO) v znesku 21.122 EUR. V letu 2022 je čisti dobiček predstavljal 0,2 % čistih prihodkov od prodaje. Rezultat iz poslovanja (EBIT) je v letu 2022 znašal 96.389 EUR.

➤ Prihodki

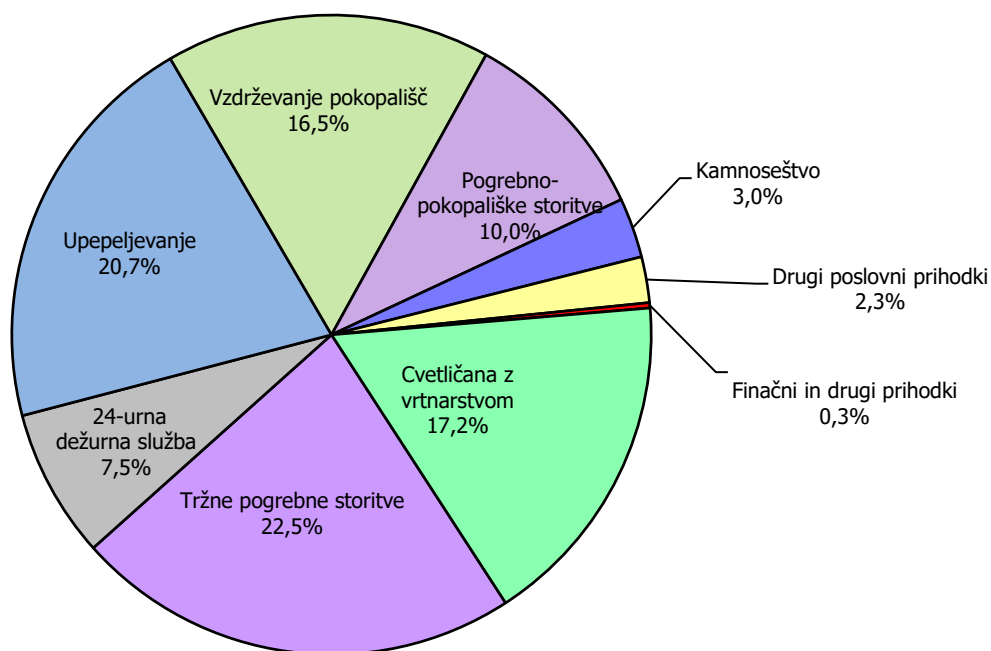
V letu 2022 je družba ustvarila 11.192.496 EUR celotnih prihodkov, kar je 11,1 % več, kot je bilo načrtovano in 9,8 % več kot v letu 2021. Poslovni prihodki predstavljajo 99,7 % vseh prihodkov in vključujejo čiste prihodke od prodaje v znesku 10.903.071 EUR ter druge poslovne prihodke v znesku 259.490 EUR.

Prihodki od prodaje proizvodov in storitev so bili doseženi v znesku 8.808.424 EUR, kar je 4,1 % več kot v letu 2021 in 7,3 % več od načrta. Prihodki od prodaje lastnih poslovnih učinkov so bili večji kot v preteklem letu in večji, kot je bilo načrtovano tako pri izvajanju javne službe (24-urna dežurna služba, vzdrževanje pokopališč in storitve pokopališko pogrebnega moštva) kot pri izvajanju tržnih dejavnosti (pogrebne tržne storitve, upepeljevanje in kamnoseštvo).

Prihodki od prodaje trgovskega blaga in materiala v znesku 2.094.646 EUR so bili 23,1 % večji od načrtovanih in 34,9 % večji kot leto pred tem. Prihodki od prodaje blaga v cvetličarni v znesku 1.715.383 EUR so bili za 23,1 % večji od načrta in 39,7 % večji kot preteklo leto. Prihodki od prodaje pogrebne in nagrobne opreme v znesku 342.331 EUR (od tega iz lastnega skladišča 26.780 EUR in 315.551 EUR iz komisije) so bili za 23,1 % večji od načrta in za 18,4 % večji kot v letu 2021. Prihodki od prodaje kamnoseških izdelkov v znesku 36.329 EUR so bili za 23,1 % večji od načrtovanih in 3,5 % večji kot preteklo leto.

Drugi poslovni prihodki v znesku 259.490 EUR so se v primerjavi z letom 2021 povečali za 79,9 %, in sicer predvsem zaradi povečanja državnih pomoči in prodaje OS. Prihodki iz naslova državnih podpor (125.656 EUR) vključujejo prihodke iz naslova dotacij za osnovna sredstva (12.461 EUR), državne pomoči za blaženje posledic energetske krize (10.000 EUR) in državne pomoči za pokrivanje stroškov dela (refundirane boleznine, povračila zaradi višje sile, karantene in vzpodbude za invalide – 113.195 EUR). Drugi poslovni prihodki (133.834 EUR) vključujejo prihodke od odprave rezervacij, prihodke povezane z donacijo OS, prodajo OS ter prevrednotovalne poslovne prihodke od plačanih terjatev za katere je bil v preteklih letih oblikovan popravek vrednosti terjatev.

Struktura prihodkov od prodaje in drugih prihodkov v letu 2022

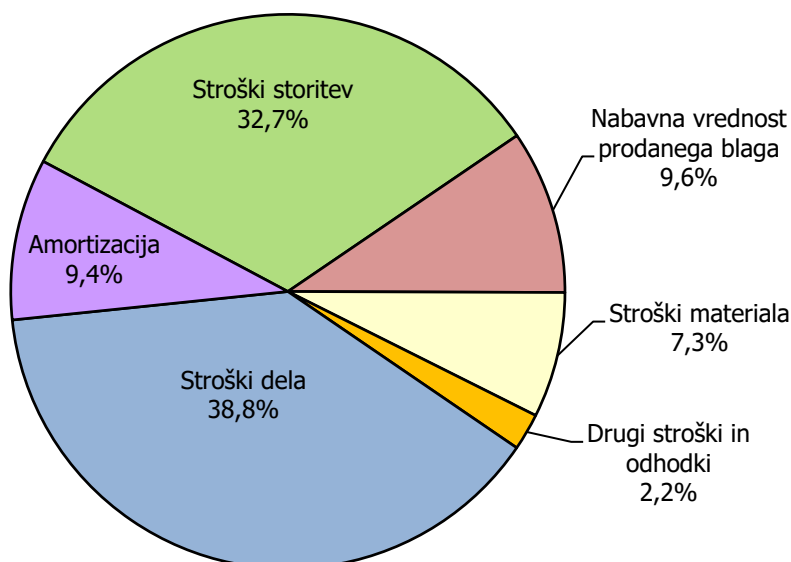

V letu 2022 so bili finančni prihodki doseženi v višini 15.342 EUR in vključujejo obresti na depozite, popuste za predčasna plačila, zamudne obresti ter druge finančne prihodke. Drugi prihodki, ki so bili realizirani v višini 14.593 EUR, vključujejo različne neobičajne postavke (izterjani stroški izvršb in drugo).

➤ Odhodki

V letu 2022 je bilo 11.104.956 EUR odhodkov, to je 11,3 % več, kot je bilo načrtovano in 12,5 % več kot v letu 2021.

Struktura odhodkov v letu 2022

Nabavna vrednost prodanega blaga, ki predstavlja 9,6 % odhodkov v letu 2022, je bila realizirana v višini 1.062.183 EUR, kar je 30,7 % več kot je bilo načrtovano in hkrati 69 %, to je 433.503 EUR več kot v letu 2021. Delež nabavne vrednosti prodanega blaga v prihodkih od prodaje trgovskega blaga je bil v letu 2022 61 % (57 % v letu 2021).

V letu 2022 so stroški materiala, ki predstavljajo 7,3 % odhodkov družbe, znašali 813.575 EUR, kar je 58,3 % več kot leta 2021 in 53,7 % več kot je bilo načrtovano. Vzrok za navedeno povečanje stroškov materiala je bilo predvsem zaradi višje cene energentov v letu 2022.

Stroški storitev, ki predstavljajo 32,7 % odhodkov družbe, so bili realizirani v višini 3.632.762 EUR, to je 7,2 % več, kot je bilo načrtovano in 3,4 % več kot v letu 2021. V strukturi stroškov storitev so najpomembnejši stroški strokovnih služb (19,6 %), stroški storitev v zvezi s tekočim vzdrževanjem osnovnih sredstev (10,3 %), stroški izvedencev sodne medicine (11,6 %), stroški govorov in glasbe (8,9 %), stroški odvoza odpadkov (9,5 %), najema GJI (7,7 %) ter stroški sponzorstva (2,5 %). Med stroški storitev, ki so se v letu 2022 v odnosu na načrt 2022 najbolj povečali, so stroški sponzorstev, stroški najema GJI, stroški odvoza odpadkov ter stroški povezani z izvajanjem storitev za naročnike (urejanje pokojnikov, stroški fotografij, pregledi pred upepelitvijo).

Stroški dela so znašali 4.311.713 EUR, to je 38,8 % odhodkov družbe v letu 2022. Stroški dela so bili za 5,6 % večji, kot je bilo načrtovano in za 8,7 % večji kot v letu 2021. Povečanje stroškov dela v letu 2022 je posledica višjih izhodiščnih plač, ki so se povečale s 1. 1. 2022 za 3 %, s 1.5.2022 za 2 % in s 1.9.2022 za 5 %. Drugi stroški dela so se povečali predvsem zaradi izplačila letne nagrade v znesku 700 EUR bruto na zaposlenega in zaradi povečanja neizkoriščenih dopustov.

Regres, izplačan v marcu 2022 je bil v višini povprečne mesečne plače v RS, to je 2.064 EUR na zaposlenega. Povprečna bruto plača na zaposlenega je bila za obdobje januar–december 2022 v družbi ŽALE 2.299 EUR, kar je 5,4 % več kot v letu 2021 (2.181 EUR) in 10,6 % več kot v panogi pogrebne dejavnosti (2.078 EUR).

Stroški amortizacije so bili za leto 2022 obračunani v znesku 1.045.588 EUR, to je 2,1 % več, kot je bilo načrtovano in 2,0 % več kot leto pred tem. Amortizacija predstavlja 9,4 % odhodkov družbe. Vsa v letu 2022 obračunana amortizacije je bila reinvestirana v obnove in nadomestitve OS ter razvojne naloge.

➤ Bilanca stanja

Sredstva družbe so se v letu 2022 povečala za 148.445 EUR in so 31. 12. 2022 znašala 19.378.331 EUR. Struktura dolgoročnih in kratkoročnih sredstev se v primerjavi s preteklim letom ni bistveno spremenila. Po stanju na dan 31. 12. 2022 je bil strukturni delež dolgoročnih sredstev v celotnih sredstvih 81,4 %, delež kratkoročnih sredstev 18,5 %, delež kratkoročnih aktivnih časovnih razmejitev pa 0,1 %. Struktura kratkoročnih sredstev kaže v letu 2022 predvsem zmanjšanje kratkoročnih finančnih naložb. V strukturi obveznosti do virov sredstev na dan 31. 12. 2022 ni pomembnih sprememb glede na 31. 12. 2021.

2.4.2 Pomembnejši kazalniki poslovanja in finančnega stanja

Kazalniki poslovanja in finančnega ustroja	LETO 2022	NAČRT 2022	LETO 2021
Temeljni kazalniki financiranja			
Delež lastniškega financiranja (v %)	87,58	87,05	87,50
Delež dolgoročnega financiranja (v %)	92,56	92,60	92,70
Temeljni kazalniki investiranja			
Delež osnovnih sredstev v sredstvih (v %)	81,39	84,36	80,82
Delež dolgoročnih sredstev v sredstvih (v %)	81,39	84,36	80,82
Temeljni kazalniki vodoravne finančne sestave			
Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev	1,08	1,03	1,08
Hitri koeficient (koeficient neposredne pokritosti kratkoročnih obveznosti)	2,18	1,69	2,42
Pospešeni koeficient (koeficient pospešene pokritosti kratkoročnih obveznosti)	2,70	2,20	2,79
Kratkoročni koeficient (Kratkoročna pokritost kratkoročnih obveznosti)	2,83	2,30	2,87
Temeljni kazalniki gospodarnosti			
Koeficient gospodarnosti poslovanja	1,01	1,01	1,04
Temeljni kazalniki dobičkonosnosti			
Čista donosnost kapitala (v %)	0,39	0,50	1,76

Temeljni kazalniki poslovanja prikazujejo zdravo in stabilno finančno strukturo. Glede na obseg in vrste poslov, ki jih družba opravlja, razpolaga z visokim kapitalom. Družba ni zadolžena in ima presežek obratnega kapitala. Iz kazalnikov je razvidno, da se družba financira predvsem iz lastnih virov (87,6 %), 92,6 % virov financiranja je dolgoročnih. Osnovna sredstva predstavljajo 81,4 % vseh sredstev.

Kazalniki vodoravnega finančnega ustroja kažejo na dobro plačilno sposobnost družbe. Vrednost kratkoročnega koeficienta kaže, da so kratkoročna sredstva 2,8 krat večja od kratkoročnih obveznosti.

Donosnost kapitala je nizka, vendar je za podjetja z nizkim tveganjem v poslovanju nižja donosnost kapitala običajna.

2.4.3 Upravljanje s tveganji

Tveganje pomeni verjetnost nastanka pojavov, ki bi lahko imeli negativne posledice na poslovanje in finančno stanje podjetja. Tveganje je nevarnost, da izid ne bo takšen, kot je bil predviden. Za identifikacijo, vrednotenje in obvladovanje tveganj je odgovorno vodstvo, ki je v družbi ŽALE uvedlo celovito upravljanje s tveganji, kar vključuje sistematično, aktivno in v prihodnost ter k ciljem usmerjeno spremljanje tveganj. Upravljanje s tveganji tako obsega ugotavljanje, merjenje oziroma ocenjevanje, obvladovanje in spremljanje tveganj, ki jim je ali bi jim lahko bila družba izpostavljena pri svojem poslovanju. Z analizo tveganj se tveganja v družbi identificira, sistematično zajame in oceni. Ocena tveganj predstavlja formalno opredeljen proces ocene verjetnosti nastanka tveganj in njihovih posledic ter ukrepov, ki so potrebni za obvladovanje tveganj.

Poglavitni cilj upravljanja s tveganji je ohranjanje dolgoročne stabilnosti družbe in podpora poslovanju pri upravljanju družbe ter doseganju njenih ciljev. Z vzpostavitvijo in posodabljanjem registra tveganj se zagotovi celosten pregled nad tveganji. Upravljanje s tveganji je vključeno v vsa področja delovanja in procese odločanja. Podrobnejši postopki za upravljanje s tveganji, s ciljem čim bolj enotnega pristopa k analizi in oceni tveganj na ravni družbe, so predpisani v Metodologiji za vzpostavitev in vodenje registra tveganj v družbi ŽALE. Tveganja družbe, prikazana v Registru tveganj, so identificirana po vrstah (poslovna, operativna in finančna) in po področjih oziroma procesih. Vsakemu posameznemu tveganju je pripisana ocena, skrbnik, ukrep za obvladovanje tveganja in odločitev vodstva o izvajanju ukrepa ter rok za izvedbo ukrepa. Družba najmanj enkrat letno ponovno oceni tveganja ter identificira morebitna nova tveganja. S sprejemom ustreznih ukrepov za obvladovanje in zniževanje izpostavljenosti ključnim tveganjem se pozitivno vpliva na stabilnost poslovanja.

➤ Poslovna in operativna tveganja

V okviru poslovnih tveganj zajemamo nevarnosti, da bo prišlo do negativnih odstopanj v poslovanju družbe bodisi zaradi nepravilnih poslovnih odločitev, neustreznega izvajanja odločitev, premajhne odzivnosti družbe na spremembe poslovnega okolja, nedoseganja strateških ciljev, neskladnosti s smernicami korporativnega upravljanja in upada ugleda, nevarnosti negativnih vplivov na okolje, bodisi zaradi sprememb zakonodaje in podobno.

Pri operativnih tveganjih obravnavamo nevarnost, da bo prišlo do negativnih odstopanj zaradi neprimerne in neuspešne izvajanja notranjih procesov, ravnanja ljudi, delovanja informacijske tehnologije ter izvajanja podizvajalcev in podpornih služb.

V nadaljevanju so opisana najpomembnejša poslovna in operativna tveganja.

Tveganja v povezavi z izrednimi razmerami vključujejo tveganja poškodovanja infrastrukture in opreme, zaradi naravnih nesreč (potres, požar,...) in drugih izrednih razmer (npr. epidemije), zaradi česar bi bilo onemogočeno ali bistveno zmanjšano izvajanje glavne dejavnosti. Družba obvladuje ta tveganja s pripravami na izvajanje programa ukrepov v izrednih razmerah, z informiranjem in izobraževanjem, pa tudi s sklenitvijo ustreznih zavarovalnih pogodb.

Leto 2022 je bilo tako kot že predhodno leto zaznamovano z epidemijo COVID-19, katero smo priznali kot resno motnjo v poslovanju, zato smo morali reorganizirati naše delo in naloge.

Družba se je prilagodila protikoronskim ukrepom in zagotovila nemoteno in kakovostno izvajanje svojih dejavnosti, novo zaznano tveganje pa je bilo vključeno v Register tveganj.

Regulatorna tveganja izhajajo iz sprememb zakonodaje in lahko pomembno vplivajo na poslovanje družbe. Tovrstna tveganja je težje obvladovati in omejevati njihove učinke. Regulatorno tveganje obstaja v zvezi s spremembo predpisov s področja gospodarskih javnih služb, javnega naročanja ter davčne in socialne zakonodaje. Obvladovanje teh tveganj zagotavlja družba predvsem s sprotnim odzivanjem na spremembe in s prilagajanjem poslovnih strategij.

Tržna oziroma prodajna tveganja so se zaradi liberalizacije pogrebne dejavnosti po sprejemu novega ZPPDej povečala in jih družba ocenjuje kot zmerna. Tržna tveganja vključujejo nevarnosti zmanjšanja prodaje nadstandardnih storitev, pogrebne in nagrobne opreme ter zmanjšanja prodaje v cvetličarni, zaradi spreminjanja nakupnih navad in ponudbe konkurence.

Prodajna tveganja vključujejo tudi postavitev dodatnih kapacitet za upepeljevanje v RS. Ukrepi za izboljšanje kvalitete storitev in neprestano uvajanje novitet v poslovanje zagotavljajo ohranitev tržnega deleža in minimizirajo tveganja.

Nabavna tveganja izhajajo iz možnosti, da potrebne količine materialov in blaga s strani dobaviteljev niso dobavljene pravočasno in v zahtevani kvaliteti ter iz negotovosti pri gibanju cen energentov.

Tehnološko-operativna tveganja so povezana z zagotavljanjem neprekinjenega obratovanja in razkritji osebnih podatkov. Družba upravlja ta tveganja z načrtovanjem dobav in obnovo proizvodnih naprav ter izvaja stalni nadzor nad njihovim delovanjem. Tveganja, povezana s pravočasno dobavo materiala in blaga, obvladuje s sklepanjem dolgoročnih in kratkoročnih pogodb in ustreznim zavarovanjem izpolnitve pogodb. Operativna tveganja, ki so povezana z neprekinjenim delovanjem informacijskega sistema in tveganji nepooblaščenega dostopa do osebnih podatkov, so urejena z ustrežno varnostno politiko in zaščito pred vdori v baze podatkov. Upravljanje z osebnimi in zaupnimi podatki predstavlja veliko odgovornost.

Družba ima vzpostavljen delujoč sistem notranjih kontrol in upravljanje s tveganji razkritja osebnih in drugih podatkov tudi preko organizacijske strukture družbe. Nepooblaščen dostopanje do podatkov se preprečuje z različnimi tehničnimi in organizacijskimi ukrepi, npr. z rednim posodabljanjem in nadgrajevanjem sistema avtorizacij dostopa do osebnih podatkov. V letu 2018 je bila skladno s sprejeto Splošno uredbo o varstvu podatkov (GDPR - General Data Protection Regulation) imenovana pooblaščenca GDPR oseba za varstvo osebnih podatkov. Družba ima od leta 2015 dalje mednarodni certifikat ISO/IEC 27001 za standard vodenja varovanja informacij.

Ekološka tveganja vključujejo nevarnosti povečanega izpusta dimnih plinov iz peči za upepeljevanje v primeru okvar. Stalen nadzor omogoča takojšnje ukrepanje in preprečitev škodljivih vplivov na okolje. Dejavniki tveganja je tudi samo pokopavanje, saj je območje pokopališč na vodovarstvenem območju, zato se vse dejavnosti izvajajo v skladu z določili Uredb o vodovarstvenem območju.

Kadrovska tveganja obsegajo morebitne odhode zaposlenih ključnih kadrov iz različnih razlogov, v zadnjem obdobju pa tudi tveganje nezmožnosti zagotovitve zadostnega števila zaposlenih za izvajanje temeljnih dejavnosti družbe. Družba izvaja različne ukrepe kadrovske politike, kot so stalno izobraževanje in usposabljanje zaposlenih za druga delovna mesta, večšine vodenja, sistem informiranja in nagrajevanja, skrb za zdravo delovno okolje.

Področje tveganja	Opis tveganja	Način obvladovanja
Tveganja v zvezi z izrednimi razmerami	Pojav izrednih razmer oz. elementarnih nesreč večjih razsežnosti, npr. epidemije, potresi ipd.	Protokol izvajanja procesov v primeru izrednih razmer, aktivacija krizne skupine, usklajenost delovanja (MOL), jasni varnostni ukrepi, ustrezna zavarovanja.
Regulatorno tveganje	Tveganja spremembe zakonov ali podrejenih predpisov.	Sodelovanje z regulatornimi organi v procesih, priprave aktov, spremljanje okolja delovanja in odzivanje.
Tržno oziroma prodajno tveganje	Tveganje zmanjšanja prodaje zaradi konkurence, padca kupne moči, odpovedi naročnikov.	Iskanje novih tržnih priložnosti, sklepanje pogodb, obvladovanje stroškov.
Nabavno tveganje	Negotovost pri dobavi materiala in blaga in pri gibanju cen na trgu energentov in ostalih materialov.	Dolgoročni odnosi z dobavitelji in prilagajanje prodajnih cen.
Tehnološko-operativna tveganja	Varnost in zanesljivost delovanja strojev in naprav ter informacijskih sistemov, tveganja razkritja osebnih in zaupnih podatkov.	Načrtovanje in upoštevanje tehničnih kriterijev za zagotavljanje zanesljivosti obratovanja, redno vzdrževanje, vzpostavitev dežurne službe za podporo poslovanju, uvedba avtorizacij dostopov, menjava gesel, kopiranje in shranjevanje podatkov in informacij.
Ekološka tveganja	Požar, naravna nesreča, prekomerni izpusti plinov.	Izvajanje ukrepov za varstvo pri delu, načrt varovanja, stalni nadzor pooblaščenih institucij.
Kadrovska tveganja	Odsotnost ključnih kadrov, tveganja povezana s številom, usposobljenostjo in motiviranostjo zaposlenih.	Razvoj in ciljno usposabljanje zaposlenih, usposabljanje vodij, informiranje o varnem in zdravem načinu dela, zagotavljanje ustreznega števila zaposlenih ter drugi ukrepi kadrovske politike.

➤ **Finančna tveganja**

Obvladovanje finančnih tveganj je nujno za uspešno poslovanje in obstoj vsakega podjetja. Gre za stalen proces zagotavljanja stabilnosti poslovanja, povečanja prihodkov oziroma zmanjšanja odhodkov ter zmanjšanja učinkov izjemnih škodnih dogodkov. Izpostavljenost posameznim vrstam finančnih tveganj ter ukrepe za varovanje pred njimi izvajamo in presojava na podlagi učinkov na denarni tok.

V okviru finančnih tveganj obravnavamo likvidnostno, kreditno, obrestno, valutno in kapitalsko.

Likvidnostno tveganje pomeni možnost pomanjkanja denarnih sredstev za poplačilo zapadlih obveznosti. Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju definira likvidnostno tveganje kot tveganje nastanka izgube zaradi kratkoročne plačilne nesposobnosti. Družba plačilno sposobnost spremlja in analizira tako s kratkoročnega, kot tudi dolgoročnega vidika. Ključni dejavnik za uspešno obvladovanje likvidnostnega tveganja je nadzor nad denarnim tokom. Prilivi in odlivi se spremljajo dnevno, mesečno in letno.

Družba obveznosti do dobaviteljev in drugih poravnava pravočasno (praviloma v 30-ih dneh) oziroma v pogodbenih rokih. Izpostavljenost likvidnostnemu tveganju v letu 2022 ocenjujemo kot nizko.

Kreditna tveganja (neizpolnitev tretjih strank) zajemajo vsa tveganja, ki zaradi neplačila pogodbenih obveznosti poslovnih partnerjev zmanjšujejo gospodarske koristi družbe.

Za primer slabe finančne discipline oziroma porasta višine zapadlih terjatev ima družba na voljo prosta denarna sredstva, ki ji omogočajo uravnavanje finančne likvidnosti in ohranjanje rednega poslovanja. Kreditna tveganja družba obvladuje s preverjanjem bonitete poslovnih partnerjev, sprotno izterjavo terjatev (telefonsko in pisno opominjanje dolžnikov, vlaganje izvršb). Tveganje neplačila terjatev se izravna z oblikovanjem popravkov vrednosti terjatev. Izpostavljenost kreditnemu tveganju v letu 2022 je ovrednotena kot zmerna.

Obrestno tveganje je tveganje izgube zaradi neugodnega gibanja obrestnih mer na trgu. Obrestne mere se na denarnih trgih nenehno spreminjajo, in sicer kot posledica ponudbe in povpraševanja po denarju ter zaradi drugih makroekonomskih dejavnikov. Družba redno spremlja gibanje obrestnih mer in napovedi na bančnih trgih. Obrestno tveganje v letu 2022 družba ocenjuje kot nizko, saj ima visok delež lastniškega financiranja, poleg tega so obrestne mere na bančnih trgih nizke.

Valutno tveganje je tveganje finančne izgube zaradi sprememb vrednosti ene valute v primerjavi z drugo. Družba ima vse terjatve nominirane v EUR. Vpliv valutnih sprememb na stroškovni strani se kaže le posredno preko cen energentov. Valutnemu tveganju družba ni izpostavljena.

Kapitalsko tveganje predstavlja tveganje, da družba ne bo imela zadostnih dolgoročnih virov financiranja, ter tveganje, da družba postane kapitalsko neustrezna.

Družba ŽALE upošteva pravila skrbnega finančnega poslovanja ter spremlja in obvladuje tveganja, ki jim je izpostavljena pri svojem poslovanju. Družba razpolaga z ustreznim kapitalom glede na obseg in vrsto dejavnosti in je finančno stabilna. Kapitalsko tveganje ocenjujemo kot nizko.

Področje tveganja	Opis tveganja	Način obvladovanja
Likvidnostno tveganje	Tveganje pomanjkanja likvidnih sredstev za poravnavo obveznosti iz poslovanja ali financiranja.	Načrtovanje in uravnavanje potreb po likvidnih sredstvih, spremljanje denarnega toka, dogovori z večjimi kupci in dobavitelji o plačilnih rokih in drugi ukrepi za izboljšanje poslovanja.
Kreditno tveganje	Tveganje neizpolnitve druge strani (kupci) v dogovorjenem roku, tveganje izgube denarnih sredstev pri banki.	Preverjanje bonitete, sprotna izterjava, oblikovanje popravkov terjatev, zavarovanje dobav oziroma izvedbe storitev, sklepanje dolgoročnih pogodb.
Obrestno tveganje	Sprememba cen, obrestnih mer in valutnih tečajev.	Spremljanje denarnih trgov, napovedi in analiz gibanja obrestnih mer.
Valutno tveganje	Tveganje izgube zaradi neugodnega gibanja deviznih tečajev.	Sklepanje terminskih pogodb, predčasna plačila.
Kapitalsko tveganje	Tveganje nezadostnih dolgoročnih virov financiranja ter tveganje kapitalske neustreznosti.	Spremljanje uspešnosti poslovanja, načrtovanje strukture financiranja sredstev.

2.5 Poročilo o izvajanju dejavnosti

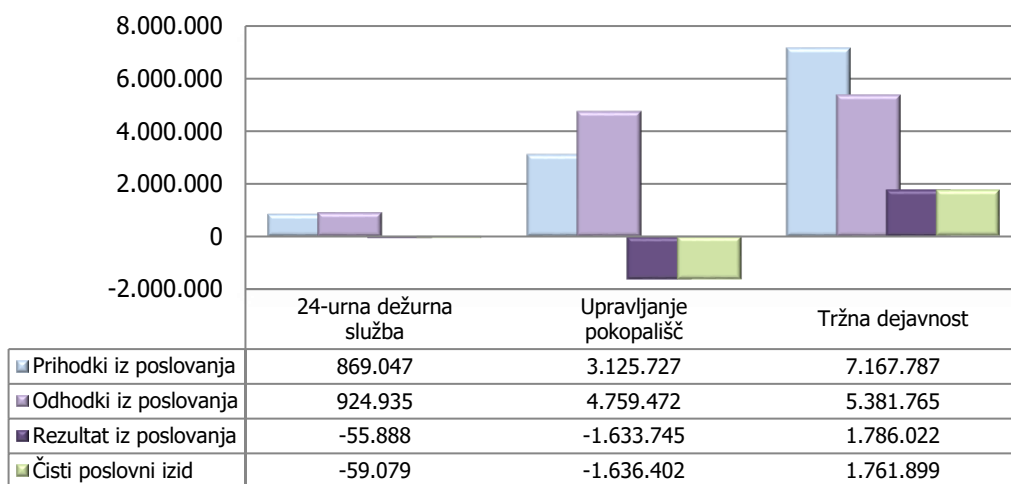
Družba izvaja svoje dejavnosti skladno s predpisi in aktom o ustanovitvi družbe. ZPPDej, sprejet leta 2016, Odlok o pokopališkem redu v Mestni občini Ljubljana, sprejet leta 2018, in SRS 32 (2016) vplivajo na evidentiranje in izkazovanje različnih dejavnosti, ki jih družba izvaja.

ZPPDej opredeljuje kot gospodarsko javno službo 24-urno dežurno službo, preostali del pogrebne dejavnosti pa se izvaja na trgu (prevoz pokojnika, ki ga ne zagotavlja 24-urna služba, priprava pokojnika, upepelitev pokojnika, priprava in izvedba pogreba). ZPPDej je omogočil izjemo, ki jo je MOL predpisala v svojem odloku, in sicer da lahko občina s pokopališkim redom določi, da storitve pokopališko pogrebnega moštva zagotavlja upravljavec pokopališča. Upravljavec pokopališča je občina ali oseba javnega prava, ki jo za upravljavca določi organ, pristojen za izvrševanje proračuna občine. Upravljanje pokopališč obsega zagotavljanje urejenosti pokopališča, izvajanje investicij in investicijskega vzdrževanja, oddajo grobov v najem, vodenje evidenc ter izdajanje soglasij v zvezi s posegi na območju pokopališč. Zagotavljanje urejenosti pokopališča obsega vzdrževanje pokopališč ter pokopaliških objektov in naprav ter druge pokopališke infrastrukture, storitve najema pokopaliških objektov in naprav, storitve grobarjev in storitve pogrebno pokopališkega moštva.

Družba je v letu 2022 spremljala poslovanje in pripravila ločene računovodske izkaze za naslednje dejavnosti:

- 24-urno dežurno službo,
- upravljanje pokopališč in
- tržne oziroma druge dejavnosti.

Prikaz poslovanja posameznih dejavnosti v letu 2022 v EUR

2.5.1 Izvajanje gospodarske javne službe

2.5.1.1 24-urna dežurna služba

Gospodarska javna služba 24-urna dežurna služba obsega vsak prevoz od kraja smrti do hladilnih prostorov izvajalca javne službe ali zdravstvenega zavoda zaradi obdukcije pokojnika, odvzema organov oziroma drugih postopkov na pokojniku in nato do hladilnih prostorov izvajalca javne službe, vključno z uporabo le-teh, če zakon ne določa drugače. Stroški 24-urne dežurne službe vključujejo stroške prevozov, hladilnih prostorov in druge splošne stroške izvajalca, potrebne za izvajanje te službe.

➤ Fizični obseg GJS

Število prevozov	LETO 2022	NAČRT 2022	LETO 2021	Indeks L22/N22	Indeks L22/L21
- storitev prvega prevoza	4.256	4.000	4.447	106,4	95,7
- storitev prevoza na obdukcijo	215	170	241	126,5	89,2

Vir podatkov: ŽALE, ISO tabela

Storitve javne službe je družba izvajala po sprejetih standardih in normativih.

➤ Pregled prihodkov in odhodkov 24-urne dežurne službe

	LETO 2022	NAČRT 2022	LETO 2021	Indeks L22/N22	Indeks L22/L21
Prihodki iz poslovanja	869.047	824.471	896.093	105,4	97,0
Odhodki iz poslovanja	924.935	816.462	892.431	113,3	103,6
Rezultat iz poslovanja (EBIT)	-55.888	8.009	3.662	-	-
Prihodki od financiranja in drugi prihodki	443	203	484	218,2	91,5
Odhodki od financiranja in drugi odhodki	3.634	850	5.441	427,5	66,8
Poslovni izid pred davkom iz dobička	-59.079	7.362	-1.295	-	-
Davek iz dobička	-	39	-	-	-
Čisti poslovni izid	-59.079	7.323	-1.295	-	-

v EUR

Z izvajanjem 24-urne dežurne službe je družba v letu 2022 ustvarila 869.490 EUR prihodkov, to je 7,8 % vseh prihodkov in 928.569 EUR odhodkov, to je 8,4 % vseh odhodkov ter realizirala izgubo v višini 59.079 EUR. Poslovni prihodki 24-urne dežurne službe so bili za 5,4 % večji, kot je bilo načrtovano in za 3 % manjši kot leto prej. Poslovni odhodki so bili za 13,3 % večji kot načrtovani za leto 2022, v primerjavi z letom 2021 pa so bili večji za 3,6 %.

Skladno z Uredbo o metodologiji za oblikovanje cen 24-urne dežurne službe je MS MOL na 2. seji 18. 2. 2019 sprejel Akt o določitvi cen storitev 24-urne dežurne službe, ki je obvezna gospodarska javna služba in se izvaja v okviru pogrebne dejavnosti. Cena storitve 24-urne dežurne službe je 191,91 EUR brez DDV (210,14 EUR z DDV).

2.5.1.2 Upravljanje pokopališč

Pokopališka dejavnost skladno z zakonom obsega upravljanje ter urejanje pokopališč. Upravljavca pokopališča je občina ali oseba javnega prava, ki jo za upravljavca določi organ, pristojen za izvrševanje proračuna občine. MOL je z odlokom o pokopališkem redu predpisala, da upravljavca pokopališča zagotavlja tudi storitve pokopališko pogrebnega moštva.

Upravljanje pokopališč obsega

- zagotavljanje urejenosti pokopališča;
- izvajanje investicij in investicijskega vzdrževanja;
- oddajo grobov v najem;
- vodenje evidenc ter izdajanje soglasij v zvezi s posegi na območju pokopališč.

Zagotavljanje urejenosti pokopališča obsega naslednje storitve:

- vzdrževanje pokopališč ter pokopaliških objektov in naprav ter druge pokopališke infrastrukture;
- storitve najema pokopaliških objektov in naprav;
- storitve grobarjev in storitve pokopališko pogrebnega moštva.

Vzdrževanje pokopališč ter pokopaliških objektov in naprav ter druge pokopališke infrastrukture obsega vzdrževanje objektov, naprav ter druge pokopališke infrastrukture, skupnih glavnih poti, zelenic, dreves, grmovnic, živih mej, odvoz odpadkov, porabo vode in elektrike, nadzorno službo, storitve informacijske pisarne in druga vzdrževalna dela.

Storitve grobarjev obsegajo izkop in zasutje grobne jame, prvo ureditev groba, ki zajema odvoz odvečne zemlje in posušenega cvetja na odlagališče ter v primeru novega groba še postavitve začasnega nagrobnega obeležja in ureditev groba z nasadom in okvirjem ter prekop posmrtnih ostankov. Storitve pokopališko pogrebnega moštva obsegajo prevoz ali prenos krste ali žare iz mrliške vežice oziroma upepeljevalnice do mesta pokopa s položitvijo v grob ali z raztrosom pepela.

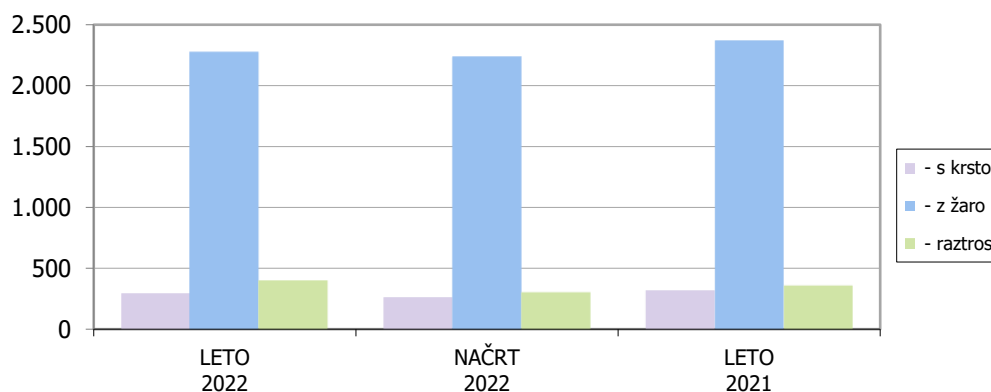
- Pregled fizičnega obsega dejavnosti upravljanja pokopališč

V letu 2022 je bilo 2.964 pogrebov, to je 5,9 % več, kot je bilo načrtovano in 2,5 % manj kot v letu 2021. Pogrebov z žaro je bilo 76,8 %, s krsto 9,8 %, raztrosov pepela je bilo 13,4 %.

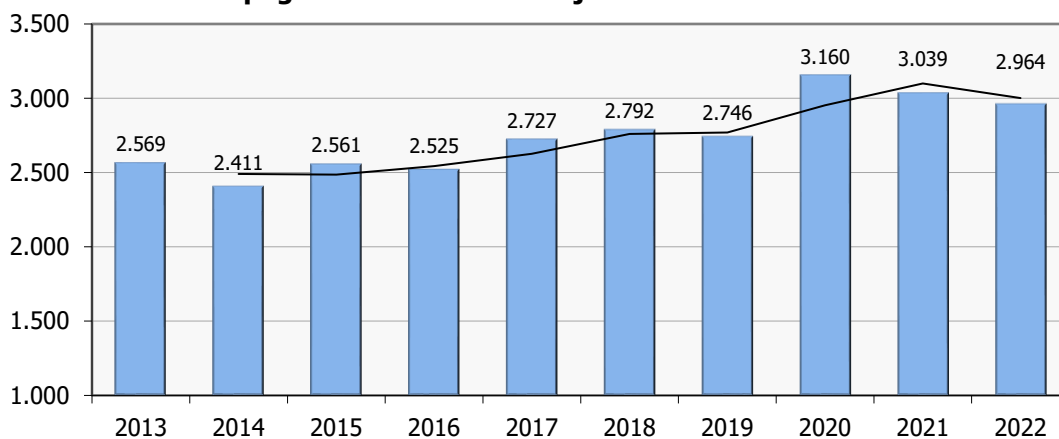
Število pogrebov	LETO 2022	NAČRT 2022	LETO 2021	Indeks L22/N22	Indeks L22/L21
- s krsto	291	260	315	111,9	92,4
- z žaro	2.277	2.240	2.371	101,7	96,0
- raztros	396	300	353	132,0	112,2
Skupaj	2.964	2.800	3.039	105,9	97,5

Vir podatkov: ŽALE, ISO tabela

Število pogrebov v MOL po vrstah

Število pogrebov v MOL v obdobju 2013 - 2022

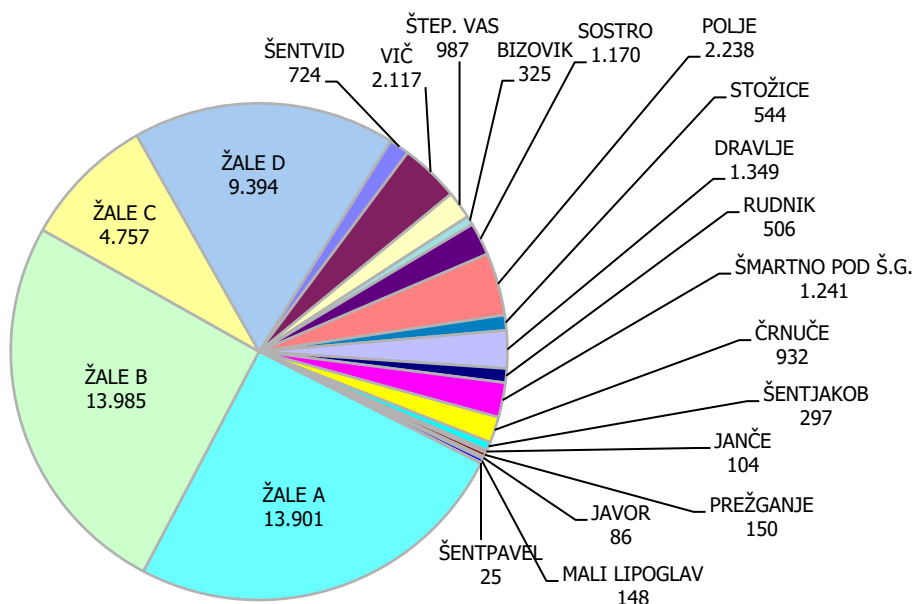

Število grobov	LETO 2022	NAČRT 2022	LETO 2021	Indeks L22/N22	Indeks L22/L21
na dan 31.12.	54.980	54.930	54.683	100,1	100,5

Vir podatkov: ŽALE, informacijski sistem SAP

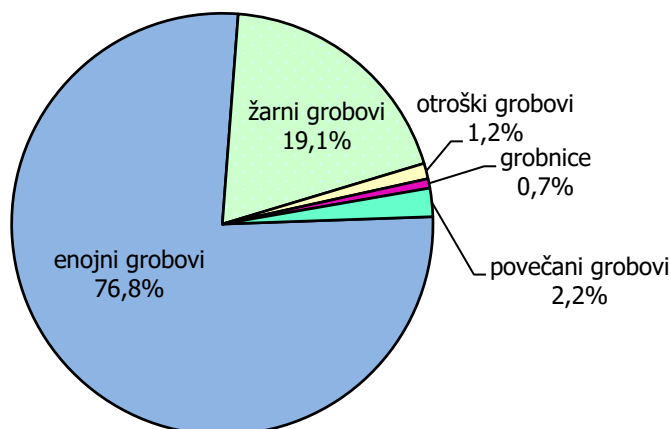
Konec leta 2022 je bilo 54.980 oddanih grobov, to je za 0,5 % ali 297 grobov več kot leto pred tem. Poleg tega je bilo še 1.539 zasedenih grobov, za katere se grobnina ne zaračunava, ker so v njih pokopani talci, vojaki, predstavniki cerkve oziroma je na njih pokopališka infrastruktura. Število neaktivnih grobov, ki jih je mogoče oddati naročnikom, je 6.491. Število vseh grobov na dan 31. 12. 2022 je bilo 63.010.

Število oddanih grobov po pokopališčih v MOL na dan 31.12.2022

Glede na leto 2021 se je število razpoložljivih grobov povečalo za 600, in sicer predvsem na račun širitve pokopališča Vič, kjer je bilo v letu 2022 pridobljenih 900 novih grobov. Število oddanih grobov se je v letu 2022 najbolj povečalo na oddelku D pokopališča Žale, in sicer za 251.

Delež oddanih grobov po zvrsteh 31.12.2022

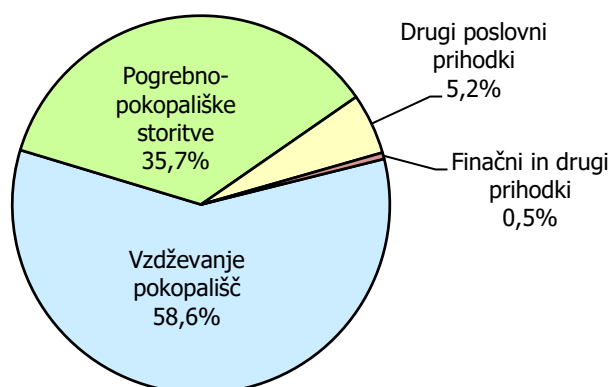

➤ Pregled prihodkov in odhodkov upravljanja pokopališč

	LETO 2022	NAČRT 2022	LETO 2021	Indeks L22/N22	Indeks L22/L21
Prihodki iz poslovanja	3.125.727	3.027.415	3.057.963	103,2	102,2
Odhodki iz poslovanja	4.759.472	4.438.407	4.432.931	107,2	107,4
Rezultat iz poslovanja (EBIT)	-1.633.745	-1.410.992	-1.374.968	115,8	118,8
Prihodki od financiranja in drugi prihodki	17.259	9.144	15.370	188,7	112,3
Odhodki od financiranja in drugi odhodki	19.916	8.036	30.451	247,8	65,4
Poslovni izid pred davkom iz dobička	-1.636.402	-1.409.884	-1.390.049	116,1	117,7
Davek iz dobička	0	0	0	-	-
Čisti poslovni izid	-1.636.402	-1.409.884	-1.390.049	116,1	117,7

v EUR

Struktura prihodkov upravljanja pokopališč v letu 2022

Z dejavnostjo upravljanja pokopališč je družba v letu 2022 ustvarila 3.142.986 EUR prihodkov, to je 28,1 % vseh prihodkov družbe in 43 % vseh odhodkov družbe, to je 4.779.388 EUR ter realizirala izgubo v višini 1.636.402 EUR, kar je 16,1 % več, kot je bilo načrtovano in 17,7 % več kot v letu 2021. V primerjavi z načrtom je družba z upravljanjem pokopališč dosegla za 3,2 % več poslovnih prihodkov in 7,2 % več poslovnih odhodkov, v primerjavi z letom 2021 pa je bilo 2,2 % več poslovnih prihodkov in 7,4 % več poslovnih odhodkov. Z izvajanjem vzdrževanja pokopališč je bilo ustvarjeno 1.108.455 EUR izgube, z izvajanjem pogrebno-pokopaliških storitev pa 537.947 EUR izgube.

➤ Prikaz cen storitev javne službe

Na podlagi ZPPDej je MS MOL na 2. seji 18. 2. 2019 sprejel sklep o določitvi višine grobnine na pokopališčih na območju MOL. Višina grobnine je odvisna od zvrsti grobov in prostorov za pokope. Grobnina za enojni grob znaša od 1. 3. 2019 dalje 31,15 EUR brez DDV (38 EUR z DDV).

Cenik družbe ŽALE za obračun storitev, ki se nanašajo na izvajanje nalog upravljanja s pokopališči v MOL, je sprejel župan dne 27. 3. 2019 in je začel veljati 6. 4. 2019. Cene storitev za osnovni pogreb so ostale v letu 2022 nespremenjene. Osnovni pogreb je oblikovan v skladu s Standardi in normativi, ki sta jih sprejeli Gospodarska zbornica Slovenije in Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, soglašalo pa Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo RS. Cene osnovnih pogrebnih storitev so ob sobotah in nedeljah od 65 do 109 % višje.

v EUR		
Cene storitev javne službe	brez DDV	z DDV
- osnovni pogreb s krsto	476,69	521,98
- osnovni pogreb z žaro	263,90	288,97
- osnovni pogreb z raztrosom pepela	285,16	312,25

Cene vključujejo storitve družbe ŽALE, brez pogrebne opreme in storitev drugih.

2.5.2 Tržne dejavnosti

Skladno z zakonom obsega pogrebna dejavnost, ki se izvaja na trgu, naslednje storitve:

- prevoz pokojnika, ki ga ne zagotavlja 24-urna dežurna služba;
- pripravo pokojnika;
- upepelitev pokojnika;
- pripravo in izvedbo pogreba.

Ne glede na prej navedeno so, skladno z odlokom o pokopališkem redu, v MOL storitve pokopališko pogrebne moštva sestavni del upravljanja pokopališč. Izvajalec pogrebne dejavnosti je lahko oseba, ki izpolnjuje pogoje, določene z zakonom in je pridobil dovoljenje za opravljanje pogrebne dejavnosti. Družba vključuje med tržne dejavnosti poleg pogrebne dejavnosti tudi cvetličarno in vrtnarstvo (oskrba grobov) ter kamnoseštvo. Tržne pogrebne storitve vključujejo različne storitve, ki zagotavljajo celovito ponudbo in kvalitetnejše opravljanje storitev javne službe, na primer posredovanje pri objavi osmrtnic, izdelavi fotografij, organizaciji pevcev, prodaji pogrebne opreme in drugo.

➤ Pregled fizičnega obsega tržnih dejavnosti

PRODAJA BLAGA (št. kosov)	LETO 2022	NAČRT 2022	LETO 2021	Indeks L22/N22	Indeks L22/L21
- krste	3.114	2.750	3.205	113,2	97,2
- žare	16.867	16.340	17.227	103,2	97,9
- spomeniki	73	70	68	104,3	89,0
- cvetlični izdelki*	7.180	6.030	6.611	119,1	108,6
- sveče	171.013	152.800	181.282	111,9	94,3

Vir podatkov: ŽALE, informacijski sistem SAP

* Cvetlični izdelki vključujejo ikebane, žarne venčke in vence.

Fizični obseg izvedenih oziroma prodanih storitev je bil v letu 2022 manjši kot v letu pred tem. Od skupaj 14.866 izvedenih upepelitev v letu 2022 je bilo za naročnike izven MOL opravljenih 12.193 upepelitev, kar je 82 % vseh upepelitev.

Tržne storitve	LETO 2022	NAČRT 2022	LETO 2021	Indeks L22/N22	Indeks L22/L21
- upepelitve	14.866	14.400	15.132	103,2	98,2
- izdelava fotografij	1.591	1.550	1.645	102,6	96,7
- objava osmrtnic	308	350	332	88,0	92,8
- vrtnarske storitve	3.063	2.870	3.086	106,7	99,3

Vir podatkov: ŽALE, ISO tabela, interni podatki in informacijski sistem SAP

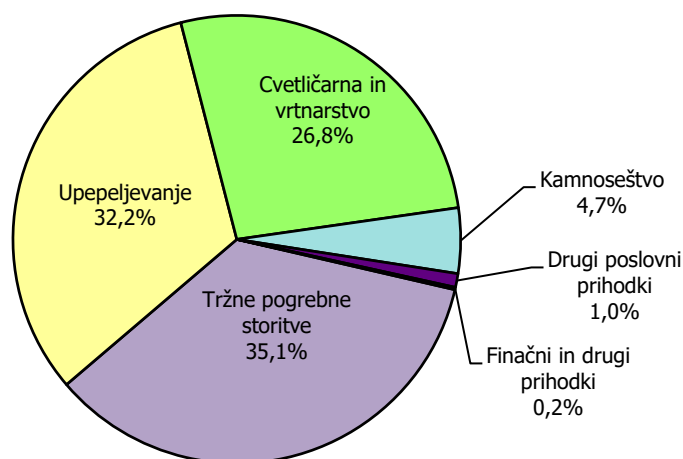
➤ Pregled prihodkov in odhodkov tržnih dejavnosti

v EUR

	LETO 2022	NAČRT 2022	LETO 2021	Indeks L22/N22	Indeks L22/L21
Prihodki iz poslovanja	7.167.787	6.194.450	6.207.279	115,7	115,5
Odhodki iz poslovanja	5.381.765	4.707.664	4.489.538	114,3	119,9
Rezultat iz poslovanja (EBIT)	1.786.022	1.486.786	1.717.741	120,1	104,0
Prihodki od financiranja in drugi prihodki	12.233	14.965	18.830	81,7	65,0
Odhodki od financiranja in drugi odhodki	15.234	6.585	21.694	231,3	70,2
Poslovni izid pred davkom iz dobička	1.783.021	1.495.166	1.714.877	119,3	104,0
Davek iz dobička	21.122	9.225	31.719	229,0	66,6
Čisti poslovni izid	1.761.899	1.485.941	1.683.158	118,6	104,7

Z izvajanjem tržnih dejavnosti je družba v letu 2022 dosegla 7.180.020 EUR prihodkov, 5.418.121 EUR odhodkov z DDPO in 1.761.899 EUR čistega dobička. V letu 2022 je bil delež prihodkov tržnih dejavnosti v prihodkih družbe 64,2 %. Poslovni prihodki so bili za 15,7 % večji, kot je bilo načrtovano in za 15,5 % večji kot v preteklem letu.

Struktura prihodkov tržne dejavnosti v letu 2022

Poslovni odhodki tržnih dejavnosti so bili v letu 2022 za 14,3 % večji, kot je bilo načrtovano. Največji delež stroškov so bili s 34 % stroški storitev, delež stroškov dela je bil 29,2 %, delež nabavne vrednosti prodanega blaga in materiala pa 19,7 %.

2.6 Poročilo o naložbeni dejavnosti

	NAČRT 2022		LETO 2022		Indeks 22/N22
	Vrednost v EUR	Struktura v %	Vrednost v EUR	Struktura v %	
Obnove in nadomestitve	1.334.350	87,4	1.128.146	85,3	84,5
Razvojne naloge	192.150	12,6	193.973	14,7	100,9
Skupaj	1.526.500	100,0	1.322.119	100,0	86,6

Investicijski načrt je v sklopu Poslovnega načrta za leto 2022 sprejel Mestni svet MOL. Z načrtom za leto 2022 je bilo predvideno za 1.526.500 EUR investicij v neopredmetena in opredmetena osnovna sredstva.

V letu 2022 je bila skupna vrednost realiziranih investicij 1.322.119 EUR, to je 13,4 % manj kot je bilo načrtovano. Vrednost izvedenih investicij, načrtovanih s poslovnim načrtom za leto 2022, je bila 1.250.891 EUR, vrednost drugih investicij pa 71.228 EUR. Družba je končala 4. fazo obnove vežic v vrednosti 473.919 EUR, sanacijo strehe na poslovnih dvorani v višini 184.822 EUR in generalno obnovila peč za upepeljevanje II. v vrednosti 169.448.

V neopredmetena sredstva je družba investirala 48.058 EUR (3,6 %), v zgradbe 865.704 EUR (65,5 %) in 408.357 EUR (30,9 %) v proizvodilne naprave in drugo opremo. Konec leta 2022 je bila vrednost osnovnih sredstev v gradnji 177.194 EUR, od tega nepremičnine (rekonstrukcija desnega propileja, objekt Tomačevska, prostor za raztros pepela, sanacija pokopališkega zidu) v vrednosti 155.748 EUR. V pridobivanju je ostala tudi oprema (posodobitev obvestilnih tabel) v vrednosti 21.446 EUR.

Družba je investicije financirala z lastnimi finančnimi sredstvi in dotacijo Ministrstva za kulturo (33.479 EUR).

2.6.1 Obnove in nadomestitve

Z načrtom za leto 2022 je družba predvidela za 1.334.350 EUR investicij v obnovo in nadomestitve OS, realiziranih je bilo za 1.128.146 EUR obnov in nadomestitev. Načrtovana obnova desnega objekta propilej ni bila realizirana. Vrednost v letu 2022 izvedenih del pri obnovi mrliških vežic je bila 473.919 EUR, kar je 123.919 EUR več, kot je bilo načrtovano. Vrednost sanacije strehe nad poslovilno dvorano je bila 184.822 EUR in je preseгла načrtovano vrednost za 39.822 EUR.

V letu 2022 so bile poleg mrliških vežic in obnove strehe realizirane naslednje večje investicije v obnovo oziroma nadomestitev OS: generalni remont peči za upepelitve, nabava stroja za izkop jam pri grobarjih in večnamenskega stroja za vzdrževanje pokopališč ter drugo.

2.6.2 Realizacija načrta razvojnih nalog

Z načrtom za leto 2022 je družba predvidela za 192.150 EUR investicij v razvoj. Vrednost realiziranih investicij v razvoj je znašala 193.973 EUR, to je 0,9 % več kot je bila načrtovana vrednost. Družba ni realizirala širitve Gaja spomina in projektne dokumentacije za širitev objekta na Tomačevski cesti. Ureditvev klančine med upepljevalno pečjo III. in IV. je bila višja od predvidene. V letu 2022 je družba investirala tudi v nadgradnjo EDS in razširitev računalniške programske opreme.

2.7 Raziskave in razvoj

Pri razvoju se ves čas osredotočamo na uvajanje novih, okolju in uporabnikom prijaznih tehnologij. Razvojne naloge družbe smo, zaradi narave dela družbe, vezali predvsem na cilje, ki ob upoštevanju zahtev po varovanju okolja vodijo v povečanje učinkovitosti poslovanja, v zadovoljstvo naših deležnikov in v povečanje kakovosti storitev.

Poslovanje družbe je tudi v letu 2022 temeljilo na uveljavljanju mednarodnih standardov kakovosti. Družba je že leta 2000 pridobila certifikat za kakovost ISO 9002:1994 in ga kasneje nadgradila s sedanjim certifikatom ISO 9001:2015. V letu 2006 je družba pridobila certifikat za ravnanje z okoljem in ga kasneje nadgradila s sedanjim certifikatom ISO 14001:2015. V letu 2007 je družba pridobila certifikat za varnost in zdravje pri delu OHSAS 18001:1999 in ga kasneje nadgradila s sedanjim certifikatom ISO 45001:2018. V letu 2015 je družba pridobila še certifikat za informacijsko varnost ISO/IEC 27001:2013. V letu 2022 je družba uspešno prestala presojo vseh štirih certifikatov.

Ker v Sloveniji v panogi ni primerljivih podjetij in so ŽALE po merilih ZGD-1 kot subjekt javnega interesa edina velika družba za izvajanje pogrebne dejavnosti kot glavne dejavnosti, je pomemben dejavnik pri razvoju tudi delovanje v Združenju pomembnih evropskih pokopališč ASCE. Namen združenja ASCE so sicer promocijske akcije za ozaveščanje pomena kulturne, zgodovinske in arhitekturne dediščine pokopališč, vendar poleg tega združenje daje velik poudarek širitvi uporabe novih tehnologij v menedžmentu pokopališč ter spodbujanju univerz k njihovem raziskovanju. V letu 2022 smo v okviru Dnevi dediščine evropskih pokopališč ponovno izvedli brezplačna vodenja po pokopališču Žale. Pomembno je tudi članstvo v Zbornici komunalnega gospodarstva pri Gospodarski zbornici Slovenije.

Raziskave tržišča smo izvajali v sodelovanju z zunanjo organizacijo. V okviru javnomnenjske raziskave (panel) s postavljanjem ustreznih vprašanj smo poskušali pridobiti pomembne podatke za nadaljnji razvoj tako na področju gospodarske javne službe kot tudi na področju tržne dejavnosti in zadovoljstva strank. Skladno s povpraševanjem na trgu redno razvijamo tudi ponudbo tržne dejavnosti. Poleg najsodobnejše ponudbe pogrebne in pokopališke opreme ter storitev, smo v letu 2022 kupcem ponudili novost – produkt Brezčasen spomin, ki omogoča, da se s pomočjo sodobne tehnologije na kraju poslednjega počivališča najbližjih pusti več kot le imena in letnice in pove zgodbo o ljudeh, ki tam počivajo, tudi fotografije ali video. In to na preprost način, s pomočjo elegantne ploščice s QR kodo, ki se jo prilepi na nagrobno obeležje. Omogočili smo tudi, da je naš iskalnik grobov na voljo tudi v mobilnih trgovinah (App Store, AppGallery, Google Play). Iskalnik grobov je bil v letu 2022 v uporabi kar dva milijon krat. Redno se udeležujemo tudi čistilnih akcij, ki jih organizira MOL.

Nadaljevali smo z obnovo mrliških vežic na Plečnikovih Žalah in obnovi vežice Sv. Jožefa, Sv. Antona, Sv. Cirila in Metoda ter sv. Jurija. Izvedli smo tudi sanacijo strehe nad poslovilno dvorano na Kerševanovih Žalah in uredili dodatne napisne ploščice v Gaju Spomina II, zalivu IV, in v Gaju spomina IV, oazi I ob prostoru za raztros pepela na novem delu pokopališča Žale oz. Mušičevih Žalah.

Decembra 2022 smo v upravljanje prevzeli razširjeni del pokopališča Vič, ki zajema poslovilno zgradbo z dvema mrliškima vežicama, prostoroma za svojce, čajnama kuhinjama in sanitarijama, poslovilno ploščadjo, grobna polja za pokope s krsto, za talne pokope z žaro, za zidne pokope z žaro in prostor za raztros pepela. Pridobili smo 188 enojnih grobov za pokope s krsto, 566 novih talnih žarnih grobov in 144 novih zidnih žarnih grobov.

2.8 Javna naročila

V letu 2022 je družba postopke oddaje javnih naročil za potrebe rednega izvajanja dejavnosti ter izvajanja načrtovanih investicijskih projektov vodila po veljavnih določbah Zakona o javnem naročanju (ZJN-3) in v skladu s svojimi notranjimi akti. Skladno z Navodilom za oddajo javnih naročil male vrednosti je bilo izvedenih 391 postopkov, od tega vsi evidenčni oziroma enostavni postopki. Postopkov oddaje naročil male vrednosti ni bilo.

Vrsta naročila	Skupaj število izvedenih naročil	Evidenčni (enostavni) postopek	Postopek oddaje naročila male vrednosti
Blago	117	117	0
Storitve	261	261	0
Gradbena dela	13	13	0
Skupaj	391	391	0

Postopke oddaje javnih naročil, ki so skupni za več javnih podjetij v MOL oziroma postopke oddaje javnih naročil, katerih vrednosti brez DDV presegajo 40.000 EUR za blago in storitve ter 80.000 EUR za gradnje, izvaja Javni holding Ljubljana (v nadaljevanju JHL). S 1. 4. 2018 je JHL začel z izvajanjem elektronskega javnega naročanja, kar pomeni začetek prejemanja elektronskih ponudb in vodenja postopkov z uporabo portala e-JN.

Na podlagi pooblastila je JHL v letu 2022 izvedel oziroma začel z izvajanjem 20 postopkov, in sicer:

- JR01/2022 - Agencijsko posredovanje delavcev
- JR02/2022 - Nakup bagra za izkop jam
- JR03/2022 - Nakup energijsko učinkovitih osebnih računalnikov in monitorjev
- JR04/2022 - Sukcesivna dobava cvetja in trgovskega blaga
- JR05/2022 - Sukcesivna dobava vreč z nosilnimi trakovi – 24 urna dežurna služba (razveljavljen)
- JR06/2022 - Izdaja in distribucija e-Račun
- JR07/2022 - Obnova desnega objekta propilej na Plečnikovih Žalah
- JR08/2022 - Osnovno in dodatno vzdrževanje programske rešitve Poslovna inteligenca (BI)
- JR09/2022 - Sukcesivna dobava cvetja in trgovskega blaga za cvetličarno
- JR10/2022 - Generalni remont peči št. 2 z generalno obnovo dimnovodnih kanalov peči št. 1 in 2, remont kanala peči št. 2 ter srednji remont peči št. 4
- JR11/2022 - Notranja oprema desnega objekta propilej na Plečnikovih Žalah
- JR12/2022 - Zagotavljanje operativne kibernetike zaščite v kritičnem delu IS JHL
- JR13/2022 - Nakup vreč z nosilnimi trakovi – 24 urna dežurna služba
- JR14/2022 - Gostovanje informacijsko komunikacijske opreme v podatkovnem centru T-2
- JR15/2022 - Nadgradnja omrežne infrastrukture
- JR16/2022 - Zamenjava obstoječe oskrbe z zemeljskim plinom (ZP) z utekočinjenim naftnim plinom (UNP)
- JR17/2022 - Tiskanje, pakiranje ter razpošiljanje računov za obračun storitev in opominov
- JR18/2022 - Stalna tehnična podpora za dobavljivo programsko opremo SDMS in vzpostavljeni geoinformacijski sistem GIS – Žale
- JR19/2022 - Gostovanje informacijsko komunikacijske opreme v podatkovnem centru Telekom Slovenije
- JR20/2022 - Servisiranje upepeljevalnih peči TABO

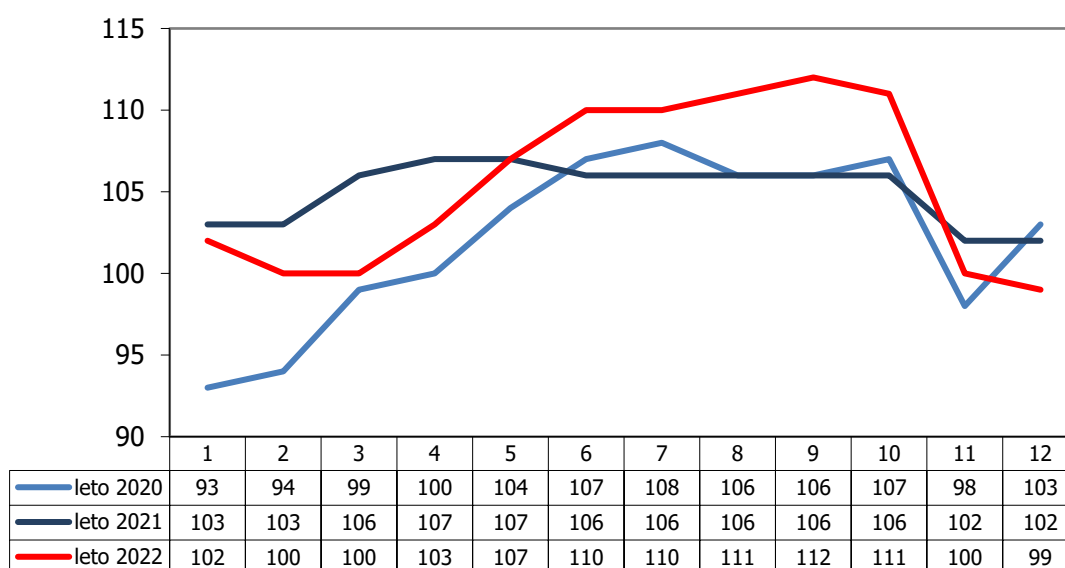
2.9 Upravljanje s kadri

Leto 2022 je bilo za večino družb, tudi za ŽALE zaznamovano z energetske krizo. Premišljeno delovanje ter zdravo jedro družbe je omogočilo nemoteno delovanje in izvajanje vseh storitev v nezmanjšanem obsegu.

Družba se zaveda, da so zaposleni bistvenega pomena in brez njih dejavnosti ni mogoče opravljati. Zaradi tega se družba na povečan obseg dela odziva s sprotim zagotavljanjem zadostnega števila zaposlenih, navzlic pomanjkanju delovne sile na trgu.

Gibanje števila zaposlenih v zadnjih treh letih je prikazano v spodnji tabeli.

Število zaposlenih po mesecih

Na dan 31. 12. 2022 je bilo v družbi zaposlenih 99 sodelavcev, kar je dva manj, kot je bilo predvideno v Poslovnem načrtu za leto 2022. Razlika je nastala, ker v letu 2022 nismo uspeli zaposliti dveh sodelavcev. V načrtu za leto 2022 je bilo predvidenih osem upokojitev, realizirani sta bili dve. Delodajalec pri odločitvi zaposlenih glede upokojitve nima nobene besede, tako da nekateri zaposleni, kljub izpolnjevanju pogojev, z upokojitvijo odlašajo.

➤ Struktura zaposlenih po izobrazbi

Raven izobrazbe	Število zaposlenih na dan 31.12.2022	Delež v %	Število zaposlenih na dan 31.12.2021	Delež v %	Indeks 22/21
I.	2	2,0	2	2,0	100,0
II.	10	10,1	13	12,7	76,9
III.	6	6,0	6	5,9	100,0
IV.	37	37,4	36	35,3	102,8
V.	29	29,3	31	30,4	93,5
VI.	8	8,1	7	6,8	114,3
VII.	6	6,1	6	5,9	100,0
VIII.	1	1,0	1	1,0	100,0
SKUPAJ	99	100,0	102	100,0	97,1

Na dan 31. 12. 2022 je bilo zaposlenih 99 sodelavcev, od tega 70 moških (70,7 %) in 29 žensk (29,3 %). Povprečna starost zaposlenih znaša 47 let. Povprečna skupna delovna doba znaša 25 let, povprečna delovna doba v podjetju pa 14 let.

Večina zaposlenih, 37,37 % ima IV. stopnjo izobrazbe, kar je glede na dejavnost podjetja povsem običajno.

➤ **Invalidi**

Na dan 31. 12. 2022 so bili v družbi zaposleni 4 delovni invalidi (3,88 %) in nadaljevalo se je z uveljavljanjem nagrade za preseganje kvote invalidov. V kvoti sta bila 2 invalida, za preostala 2 pa je družba prejela nagrado za preseganje kvote.

Zaradi zaposlovanja invalidov nad kvoto, določeno s predpisi, je družba v letu 2022 obračunala 5.802 EUR nagrade za vzpodbujanje zaposlovanja invalidov. Skladno z ZZRZI so bili prispevki za PIZ za invalide nad kvoto obračunani, a ne plačani v znesku 11.146 EUR. Prejete vzpodbude za zaposlovanje invalidov 16.948 EUR, so bile porabljene za zakonsko določene namene, to je pokrivanje plač invalidov.

Pri obračunu davka od dohodka pravnih oseb za leto 2022 je bila uveljavljena olajšava za zaposlovanje invalidov v znesku 51.570 EUR.

➤ **Varnost in zdravje zaposlenih**

V letu 2022 je bilo opravljenih 29 zdravniških pregledov. V družbi skrbimo za nabavo kvalitetnih zaščitnih sredstev, ki jih zaposleni potrebujejo za varno in nemoteno opravljanje svojega dela. V letošnjem letu so po premoru zaradi epidemije ponovno potekala športna tekmovanja in tokratnega, ki je potekalo v Celju, se je udeležilo 38 sodelavcev. 43 zaposlenih se je udeležilo strokovne ekskurzije, v okviru katere je potekal voden ogled pokopališč v Prekmurju.

➤ **Izobraževanje in usposabljanje zaposlenih**

Usposabljanje zaposlenih za specifična področja dela se je nadaljevalo tudi v letu 2022, izvedli smo kar 8 različnih usposabljanj, ki se jih je udeležilo 93 zaposlenih. Izpostavimo lahko izvedbo usposabljanja na temo mobinga, ki se ga je udeležila večina zaposlenih. Poleg tega smo v okviru projekta Spin izvedli 20 urno usposabljanje za vodje. Poskrbeli smo tudi za naše vrtnarje, ki so se udeležili 50 urnega programa Arboristični praktikum.

Družba se ponaša s certifikatom Družini prijazno podjetje, ki zaposlenim nudi 13 ukrepov za lažje usklajevanje poklicnega in družinskega življenja.

2.10 Varstvo okolja

Pri izvajanju dejavnosti smo v družbi upoštevali okoljevarstveno politiko in okoljske cilje, ki sledijo vse ostrejši zakonodaji in drugim ukrepom varovanja okolja. Z obvladovanjem vplivov svojih dejavnosti na okolje smo si v družbi prizadevali doseči in izkazovati ustrezen odnos do okolja. Stalne naloge na tem področju so predvsem spremljanje emisij iz delujočih naprav, uporaba naravnih materialov in ekološki pristop pri ravnanju z odpadki.

V družbi delujemo skladno z veljavnim certifikatom za ravnanje z okoljem ISO 14001 : 2015 in smo tudi v letu 2022 izvajali aktivnosti, ki so potrebne za varstvo okolja.

Pri delu nismo uporabljali herbicidov in smo plevel odstranjevali mehansko, čeprav je takšen način dela izrazito dražji in s kratkotrajnejšimi učinki. Pri upepeljevanju smo uporabljali naravne, okolju prijazne materiale. V domovih upokojenecv smo spodbujali uporabo oblačil iz naravnih vlaken (talar) za pokojnike, tako da je pri upepelitvi čim manjša ekološka obremenjenost ozračja. Tudi pogrebno opremo smo nabavljali pri proizvajalcih, ki ravnao okolju prijazno. Pooblašena zunanja institucija je tudi v letu 2022 izvajala meritve dimnih izpustov – monitoring, ki omogoča ukrepanje ob morebitni škodljivi spremembi.

Dejavnosti družbe smo izvajali na okolju prijazen način, tako da smo v celoti upoštevali in izvajali določila Uredbe o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnika Ljubljanskega polja in Uredbe o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnikov Ljubljanskega barja in okolice Ljubljane, ki določata omejitve v zvezi s pokopavanjem, uporabo fitofarmaceutskih sredstev in gnojenjem. Z vidika varstva okolja in zmanjševanja stroškov je pomemben zbirni prostor za ločevanje, ločeno zbiranje in začasno shranjevanje odpadkov, ki se nahaja v sklopu poslovnega objekta na Tomačevski cesti. Tudi v letu 2022 smo na vseh pokopališčih, ki so v našem upravljanju, ločeno zbirali različne vrste odpadkov: odpadne nagrobne sveče, biološko razgradljive odpadke, zemljo, kamenje in kamnoseške odpadke ter na vseh pokopališčih tudi preostanek odpadkov ter plastiko in embalažo. Ločeno smo zbirali še odpadne tiskarske tonerje, odpadna sintetična olja, papir in karton, steklo, železo, odpadke iz zdravstva, baterije in akumulatorje ter zavrženo električno in elektronsko opremo.

Postopke javnega naročanja za nabavo novih osnovnih sredstev smo pripravljali na podlagi Uredbe o zelenem javnem naročilu, poleg tega pa smo ves čas skrbeli za nabavo in uvajanje novih tehnologij, ki so okolju prijazne (npr. vozila na plin, električna vozila). V družbi smo si prizadevali za pospeševanje zelenih delovnih mest.

Okolje pomembno vpliva na kakovost življenja, zato so pričakovanja ter želje vseh interesnih skupin čedalje bolj usmerjene v kvaliteto storitev, povezanih z ekološko sprejemljivostjo izvedbe, kar so bile v letu 2022 tudi naše smernice pri izvajanju dejavnosti.

2.11 Družbena odgovornost

Družba ŽALE v lokalnem okolju pa tudi širše v Sloveniji, deluje kot družbeno odgovorno podjetje in zanesljiv ter okolju prijazen subjekt.

Ob nedeljah in praznikih, od maja do vključno oktobra 2022, smo obiskovalcem pokopališča Žale nudili brezplačni prevoz z električnim vozilom Kavalir. Prav tako smo brezplačne prevoze s tremi električnimi vozili po pokopališču Žale obiskovalcem ponudili v času pred 1. novembrom.

Ob 1. novembru smo na pokopališču Žale že osemnajstič zapored organizirali dobrodelno prodajo sveč. Izkupiček od prodanih sveč smo podarili Ustanovi za pomoč otroku z rakom.

V letu 2022 smo že enajsto leto delovali v skladu s prejetimi ukrepi polnega certifikata »Družini prijazno podjetje«, ki zaposlenim omogočajo lažje usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja. Zato nam je bila podeljena zahvala inštituta Ekvilib.

Poleg rednih izobraževanj z delovnega področja smo organizirali tudi izobraževanja s področja varnosti in zdravja pri delu in izvajali zdravniške preglede.

Tudi v letu 2022 smo sodelovali pri protokolarnih in drugih pomembnih dogodkih, ki so se odvijali na pokopališčih v našem upravljanju.

Sodelovali smo pri aktivnostih Zbornice komunalnega gospodarstva pri GZS, kot tudi pri aktivnostih Združenja evropsko pomembnih pokopališč. Ob Dnevih dediščine evropskih pokopališč smo organizirali brezplačna vodenja po pokopališču Žale, s čimer smo nadaljevali s promocijo pomena centralnega pokopališča Žale.

Ob mednarodnem dnevu otrok, ki so umrli med nosečnostjo ali kmalu po rojstvu, smo Društvu Solzice nudili organizacijsko pomoč pri dogodku, namenjenemu staršem umrlih otrok.

V mesecu decembru smo, skladno s pozitivno prakso, kupili novoletna darila za otroke zaposlenih.

Skladno s smernicami ZVKDS smo nadaljevali z obnovo mrliških vežic na Plečnikovih Žalah. Aktivno smo se vključevali v promoviranje kulturnega pomena naših pokopališč, še posebej pokopališča Žale. Ogled pokopališča omogočamo tudi na način, da ga posamezniki spoznavaajo sami, s pomočjo pametnih telefonov in naših spletnih aplikacij. Pomoč pri iskanju grobov in druge informacije preko celega leta ves čas omogočata spletna in mobilna različica iskalnika grobov ter tudi dva infomata, ki sta postavljena na pokopališču Žale pri obeh Plečnikovih cvetličarnah. Naročanje pogrebov smo tudi v letu 2022 organizirali na naročnikom prijazen sistem telefonskega naročanja na uro, ki je odpravil daljše čakanje v čakalnici. Ureditev vseh potrebnih formalnosti v zvezi s pogrebi smo nudili po principu »vse na enem mestu«, ki uporabnikom prihrani nepotrebne poti in čas.

Z vsemi navedenimi dejavnostmi smo si prizadevali, da je družba različnim deležnikom (uporabnikom storitev, zaposlenim, lokalni skupnosti) prijazno podjetje ter da pri tem dosega visoko stopnjo njihovega zadovoljstva. Rezultati raziskave, ki kontinuirano poteka v okviru JHL o odnosu Ljubljančanov do javnih podjetij kaže, da ima družba visok ugled, kar je tudi rezultat družbeno odgovornega delovanja podjetja.

2.12 Razvojne usmeritve

S stalnimi vlaganji v človeški kapital smo vplivali na kontinuirano uvajanje novosti v poslovanje in s tem zagotavljali trajni razvoj družbe. Strategija razvoja družbe in njeni strateški cilji temeljijo na poslanstvu in viziji družbe. Opredeljeni strateški cilji so deloma povezani s cilji urbanističnega razvoja na območju MOL, deloma pa so usmerjeni v notranje poslovanje in doseganje pričakovane učinkovitosti.

Prizadevali smo si, da bi se pokopališča na območju mesta Ljubljana še naprej razvijala kot del zelenega obroča mesta in se vzdrževala skladno s sprejetimi standardi. Vsa pokopališča so v največji možni meri opremljena po enotnih standardih. Zaradi prostorskih in ekoloških razlogov smo s cenovno politiko in drugimi ukrepi spodbujali pokope z žaro, tako, da je delež žarnih pokopov, tudi v 2022, znašal okoli 90 %. Pri izvajanju pogrebne dejavnosti smo zagotavljali dosledno spoštovanje pietete do pokojnikov in naročnikom nudili vse potrebne storitve po cenah, ki še omogočajo razvoj dejavnosti.

Pri opravljanju tržnih dejavnosti je ključna visoka kakovost storitev in izdelkov. Stalno širimo ponudbo pogrebnih in pokopaliških storitev, cvetličarn, vrtnarstva in kamnoseštva in si prizadevamo za ohranitev zaupanja obstoječih strank in za pridobitev novih, tudi takšnih, ki želijo nekaj več. Imamo tudi spletno trgovino Plečnikove cvetličarne, ki je strankam na voljo 24 ur na dan vse dni v letu. Z najširšo ponudbo nagrobnih spomenikov, tudi takšnih narejenih po načrtih Društva oblikovalcev Slovenije in Društva likovnih oblikovalcev Ljubljana, zadovoljujemo najzahtevnejše kupce in obenem vračamo umetnost in estetiko na pokopališča. Upepeljevalnica ŽALE je največja v tem delu Evrope.

Tudi v letu 2022 smo si prizadevali za ohranjanje kulturnega spomenika Plečnikove Žale in smo v ta namen nadaljevali z obnovo mrliških vežic. Stalno si prizadevamo tudi za ohranjanje ostale kulturne dediščine na naših pokopališčih.

S spremembo Uredbe, ki je bila sprejeta leta 2021, o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnika Ljubljanskega polja, za katero smo si vrsto let prizadevali, so nastali pogoji za širitev naše stavbe, na naslovu Tomačevska 2, ki je bila zgrajena leta 1978. Ker so določeni prostori z leti postali premajhni, jih je potrebno razširiti. S širitvijo objekta bi dobili nove prostore skladišča in upepeljevalnice, na prostoru obstoječega skladišča pa urediti dodatno hladilnico in poslovilno dvorano vrnili v prvotno namembnost. V ta namen smo v letu 2022 pridobili projektno dokumentacijo za pridobitev gradbenega dovoljenja DGD.

Zaradi pomanjkanja prostora smo z MOL sodelovali pri širitvi pokopališča Vič, katerega smo prevzeli v upravljanje decembra 2022. S sprejemom Uredbe o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnika Ljubljanskega polja so nastali pogoji, ki omejujejo izrabo prostora. Širitev za klasično pokopavanje je tako možna samo na novem delu pokopališča, v smeri proti mestu (na jug). Zaradi tega smo sodelovali tudi pri aktivnostih za dokončanje glavnega vhoda in novo širitev klasičnega dela pokopališča Žale.

Zaradi zagotavljanja zanesljivosti delovanja upepeljevalnice smo izvedli več aktivnosti, ki v primeru nedostopnosti zemeljskega plina omogočajo hiter prehod na utekočinjen naftni plin.

V naslednjih letih bomo sodelovali tudi pri širitvi pokopališč Štepanja vas, Šentvid in Stožice.

Nadaljevali bomo z ločenim zbiranjem odpadkov in nadzorom nad izpusti plinov iz upepeljevalnice. Nadaljevali bomo tudi z uvajanjem sodobnih tehnologij na vseh področjih dela in pri komuniciranju s strankami.

Naša vizija je biti največji slovenski ponudnik pogrebnih in pokopaliških storitev ter upepelitev pokojnikov ter dosegati zadovoljstvo naročnikov in uporabnikov njenih storitev, zaposlenih, lastnika in javnosti.

2.13 Pomembni poslovni dogodki po koncu poslovnega leta

V obdobju od 1. 1. 2023 do dneva revizorjevega poročila v družbi ni bilo poslovnih dogodkov, ki bi vplivali na računovodske izkaze za leto 2022.

Mestni svet MOL je na 2. seji dne 27. 2. 2023 sprejel Poslovni načrt družbe ŽALE za leto 2023.

Družba je v februarju 2023 vložila vlogo za pridobitev državne pomoči v višini 180.543 EUR na osnovi Zakona o pomoči gospodarstvu za omilitev posledic energetske krize.

3 RAČUNOVODSKO POROČILO

3.1 Poročilo neodvisnega revizorja

Deloitte.

Deloitte revizija d.o.o.
Dunajska cesta 165
1000 Ljubljana
Slovenija

Tel: +386 (0) 1 3072 800
Faks: +386 (0) 1 3072 900
www.deloitte.si

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA Lastnikom družbe ŽALE, d.o.o.

Poročilo o reviziji računovodskih izkazov

Mnenje

Revidirali smo računovodske izkaze družbe ŽALE, d.o.o. (v nadaljevanju 'družba'), ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2022, izkaz poslovnega izida, izkaz drugega vseobsegajočega donosa, izkaz gibanja kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter pojasnila k računovodskim izkazom, vključujoč povzetek bistvenih računovodskih usmeritev.

Po našem mnenju priloženi računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj družbe na dan 31. decembra 2022 ter njeno finančno uspešnost in denarne tokove za tedaj končano leto v skladu z Slovenskimi računovodskimi standardi (v nadaljevanju 'SRS').

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja in Uredbo (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o posebnih zahtevah v zvezi z obvezno revizijo subjektov javnega interesa (Uredba). Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov*. V skladu z Mednarodnim kodeksom etike za računovodske strokovnjake (vključno z mednarodnimi standardi neodvisnosti), ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA), ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od družbe in, da smo izpolnili vse druge etične obveznosti v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA. Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše revizijsko mnenje.

Ključne revizijske zadeve

Ključne revizijske zadeve so tiste, ki so bile po naši strokovni presoji najbistvenejše pri reviziji računovodskih izkazov za poslovno leto, ki se je končalo 31. decembra 2022. Te zadeve so bile obravnavane v okviru naše revizije računovodskih izkazov kot celote in pri oblikovanju našega mnenja o njih in ne podajamo ločenega mnenja o teh zadevah.

Ime Deloitte se nanaša na združeno Deloitte Touche Tohmatsu Limited (DTTL) in mrežo njegovih članic (članice ter njihovih povezanih družb (skupaj: organizacija Deloitte)). DTTL (imenovan tudi Deloitte Global) in vsaka od njegovih družb članic ter povezanih družb so ločene in samostojne pravne osebe in druga drugi ne morejo nalagati obveznosti do tretjih oseb. DTTL in vsaka od njegovih družb članic ter povezanih družb so odgovorni izključno za svoja dejanja in opustitve dejanj ter ne odgovarjajo za dejanja in opustitve drugih. DTTL sam po sebi ne opravlja storitev za stranke. Podrobnejše informacije najkote tukaj: www.deloitte.com/uk/about

Deloitte je vodilni globalni ponudnik storitev revizije in dajanja zagotovil, davčnega, poslovnega in finančnega svetovanja, svetovanja na področju trgovanja in sorodnih storitev. Delovno opravlja storitve za članice od petih najvišje uvrstjenih gospodarskih družb na lestvici Fortune Global 500® in preko globalno mrežo družb članic (skupaj imenovanih organizacija Deloitte) zagotavlja storitve v več kot 150 državah ter s povprečno letno, kako pridelna 112.000 Deloitteovih strokovnjakov dosega rezultate, ki štejejo, rojdeno na povezavi www.deloitte.com.

V Sloveniji storitve zagotavlja Deloitte revizija d.o.o. in Deloitte svetovanje d.o.o. (pred skupnim imenom Deloitte Slovenija), članici Deloitte Central Europe Holding Limited. Deloitte Slovenija sodi med vodilne družbe za strokovne storitve v Sloveniji in opravlja storitve revizije in dajanja zagotovil, davčnega, poslovnega in finančnega svetovanja, svetovanja na področju trgovanja in sorodnih storitev, ki jih zagotavlja več kot 360 domačih in tujih strokovnjakov.

Deloitte revizija d.o.o. - Družba vpisana pri Okrobnem sodišču v Ljubljani - Matična številka: 1647385 - ID št. za DDV: SI62568865 - Osnovni kapital: 74.214,30 EUR.

© 2023. Za več informacij se obrnite na Deloitte Slovenija.

ŽALE

Pripoznavanje prihodkov od prodaje v računovodskih izkazih

Ključna revizijska zadeva	Kako smo zadevo obravnavali pri reviziji
<p>Družba je v letu, končanem 31. decembra 2022, v izkazu poslovnega izida pripoznala čiste prihodke od prodaje v višini 10.903.071 EUR.</p> <p>Kot je pojasnjeno v poglavju 3.3.1. Računovodske usmeritve, točka k), se prihodki od prodaje pripoznajo skladno s SRS 15, ko pride do prenosa obvladovanja sredstva na kupca.</p> <p>Prihodki od prodaje so eden od pomembnih pokazateljev uspešnosti poslovanja družbe. Zaradi pomembnosti postavke v računovodskih izkazih, ter tveganja v zvezi z ustreznostjo evidentiranja prihodkov, smo to področje opredelili kot ključno revizijsko zadevo.</p>	<p>V okviru izvajanja revizijskih postopkov smo ocenili ustreznost računovodskih usmeritev družbe v zvezi s pripoznanjem prihodkov od prodaje in njihovo skladnost s SRS ter izvedli naslednje revizijske postopke:</p> <ul style="list-style-type: none">• preverili smo zasnovano in implementacijo notranjih kontrol v zvezi s pripoznanjem prihodkov od prodaje z vidika ustreznosti njihovega evidentiranja;• preverili smo učinkovitost delovanja identificiranih notranjih kontrol, za katere smo ocenili, da so z vidika revizije pomembne;• na podlagi izbranega vzorca smo detajlno preverili ustreznost evidentiranja pripoznanih prihodkov.• Pregledali smo tudi informacije v računovodskih izkazih, da bi ocenili, ali so razkritja v zvezi s prihodki od prodaje ustrezna.

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije obsegajo informacije v letnem poročilu, razen računovodskih izkazov in revizorjevega poročila o njih. Druge informacije smo pridobili pred datumom revizorjevega poročila, razen poročila nadzornega sveta, ki bo na voljo kasneje.

Naše mnenje o računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

V povezavi z našo revizijo računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi, ali so druge informacije pomembno neskladne z računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembna napačna navedba drugih informacij, moramo o takih okoliščinah poročati. V zvezi s tem na podlagi opisanih postopkov poročamo, da:

- so druge informacije v vseh pomembnih pogledih usklajene z revidiranimi računovodskimi izkazi;
- so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi; ter
- na podlagi poznavanja in razumevanja družbe in njenega okolja, ki smo ga pridobili med revizijo, v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili bistveno napačnih navedb.

Odgovornosti posloводства in pristojnih za upravljanje za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z SRS in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Posloводство je pri pripravi računovodskih izkazov družbe odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem, in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlage za računovodenje, razen če namerava posloводство družbo likvidirati ali zaustaviti poslovanje ali nima druge realne možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Pristojni za upravljanje so odgovorni za nadzor nad pripravo računovodskih izkazov družbe in za potrditev revidiranega letnega poročila.

Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov

Naša cilja sta pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem, ali so računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja in Uredbo, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake ter se smatrajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja in Uredbo uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- Prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v računovodskih izkazih, bodisi zaradi prevare ali napake, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjim kontrolam.
- Pridobimo razumevanje notranjih kontrol, pomembnih za revizijo, z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol družbe.
- Presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij posloводства.
- Na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbujejo dvom v sposobnost družbe, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v računovodskih izkazih ali, če so takšna razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje organizacije kot delujočega podjetja.
- Ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo, vsebino računovodskih izkazov, vključno z razkritji, in ali računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.

S pristojnimi za upravljanje med drugim komuniciramo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in pomembnih revizijskih ugotovitvah, vključno s pomembnimi pomanjkljivostmi v notranjih kontrolah, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

Pristojnim za upravljanje smo prav tako predložili našo izjavo, da smo izpolnili vse etične zahteve v zvezi z neodvisnostjo ter jih obvestili o vseh razmerjih in drugih zahtevah, za katere bi se lahko upravičeno menilo, da vplivajo na našo neodvisnost, in jih seznanili s tem povezanimi ukrepi, kjer potrebno.

Od vseh zadev, s katerimi smo seznanili pristojne za upravljanje, smo zadeve, ki so bile najpomembnejše pri reviziji računovodskih izkazov revidiranega obdobja, določili kot ključne revizijske zadeve. Omenjene zadeve opišemo v revizorjevem poročilu, razen če zakonska ali regulatorna določila prepovedujejo javno razkrivanje takšnih zadev.

Poročilo o drugih zakonskih in regulatornih zahtevah

Poročilo o zahtevah Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in sveta (Uredba EU št. 537/2014)

Imenovanje revizorja in trajanje posla

Deloitte revizija d.o.o. je bila imenovana za zakonitega revizorja družbe na seji nadzornega sveta dne 18. februarja 2022. Naše opravljanje posla v celoti in neprekinjeno traja 6 let.

Potrdilo revizijski komisiji

Potrjujemo, da je naše revizijsko mnenje o računovodskih izkazih v tem poročilu skladno z dodatnim poročilom revizijski komisiji družbe z dne 25.4.2023 v skladu s členom 11 Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta.

Opravljanje nerevizijskih storitev

Izjavljamo, da nismo opravljali nobenih prepovedanih nerevizijskih storitev iz člena 5(1) Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta. Poleg obvezne revizije nismo za revidirano družbo opravljali nobenih drugih storitev, ki ne bi bile razkrite v letnem poročilu.

V imenu revizijske družbe Deloitte revizija d.o.o. je za opravljeno revizijo odgovorna Tina Kolenc Praznik.

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.
Dunajska 165
1000 Ljubljana

Tina Kolenc Praznik
Pooblaščenca revizorka

Ljubljana, 25.4.2023

Deloitte.
DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Ljubljana, Slovenija

3.2 Računovodski izkazi

3.2.1 Bilanca stanja

v EUR

	Pojasnila	31.12.2022	31.12.2021	Indeks 22/21
SREDSTVA		19.378.331	19.229.886	100,8
A. DOLGOROČNA SREDSTVA		15.772.782	15.540.662	101,5
I. Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve	3.3.2.1	236.874	237.098	99,9
1. Dolgoročne premoženjske pravice		236.555	236.938	99,8
5. Druge dolgoročne aktivne časovne razmejitve		319	160	199,4
II. Opredmetena osnovna sredstva	3.3.2.2	15.535.908	15.303.564	101,5
1. Zemljišča in zgradbe		13.948.364	13.843.401	100,8
a) Zemljišča		179.497	179.497	100,0
b) Zgradbe		13.768.867	13.663.904	100,8
2. Proizvajalne naprave in stroji		1.117.201	1.112.238	100,4
3. Druge naprave in oprema		293.149	303.599	96,6
4. Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo		177.194	44.326	399,8
a) Opredmetena osnovna sredstva v gradnji in izdelavi		177.194	44.326	399,8
B. KRATKOROČNA SREDSTVA		3.580.894	3.666.970	97,7
II. Zaloge	3.3.2.3	164.072	97.853	167,7
1. Material		6.457	9.313	69,3
3. Proizvodi in trgovsko blago		157.615	88.540	178,0
III. Kratkoročne finančne naložbe	3.3.2.4	300.000	1.000.000	30,0
2. Kratkoročna posojila		300.000	1.000.000	30,0
b) Kratkoročna posojila drugim		300.000	1.000.000	30,0
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	3.3.2.5	655.792	471.922	139,0
2. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev		470.682	320.891	146,7
3. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih		185.110	151.031	122,6
V. Denarna sredstva	3.3.2.6	2.461.030	2.097.195	117,3
C. KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	3.3.2.7	24.655	22.254	110,8

	Pojasnila	31.12.2022	31.12.2021	Indeks 22/21
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV		19.378.331	19.229.886	100,8
A. KAPITAL	3.3.2.8	16.971.082	16.825.274	100,9
I. Vpoklicani kapital		5.698.216	5.698.216	100,0
1. Osnovni kapital		5.698.216	5.698.216	100,0
II. Kapitalske rezerve		6.488.077	6.488.077	100,0
III. Rezerve iz dobička		3.557.919	3.557.919	100,0
1. Zakonske rezerve		1.132.483	1.132.483	100,0
5. Druge rezerve iz dobička		2.425.436	2.425.436	100,0
IV. Presežek iz prevrednotenja		0	0	-
V. Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti		-78.357	-166.032	47,2
VI. Preneseni čisti poslovni izid		1.238.809	955.280	129,7
VII. Čisti poslovni izid poslovnega leta		66.418	291.814	22,8
B. REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	3.3.2.9	955.466	999.987	95,5
1. Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti		449.965	561.326	80,2
2. Druge rezervacije		33.000	0	-
3. Dolgoročne pasivne časovne razmejitev		472.501	438.661	107,7
C. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI		10.661	0	-
I. Dolgoročne finančne obveznosti		10.661	0	-
4. Druge dolgoročne finančne obveznosti		10.661	0	-
II. Dolgoročne poslovne obveznosti		0	0	-
Č. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI		1.263.940	1.279.407	98,8
I. Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev		0	0	-
II. Kratkoročne finančne obveznosti		13.810	11.927	115,8
4. Druge kratkoročne finančne obveznosti		13.810	11.927	115,8
III. Kratkoročne poslovne obveznosti	3.3.2.10	1.250.130	1.267.480	98,6
2. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev		773.120	834.684	92,6
4. Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov		109.829	123.272	89,1
5. Druge kratkoročne poslovne obveznosti		367.181	309.524	118,6
D. KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	3.3.2.11	177.182	125.218	141,5

Računovodske izkaze je treba brati skupaj s pojasnili računovodskih izkazov.

3.2.2 Izkaz poslovnega izida

v EUR

	Pojasnila	LETO 2022	LETO 2021	Indeks 22/21
1. Čisti prihodki od prodaje	3.3.3.1	10.903.071	10.017.116	108,8
b) Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu drugim družbam doseženi z opravljanjem gospodarske javne službe		3.783.985	3.830.946	98,8
č) Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu drugim družbam doseženi z opravljanjem druge dejavnosti		7.104.056	6.169.862	115,1
d) Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu		15.030	16.308	92,2
4. Drugi poslovni prihodki (s prevrednotovalnimi poslovnimi prihodki)	3.3.3.2	259.490	144.219	179,9
4.1. Prihodki iz naslova državne/občinske podpore		125.656	85.946	146,2
a) Prihodki iz naslova dotacij za pridobitev osnovnih sredstev od države/občine		12.461	7.621	163,5
b) Drugi prihodki iz naslova državnih/občinskih podpor		113.195	78.325	144,5
4.2. Drugi poslovni prihodki (s prevrednot. poslov. prihodki)		133.834	58.273	229,7
5. Stroški blaga, materiala in storitev	3.3.3.3	5.508.520	4.655.556	118,3
a.2) Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala povezani z drugimi družbami		1.875.758	1.142.518	164,2
b.2) Stroški storitev povezani z drugimi družbami		3.632.762	3.513.038	103,4
6. Stroški dela	3.3.3.4	4.311.713	3.965.503	108,7
a) Stroški plač		3.009.136	2.831.243	106,3
b) Stroški socialnih zavarovanj		584.300	536.953	108,8
b.1) Stroški pokojninskih zavarovanj		359.211	329.831	108,9
b.2) Drugi stroški socialnih zavarovanj		225.089	207.122	108,7
c) Drugi stroški dela		718.277	597.307	120,3
7. Odpisi vrednosti	3.3.3.5	1.183.004	1.166.676	101,4
a) Amortizacija		1.045.588	1.024.756	102,0
b) Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih		70.490	82.104	85,9
c) Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih		66.926	59.816	111,9
8. Drugi poslovni odhodki		62.935	27.165	231,7
b) Drugi poslovni odhodki povezani z drugimi družbami		62.935	27.165	231,7
10. Finančni prihodki iz danih posojil		2.179	588	370,6
b.2) Finančni prihodki iz posojil, danih drugim, povezani z opravljanjem drugih dejavnosti		2.179	588	370,6
11. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev		13.163	18.770	70,1
b) Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih		13.163	18.770	70,1
13. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti		260	69	376,8
č) Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti		260	69	376,8
14. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti		7.515	5.565	135,0
b) Finančni odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih obveznosti		5	0	-
c) Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti		7.510	5.565	135,0
15. Drugi prihodki		14.593	15.326	95,2
16. Drugi odhodki		31.009	51.952	59,7
17. Davek iz dobička	3.3.3.6	21.122	31.719	66,6
19. ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	3.3.3.7	66.418	291.814	22,8

Računovodske izkaze je treba brati skupaj s pojasnili računovodskih izkazov.

3.2.3 Izkaz drugega vseobsegajočega donosa

v EUR

	LETO 2022	LETO 2021	Indeks 22/21
19. Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	66.418	291.814	22,8
23. Druge sestavine vseobsegajočega donosa	79.390	-15.017	-
24. Celotni vseobsegajoči donos obračunskega obdobja	145.808	276.797	52,7

Računovodske izkaze je treba brati skupaj s pojasnili računovodskih izkazov.

3.2.4 Izkaz denarnih tokov

v EUR

	2022	2021
A. DENARNI TOKOVI PRI POSLOVANJU		
a) Postavke izkaza poslovnega izida	1.262.652	1.411.147
Poslovni prihodki (razen za prevrednotenje) in finančni prihodki iz poslovnih terjatev	11.111.132	10.181.985
Poslovni odhodki brez amortizacije (razen za prevrednotenje) in finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	-9.842.419	-8.656.395
Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih	-6.061	-114.443
b) Sprememba čistih obratnih sredstev (in časovnih razmejitev, rezervacij ter odloženih terjatev in obveznosti za davek) poslovnih postavk bilance stanja	-242.401	19.821
Začetne manj končne poslovne terjatve	-248.103	156.939
Začetne manj končne aktivne časovne razmejitve	-157	-162
Začetne manj končne zaloge	-81.929	-14.491
Končni manj začetni poslovni dolgovi	41.558	-234.434
Končne manj začetne pasivne časovne razmejitve in rezervacije	45.230	111.969
c) Pozitivni ali negativni denarni izid pri poslovanju	1.019.251	1.430.968
B. DENARNI TOKOVI PRI INVESTIRANJU		
a) Prejemki pri investiranju	739.247	1.400.697
Prejemki od dobljenih obresti in deležev v dobičku drugih, ki se nanašajo na investiranje	135	697
Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev	39.112	0
Prejemki od odtujitve finančnih naložb	700.000	1.400.000
b) Izdatki pri investiranju	-1.379.353	-1.634.447
Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	-45.951	-66.019
Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	-1.333.402	-1.268.428
Izdatki za pridobitev finančnih naložb	0	-300.000
c) Pozitivni ali negativni denarni izid pri investiranju	-640.106	-233.750
C. DENARNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU		
a) Prejemki pri financiranju	0	0
Prejemki od povečanja dolgoročnih finančnih obveznosti	0	0
b) Izdatki pri financiranju	-15.310	-15.612
Izdatki za dane obresti, ki se nanašajo na financiranje	-260	-69
Izdatki za vračila kapitala	0	0
Izdatki za odplačila finančnih obveznosti	-15.050	-15.543
c) Pozitivni ali negativni denarni izid pri financiranju	-15.310	-15.612
Č. KONČNO STANJE DENARNIH SREDSTEV		
x) Denarni izid v obdobju (seštevek denarnih izidov Ac, Bc in Cc)	363.835	1.181.606
y) Začetno stanje denarnih sredstev	2.097.195	915.589

Računovodske izkaze je treba brati skupaj s pojasnili računovodskih izkazov.

3.2.5 Izkaz gibanja kapitala

v EUR

IZKAZ GIBANJA KAPITALA ZA LETO 2022	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička		Rezerve nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti	Preneseni čisti poslovni izid	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Skupaj
	Osnovni kapital		Zakonske rezerve	Druge rezerve iz dobička				
A.1. Stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja	5.698.216	6.488.077	1.132.483	2.425.436	-166.032	955.280	291.814	16.825.274
A.2. Začetno stanje poročevalskega obdobja	5.698.216	6.488.077	1.132.483	2.425.436	-166.032	955.280	291.814	16.825.274
B.2. Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	0	0	87.675	-8.285	66.418	145.808
a) Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	66.418	66.418
č) Sprememba presežka iz prevrednotenja finančnih naložb	0	0	0	0	87.675	-8.285	0	79.390
B.3. Spremembe v kapitalu	0	0	0	0	0	291.814	-291.814	0
f) Druge spremembe v kapitalu	0	0	0	0	0	291.814	-291.814	0
C. Končno stanje poročevalskega obdobja	5.698.216	6.488.077	1.132.483	2.425.436	-78.357	1.238.809	66.418	16.971.082

v EUR

IZKAZ GIBANJA KAPITALA ZA LETO 2021	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička		Rezerve nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti	Preneseni čisti poslovni izid	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Skupaj
	Osnovni kapital		Zakonske rezerve	Druge rezerve iz dobička				
A.1. Stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja	5.698.216	6.488.077	1.132.483	2.425.436	-160.211	275.797	688.679	16.548.477
A.2. Začetno stanje poročevalskega obdobja	5.698.216	6.488.077	1.132.483	2.425.436	-160.211	275.797	688.679	16.548.477
B.2. Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	0	0	-5.821	-9.196	291.814	276.797
a) Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	291.814	291.814
č) Sprememba presežka iz prevrednotenja finančnih naložb	0	0	0	0	-5.821	-9.196	0	-15.017
B.3. Spremembe v kapitalu	0	0	0	0	0	688.679	-688.679	0
f) Druge spremembe v kapitalu	0	0	0	0	0	688.679	-688.679	0
C. Končno stanje poročevalskega obdobja	5.698.216	6.488.077	1.132.483	2.425.436	-166.032	955.280	291.814	16.825.274

Računovodske izkaze je treba brati skupaj s pojasnili računovodskih izkazov

3.2.6 Izkaz bilančnega dobička

		v EUR
		31.12.2022
a)	Čisti poslovni izid poslovnega leta	66.418
b)	Preneseni čisti dobiček/prenesena čista izguba (odbitna postavka)	1.238.809
g)	= Bilančni dobiček (a + b), ki ga NS razporedi	1.305.227

Bilančni dobiček poslovnega leta 2022 v višini 1.305.227 EUR je sestavljen iz prenesenega čistega dobička v višini 1.238.809 EUR in čistega poslovnega izida leta 2022 v višini 66.418 EUR.

3.2.7 Predlog razdelitve bilančnega dobička

Bilančni dobiček poslovnega leta 2022 v družbi ŽALE v višini 1.305.227 EUR ostane nerazporejen.

3.3 Razkritja postavk v računovodskih izkazih

3.3.1 Računovodske usmeritve

➤ Temeljne računovodske predpostavke

Družba ŽALE pri pripravi računovodskih izkazov upošteva temeljni računovodski predpostavki, in sicer upoštevanje nastanka poslovnih dogodkov ter upoštevanje časovne neomejenosti delovanja. Kakovostne značilnosti oblikovanja računovodskih usmeritev, pravil in postopkov, ki se uporabljajo pri sestavljanju računovodskih izkazov in s tem v celotnem računovodstvu so predvsem razumljivost, ustreznost, zanesljivost in primerljivost.

Računovodski izkazi so sestavljeni v skladu z ZGD-1 in Slovenskimi računovodskimi standardi 2016 s spremembami, ki na nekaterih področjih ponujajo več rešitev, o njihovi izbiri pa odloča družba sama. Izbrane računovodske rešitve in razkrivanje informacij je usklajeno s sprejetimi Računovodskimi usmeritvami družbe in so povzeta v Pravilniku o računovodstvu družbe ŽALE.

Družba razkriva spremembe računovodskih usmeritev ali računovodskih ocen ter zneske (če zneska ni mogoče izračunati, se to dejstvo razkrije), če sprememba presega 1 % vrednosti sredstev oziroma obveznosti do virov sredstev ali 5 % prihodkov poslovnega leta ter vrsto in znesek popravka bistvene napake, ki presega 1 % vrednosti sredstev oziroma obveznosti do virov sredstev, oziroma 5 % celotnih prihodkov poslovnega leta. Kot merilo se upošteva nižja vrednost.

Pomembne kategorije računovodskih izkazov, ki jih družba ŽALE razkriva v letnih poročilih, so v bilanci stanja tiste, katerih vrednost presega 1 % vrednosti sredstev oziroma obveznosti do virov sredstev in postavke, ki pomenijo vsaj 10 % posamezne kategorije sredstev oziroma obveznosti do virov sredstev. V izkazu poslovnega izida je pomembna kategorija tista, ki presega 5 % prihodkov oziroma odhodkov poslovnega leta in tiste postavke, ki presegajo 10 % posamezne kategorije prihodkov oziroma odhodkov.

➤ Splošne računovodske usmeritve

Izbrana različica bilance stanja je opisana v SRS 20.4. Postavke v bilanci stanja so prikazane po neodpisani vrednosti kot razliki med celotno vrednostjo in popravkom vrednosti. Družba prikazuje izkaz poslovnega izida po različici I (SRS 21.6). Drugi vseobsegajoči donos po SRS 21.8. (različica I) vsebuje tiste postavke prihodkov in odhodkov, ki niso pripoznane v poslovnem izidu, vplivajo pa na velikost lastniškega kapitala. Izbrani izkaz denarnih tokov je v SRS 22.9. opredeljen kot različica II, sestavljen po posredni metodi in v zaporedni stopenjski obliki. Podatki za izkaz denarnega toka izhajajo iz bilance stanja in iz izkaza poslovnega izida ter dodatnih računovodskih podatkov. Oblika izkaza gibanja kapitala je skladna s SRS 23. Izkaz gibanja kapitala je sestavljen v obliki preglednice, v kateri so v stolpcih prikazane posamezne vrste kapitala, v vrsticah pa vrste sprememb kapitala in prilagoditve kapitala za nazaj. Poseben dodatek k izkazu gibanja kapitala je prikaz bilančnega dobička oziroma izgube.

Terjatve in obveznosti, nominirane v tuji valuti, se preračunajo v evre po tečajnici BS – referenčni tečaji ECB, veljavni na dan bilance stanja. Tečajne razlike so vključene v izkaz poslovnega izida kot finančni prihodek ali odhodek.

Poslovno leto družbe ŽALE je enako koledarskemu letu.

Družba za primerjavo tekočih in primerjalnih podatkov uporablja indeks. V kolikor je izračunani indeks višji od 999, ga ne prikaže.

Družba ŽALE nima formalno oblikovanih odsekov. Področni odsek je prepoznaven sestavni del podjetja, ki se ukvarja s posameznim proizvodom oziroma posamezno storitvijo ali s skupino sorodnih proizvodov oziroma storitev; tveganja in donosi, ki se nanašajo nanj, se razlikujejo od tistih v drugih področnih odsekih. Območni odsek je prepoznaven sestavni del podjetja, ki se ukvarja s proizvodi oziroma storitvami v posebnem gospodarskem okolju; tveganja in donosi, ki se nanašajo nanj, se razlikujejo od tistih v drugih območnih odsekih.

➤ **Posamezne računovodske usmeritve**

a) Neopredmetena sredstva, opredmetena osnovna sredstva in naložbene nepremičnine

Neopredmetena sredstva, opredmetena osnovna sredstva in naložbene nepremičnine se ob začetnem pripoznanju ovrednotijo po nabavni vrednosti. V nabavno vrednost se všttevajo obresti in stroški izposojanja od posojil za pridobitev teh sredstev. Pomembnejša opredmetena osnovna sredstva, to so zgradbe in proizvodjalna oprema, lahko po oceni odgovorne osebe vključujejo tudi oceno stroškov razgradnje, odstranitve in obnovitve nahajališča.

V nabavno vrednost neopredmetenih sredstev, opredmetenih OS in naložbenih nepremičnin, zgrajenih ali izdelanih v družbi, se všttevajo vsi stroški, ki se nanašajo neposredno na posamezno sredstvo, in tisti splošni stroški gradnje in izdelave, ki se mu lahko pripišejo.

Naložbene nepremičnine so nepremičnine, ki so posedovane z namenom, da bi prinašale najemnino in/ali povečale vrednost dolgoročne naložbe.

Za merjenje vrednosti neopredmetenih sredstev, opredmetenih OS in naložbenih nepremičnin po njihovem pripoznanju družba uporablja model nabavne vrednosti.

Neopredmetena sredstva s končnimi dobami koristnosti so dolgoročne premoženjske pravice. Za nove vrste neopredmetenih sredstev določijo vrste in čas dobe koristnosti odgovorne osebe v družbi.

Amortizirljiva sredstva se amortizirajo posamično po metodi enakomernega časovnega amortiziranja in v dobah koristnosti, ki jih določijo odgovorne osebe v družbi glede na tehnične značilnosti in pričakovano dobo koristnosti posameznega sredstva.

Če družba opredmeteno osnovno sredstvo najame, mora služba za računovodstvo na podlagi določb v sklenjeni najemni pogodbi presoditi ali se najeto sredstvo evidentira in izkazuje med opredmetenimi osnovnimi sredstvi kot sredstvo s pravico do uporabe, in obveznost iz najema ali pa gre za najem sredstva, katerega uporaba se evidentira kot odhodek. Kratkoročni najem opredmetenega osnovnega sredstva (do 12 mesecev) ali najem opredmetenega osnovnega sredstva majhnih vrednosti (sredstva katerih vrednost ob najemu ne presega 10.000 EUR), družba ne izkazuje med opredmetenimi osnovnimi sredstvi, temveč vrednost najemnine izkazuje med odhodki, enakomerno razporejenimi v času trajanja najema. Take najeme družba razkriva v pojasnilih k računovodskim izkazom. V primeru, ko dobe trajanja najema ni možno določiti na osnovi pogodbe (najem za nedoločen čas, najem z možnostjo podaljšanja dobe najema ...), se doba najema za računovodsko evidentiranje določi na osnovi ocene predvidenega najema s strani odgovornih oseb za posamezno najeto sredstvo.

Najeto opredmeteno osnovno sredstvo družba evidentira kot sredstvo s pravico do uporabe, in obveznost iz najema takrat, kadar družba ob najemu pridobi vse pomembne gospodarske koristi od uporabe identificiranega sredstva in kadar ima družba pravico usmerjati uporabo identificiranega sredstva.

Nabavna vrednost takega sredstva zajema znesek začetnega merjenja obveznosti iz najema, plačila najemnine, ki so bila izvedena na datum začetka najema ali pred njim, zmanjšana za prejete spodbude za najem, začetne neposredne stroške in oceno stroškov, ki bodo nastali najemniku pri demontaži ali odstranitvi sredstva, ki je predmet najema.

Družba izmeri obveznost iz najema po sedanji vrednosti najemnin, ki na dan najema še niso plačane. Pri izračunu sedanje vrednosti najemnin je diskontna mera z najemom povezana obrestna mera, če jo je mogoče določiti, v nasprotnem primeru pa predpostavljena obrestna mera za izposojanje, ki jo mora plačati najemnik. Predpostavljeno (najugodnejšo) obrestno mero za izposojanje pridobi s povpraševanjem na več bank oz. upošteva objavljene obrestne mere Banke Slovenije za mesec sklenitve pogodbe. V kolikor Banka Slovenije obrestnih mer za mesec sklenitve pogodbe še ni objavila, se upoštevajo zadnje obrestne mere.

Ob ponavljajočih sklenjenih kratkoročnih najemih ali najemih z možnostjo podaljšanja za isto opredmeteno osnovno sredstvo, se le-to evidentira kot sredstvo s pravico do uporabe, in obveznost iz najema, kadar ne gre za najem sredstev majhnih vrednosti. Družba ločeno izkazuje vsa najeta opredmetena osnovna sredstva, ki jih izkazuje kot sredstva s pravico do uporabe in obveznosti iz najema. V pojasnilih k računovodskim izkazom družba za ta sredstva razkrije tudi stroške amortizacije po vrstah sredstva, stroške obresti iz najema, ter prihodke iz podnajema sredstev.

Najem osnovnih sredstev gospodarske infrastrukture za opravljanje dejavnosti gospodarske javne službe, se ne pripoznava kot sredstvo s pravico do uporabe in obveznosti iz najema, ampak kot najemnine povezane s temi najemi.

Prvotno ocenjene dobe koristnosti se lahko spremenijo pri obstoječih sredstvih, kadar se z investicijskim vlaganjem doseže sprememba dobe koristnosti posameznega sredstva.

Pregled dob koristnosti pomembnejših skupin sredstev:

	Doba koristnosti
Gradbeni objekti	14 - 93 let
Gradbeni objekti - infrastruktura in zunanja ureditev	4 - 107 let
Proizvajalna oprema in stroji	4 - 50 let
Vozila	5 - 10 let
Računalniška oprema	2 - 7 let
Druge naprave in oprema	2 - 16 let
Drobni inventar	2 - 5 let
Pravica do uporabe drugih naprav in opreme	5 let

Družba za pomembnejša osnovna sredstva preverja dobe koristnosti letno.

Popravek vrednosti, ki je povezan z amortizacijo, se ne ugotavlja pri zemljiščih, umetniških delih in sredstvih v gradnji ali izdelavi do njihove usposobitve za uporabo.

Pomembna neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva se prevrednotujejo zaradi oslabitve praviloma takoj, sicer pa najmanj takrat, ko njihova knjigovodska vrednost presega ugotovljeno nadomestljivo vrednost za več kot 20 %. Vrednotenje se praviloma zaupa pooblaščenim cenilcem.

Nadomestljive vrednosti se ugotavljajo, če se okoliščine poslovanja bistveno spremenijo. Za bistveno spremembo okoliščin poslovanja se šteje taka, zaradi katere se predpostavke, uporabljene pri ocenjevanju vrednosti pri uporabi ali čiste prodajne vrednosti, spremenijo za več kot 20 %.

b) Finančne naložbe

Finančne naložbe so finančna sredstva, ki se v bilanci stanja izkazujejo kot dolgoročne ali kratkoročne naložbe. Kratkoročne finančne naložbe v posojila so izkazane z nabavnimi vrednostmi, ki predstavljajo vplačane zneske posojila (kratkoročni depoziti bankam). Obresti se izkazujejo med kratkoročnimi poslovnimi terjatvami.

c) Zaloge

Zaloge vključujejo zaloge surovin, materiala in drobnega inventarja ter trgovskega blaga.

Trgovsko blago so kupljeni proizvodi, namenjeni prodaji. Zaloge trgovskega blaga se pripozna, če je verjetno, da bodo pritekale gospodarske koristi in je mogoče njihovo nabavno vrednost zanesljivo izmeriti.

Vrednost nabavljenega materiala in trgovskega blaga se izkazuje po nabavni ceni, ki jo sestavljajo nakupna cena, uvozne in druge nevračljive nakupne dajatve ter neposredni stroški nabave. Nakupna cena se zmanjša za dobljene popuste. Med nevračljive nakupne dajatve se všteva tudi tisti davek na dodano vrednost, ki se ne povrne.

Pri izkazovanju zalog materiala in trgovskega blaga se uporablja metoda drsečih tehtanih povprečnih cen tako, da družba izračuna povprečno ceno za vsak dodaten prejem v zalogo.

Vrednost zalog ni v celoti nadomestljiva, če so poškodovane, v celoti ali delno zastarele ali če se njihove prodajne cene znižajo. Če knjigovodska vrednost presega njihovo čisto iztržljivo vrednost, jo je treba odpisati do čiste iztržljive vrednosti.

Vrednosti normalnih zalog blaga, ki bodo porabljene pri poslovanju, ni treba zmanjšati pod raven izvirne vrednosti, kadar se pričakuje, da bo prodajna vrednost storitev, v katere bodo te zaloge vstopile, enaka izvirni vrednosti ali večja od nje.

d) Terjatve

Terjatve se glede na zapadlost v plačilo razčlenjujejo na dolgoročne in kratkoročne. Slednje se predvidoma udenarijo najkasneje v letu dni. Vse druge terjatve se štejejo kot dolgoročne. V bilanci stanja se dolgoročne terjatve, ki so že zapadle (a še niso poravnane), in dolgoročne terjatve, ki bodo zapadle v plačilo v letu dni po dnevu bilance stanja, izkazujejo kot kratkoročne terjatve. Terjatve se v knjigovodskih razvidih in v bilanci stanja pripozna kot sredstvo, če je verjetno, da bodo pritekale gospodarske koristi, povezane z njimi in je mogoče njihovo izvirno vrednost zanesljivo izmeriti. Ob začetnem pripoznanju se izkazujejo v zneskih, ki izhajajo iz ustreznih listin ob predpostavki, da bodo poplačane.

Družba ločeno izkazuje terjatve do države ali občine, in sicer po njihovih vrstah.

Prevrednotenje terjatev je sprememba njihove knjigovodske vrednosti. Pojavi se predvsem kot prevrednotenje terjatev zaradi njihove oslabitve oziroma odprave oslabitev, to je zmanjšanja oziroma morda kasneje povečanja njihove vrednosti na njihovo udenarljivo vrednost.

Družba oblikuje popravek vrednosti terjatev ob koncu leta v višini 100 % terjatev, ki niso poravnane 90 dni po pogodbeno določenem roku, razen za terjatve do kupcev za grobnine. Za slednje družba oblikuje popravek vrednosti terjatev glede na starost, in sicer v višini 100 % terjatev, pri katerih je od zapadlosti v plačilo preteklo več kot eno leto. Za terjatve iz naslova grobnin, pri katerih je od zapadlosti v plačilo preteklo od 210 dni do enega leta, je oblikovan popravek vrednosti v višini 65 %. Družba oblikuje popravek vrednosti terjatev posamično.

e) Denarna sredstva

Denar so gotovina, knjižni denar in denar na poti. Med denarna sredstva so uvrščeni tudi denarni ustrezniki - to so naložbe, ki jih je mogoče hitro pretvoriti v vnaprej znani znesek denarnih sredstev in pri katerih je tveganje spremembe vrednosti nepomembno. Sem družba uvršča kratkoročne depozite in vloge v bankah (na primer z zapadlostjo v plačilo največ tri mesece po pridobitvi) ter podobne naložbe, ki so namenjene zagotavljanju plačilne sposobnosti.

f) Kapital

Celotni kapital družbe sestavljajo vpoklicani osnovni kapital, kapitalske rezerve, rezerve iz dobička, rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti, preneseni čisti poslovni izid in čisti poslovni izid poslovnega leta.

Kapitalske rezerve sestavljajo zneski na podlagi odprave splošnega prevrednotovalnega popravka kapitala. Rezerve iz dobička so namensko zadržan del dobička iz prejšnjih let, predvsem za poravnavanje možnih izgub v prihodnosti. Družba ima zakonske rezerve in druge rezerve iz dobička.

Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti se nanašajo na aktuarski primanjkljaj/presežek za odpravnine ob upokojitvi od 1. 1. 2013 dalje. Na spremembe rezerv, nastalih zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti iz naslova aktuarskega primanjkljaja/presežka za odpravnine ob upokojitvi vplivajo spremembe predpostavk aktuarskega izračuna (spremembe obrestnih mer, spremembe demografskih predpostavk,...).

g) Rezervacije

V skladu s SRS 10.5. družba rezervacije pripozna, če:

- a) obstaja zaradi preteklega dogodka sedanja obveza (pravna ali posredna),
- b) je verjetno (pomeni, da je verjetnost, večja od 50%), da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo pritekanje gospodarskih koristi,
- c) je mogoče znesek obveze zanesljivo izmeriti.

Znesek, pripoznan kot rezervacija je najboljša ocena izdatkov, potrebnih za poravnavo na dan bilance stanja obstoječe, praviloma dolgoročne obveze. Pri ocenjevanju negotovosti se upoštevajo izkušnje v podobnih okoliščinah in mnenja strokovnjakov, to je odgovornih oseb družbe za posamezna področja poslovanja.

Družba oblikuje rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi. Osnova za določitev teh rezervacij je aktuarski izračun, ki se opravi najmanj vsaka tri leta. Če na dan poročila ni pripravljena aktuarska ocena, se uporabi kot podlaga zadnja ocena in se razkrije datum, ko je bila izdelana.

h) Dolgovi

Dolgovi so lahko dolgoročni ali kratkoročni in finančni ali poslovni.

Finančni dolgovi so dobljena posojila na podlagi posojilnih pogodb in izdani dolžniški vrednostni papirji.

Poslovni dolgovi so dobaviteljski krediti za kupljeno blago ali kupljene storitve, obveznosti do zaposlenih za opravljeno delo, obveznosti do financerjev v zvezi z obrestmi in podobnimi postavkami, obveznosti do države iz naslova splošno obveznih javnih dajatev. Podvrsta poslovnih dolgov so obveznosti do kupcev za dobljene predujme in obveznosti do kupcev iz prejetih varščin.

Dolgoročni dolgovi, ki bodo zapadli v plačilo v letu dni po dnevu bilance stanja, se v bilanci stanja izkazujejo kot kratkoročni dolgovi. Dolgoročni dolgovi se prenašajo med kratkoročne dolgove in obratno, posamično po knjigovodskih vrednostih.

Dolgovi so v knjigah izkazani z zneski iz ustreznih listin o njihovem nastanku, ki v primeru kratkoročnih poslovnih dolgov dokazujejo prejem kakega proizvoda ali storitve ali opravljeno delo oziroma obračunani strošek, odhodek ali delež v poslovnem izidu.

Povečanje dolgov zaradi tečajnih razlik povečuje finančne odhodke, zmanjšanje dolgov pa finančne prihodke.

i) Časovne razmejitve

Časovne razmejitve so lahko aktivne ali pasivne in kratkoročne ali dolgoročne.

Časovne razmejitve so terjatve in druga sredstva ter obveznosti, ki se bodo po predvidevanjih pojavili v določenem roku in katerih nastanek je verjeten, velikost pa je mogoče zanesljivo izmeriti. Aktivne časovne razmejitve zajemajo odložene stroške, ki še ne vplivajo na poslovni izid in nezaračunane prihodke. Pasivne časovne razmejitve zajemajo vnaprej vračunane stroške oziroma odhodke in odložene prihodke. Odloženi prihodki nastajajo, če še niso opravljene sicer že plačane storitve (grobnina), vendar zaradi tega ni običajnih obveznosti do kupcev, ki bi se šteli kot dobljeni predujmi.

Družba oblikuje dolgoročne pasivne časovne razmejitve iz prejetih dotacij za osnovna sredstva in ostala brezplačno prejeta osnovna sredstva, ki se črpajo za obračunano amortizacijo teh OS v dobro drugih poslovnih prihodkov in sicer v sorazmernem deležu, v katerem je bilo sredstvo financirano z dotacijo ali donacijo. Kot dolgoročne pasivne časovne razmejitve družba izkazuje tudi odložene prihodke za grobnine, ki so plačane za do 20 let vnaprej.

j) Odloženi davek

Odloženi davek temelji na izračunu začasnih razlik med davčno vrednostjo posameznega sredstva ali obveznosti in njegovo (njeno) knjigovodsko vrednostjo v bilanci stanja.

Družba v knjigovodskih razvidih ne pripoznava in ne odpravlja terjatev in obveznosti za odloženi davek, če zneski terjatev in obveznosti za odloženi davek posamič ali skupno ne presegajo 5 % celotnih prihodkov poslovnega leta. Družba nima oblikovanih terjatev in obveznosti za odložene davke, ker niso izpolnjeni pogoji za pripoznanje.

k) Prihodki

Družba razčlenjuje prihodke na poslovne, finančne in druge prihodke. Poslovni prihodki so prihodki od prodaje in drugi poslovni prihodki, povezani s poslovnimi učinki. Prihodki od prodaje so tisti, ki izhajajo iz pogodb s kupci o prodaji blaga ali storitev. Razčlenjujejo se na prihodke od prodaje lastnih poslovnih učinkov (proizvodov in storitev) ter prihodke od prodaje trgovskega blaga in materiala. Drugi poslovni prihodki, povezani s poslovnimi učinki, so subvencije, dotacije, regresi, kompenzacije, premije in podobni prihodki. Državne podpore, prejete za pridobitev osnovnih sredstev oziroma pokrivanje določenih stroškov, ostajajo začasno med odloženimi prihodki in se prenašajo med poslovne prihodke skladno z amortiziranjem pridobljenih osnovnih sredstev. Prevrednotovalni poslovni prihodki se pojavljajo ob odtujitvi opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev kot presežki njihove prodajne vrednosti nad njihovo knjigovodsko vrednostjo. Finančni prihodki so prihodki iz investiranja. Pojavljajo se v zvezi s finančnimi naložbami ter v zvezi s terjatvami. Druge prihodke sestavljajo neobičajne postavke in ostali prihodki, ki povečujejo poslovni izid.

Družba v skladu s SRS 15.11 – 15.21 pripoznava prihodke, če je povečanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano s povečanjem sredstva ali z zmanjšanjem dolga in je to povečanje mogoče zanesljivo izmeriti. Prihodki od prodaje se pripoznajo, ko je izpolnjena pogodbeni obveza in se upravičeno pričakuje, da bo družba prejela nadomestilo. Pogodbeni obveza je izvršitvena obveza, da se kupcu dobavi dogovorjeno blago ali storitve. Blago oziroma storitev je prenesena, ko ga/jo kupec pridobi v obvladovanje, torej ko pridobi pravico do odločanja o uporabi, in pravico do praktično vseh preostalih koristi. Družba za potrebe računovodenja prihodkov od prodaje obravnava več formalno ločenih pogodb kot eno pogodbo, če je izpolnjeno katero od naslednjih meril:

- pogodbe se sklenejo v paketu z enim samim komercialnim ciljem,
- znesek za nadomestilo v okviru ene pogodbe je odvisen od cene ali izvajanja druge pogodbe,
- obljube blaga ali storitev, dane v pogodbah, veljajo kot ena izvršitvena obveza.

Pri komisijki prodaji, pri kateri se prejemnik zaveže prodati blago v izročiteljevem imenu, se prihodki pripoznajo, ko prejemnik proda blago komu drugemu. Zneski, zbrani v korist tretjih oseb, niso sestavina prihodkov od prodaje (prihodek od prodaje je samo tisti del nadomestila, ki pripada zastopniku/komisionarju za opravljeno storitev zastopanja).

Prihodki od najemnin se pri poslovnih najemih pripoznavajo enakomerno med trajanjem najema, tudi če plačila potekajo drugače. K drugim prihodkom se uvrščajo neobičajne postavke, ki se ne pojavljajo redno.

l) Odhodki

Družba ŽALE razčlenjuje odhodke na poslovne, finančne in druge odhodke. Odhodki so zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju v obliki zmanjšanj sredstev ali povečanj dolgov in preko poslovnega izida vplivajo na velikost kapitala.

Odhodki se merijo na podlagi nakupne cene, ki je navedena na računu ali drugih listinah, zmanjšana za prejete popuste. Popust se pripozna v obdobju, v katerem je nastal poslovni dogodek oziroma na katerega se prejeti popust nanaša.

Poslovni odhodki so v načelu enaki vračunanim stroškom v obračunskem obdobju, povečanim za nabavno vrednost prodanega blaga. Prevrednotovalni poslovni odhodki se pojavljajo v zvezi z opredmetenimi, neopredmetenimi in obratnimi sredstvi zaradi njihove oslabitve.

Stroški amortizacije so zneski nabavne vrednosti opredmetenih OS, neopredmetenih sredstev s končnimi dobami koristnosti in naložbenih nepremičnin, ki v posameznih obračunskih obdobjih prehajajo iz teh sredstev v nastajajoče poslovne učinke. Zneski, ki se vračunavajo v nabavno vrednost OS so prikazani pri razkritjih neopredmetenih sredstev, opredmetenih OS in naložbenih nepremičnin. Preostale vrednosti pri osnovnih sredstvih družba ne določa, zato je osnova za amortizacijo enaka nabavni vrednosti OS. Pri vseh sredstvih se za obračun stroškov amortizacije za posamezno poslovno leto ter v obračunskih obdobjih znotraj leta uporablja metoda enakomernega časovnega amortiziranja.

Stroški dela so izkazani po bruto načelu, torej v višini celotno obračunanih odhodkov, skupaj s tistimi, ki jih povrne država.

Finančni odhodki so odhodki za financiranje in odhodki iz investiranja. Prvi predstavljajo predvsem obresti, drugi pa imajo predvsem naravo prevrednotovalnih finančnih odhodkov, ki se pojavljajo v zvezi s finančnimi naložbami zaradi njihove oslabitve.

Druge odhodke sestavljajo neobičajne postavke in ostali odhodki, ki se ne pojavljajo redno in zmanjšujejo poslovni izid.

m) Sprememba računovodske ocene

S pridobitvijo novih licenc licenčnega modela platforme S/4 Hana se je, na osnovi utemeljitve strokovnjakov s področja informacijske tehnologije, na novo določila doba koristnosti SAP programske opreme do 29. 2. 2032. Podaljšanje dobe koristnosti (od 31. 12. 2023 do 29. 2. 2032) zajema vso SAP programsko opremo za katero družba ocenjuje, da se bo uporabljala v novo predvideni dobi koristnosti.

Učinek podaljšanja dobe koristnosti programske opreme in SAP licenc se v letu 2022 izkazuje v nižji amortizaciji teh neopredmetenih sredstev v višini 6.792,67 EUR.

3.3.2 Pojasnila k bilanci stanja

3.3.2.1 Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve

	31.12.2022	31.12.2021	Indeks 22/21
Dolgoročne premoženjske pravice	236.555	236.938	99,8
Druge dolgoročne aktivne časovne razmejitve	319	160	199,4
Neopredmetena sredstva in dolg. akt. čas. razmejitve	236.874	237.098	99,9

Poleg dolgoročnih premoženjskih pravic družba izkazuje še druge dolgoročne aktivne časovne razmejitve v višini 319 EUR.

Neopredmetena sredstva v znesku 236.555 EUR so premoženjske pravice, in sicer so to v naravi različni računalniški programi in licence. Družba v letu 2022 ni ugotovila znamenj za izvedbo slabitev neopredmetenih sredstev. Neopredmetena sredstva so last družbe ŽALE. Družba konec leta pri popisu neopredmetenih sredstev ni ugotovila primanjkljajev in presežkov.

- Prikaz gibanja vrednosti neopredmetenih sredstev v letu 2022

	Dolgoročne premoženjske pravice	Dolgoročne premoženjske pravice v pridobivanju	Druge dolgoročne aktivne časovne razmejitve	Skupaj
Nabavna vrednost				
Stanje 1.1.	910.494	0	160	910.654
Nove pridobitve	0	48.058	159	48.217
Odtujitve	-27.978	0	0	-27.978
Prenos iz investicij v teku	48.058	-48.058	0	0
Stanje 31.12.	930.574	0	319	930.893
Popravek vrednosti				
Stanje 1.1.	673.556	0	0	673.556
Amortizacija	46.334	0	0	46.334
Odtujitve	-25.871	0	0	-25.871
Stanje 31.12.	694.019	0	0	694.019
Neodpisana vrednost				
Stanje 1.1.	236.938	0	160	237.098
Stanje 31.12.	236.555	0	319	236.874

Vse nabave neopredmetenih sredstev je družba financirala z lastnimi sredstvi. Družba je v letu 2022 investirala v povečanje vrednosti neopredmetenih sredstev v višini 48.058 EUR, in sicer v nadgradnjo GIS pokopališč, nadgradnjo SDS licenc in izdelavo Ortofoto načrta. V letu 2022 je bila obračunana amortizacija neopredmetenih sredstev v vrednosti 46.334 EUR.

Druge dolgoročne aktivne časovne razmejitve se nanašajo na vplačila v rezervni sklad za počitniško enoto v Strunjanu za leto 2022.

3.3.2.2 Opredmetena osnovna sredstva

Vrednost opredmetenih osnovnih sredstev družbe na dan 31. 12. 2022 znaša 15.535.908 EUR.

V okviru postavke zgradbe je prikazana tudi zunanja ureditev, ki vključuje žarne niše, poti, portale, fontane, ograje, zelenice, drevesa, grmovnice, pritrjene svetilke, klopi in drugo zunanjo ureditev pokopališč. Med OOS se v skladu s spremembami SRS, od 1. 1. 2019, izkazujejo tudi sredstva v najemu, ki predstavljajo pravico do uporabe sredstev, katerih sedanja vrednost po stanju 31. 12. 2022 znaša 24.372 EUR.

v EUR

	31.12.2022	31.12.2021	Indeks 22/21	Stopnja odpisanosti v %
Zemljišča	179.497	179.497	100,0	-
Zgradbe	13.768.868	13.663.904	100,8	49,7
Proizvajalne naprave in stroji	1.117.201	1.112.238	100,4	80,2
Druge naprave in oprema	293.149	303.599	96,6	83,9
- od tega pravice do uporabe drugih naprav in opreme	24.372	15.125	161,1	-
OOS v gradnji in izdelavi	177.194	44.326	399,8	-
Opredmetena osnovna sredstva	15.535.908	15.303.564	101,5	55,7
Od tega pravice do uporabe OOS	24.372	15.125	161,1	-

Konec leta 2022 znaša stopnja odpisanosti OOS, ki se amortizirajo 55,7 %.

Osnovna sredstva so last družbe in niso obremenjena s hipotekami. Nobeno osnovno sredstvo ni pridobljeno s finančnim najemom. Odgovorne osebe družbe ŽALE so preverile vrednost OOS in ugotovile, da ni indikatorjev, da bi bilo treba osnovna sredstva slabiti.

Način obračunavanja amortizacije je opisan v uvodnem delu pri razkritjih posameznih računovodskih usmeritev (tč. 3.3.1).

➤ Prikaz gibanja vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev v letu 2022

v EUR

	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalne naprave in stroji	Druge naprave in oprema	OOS v gradnji in izdelavi	Skupaj OOS
Nabavna vrednost						
Stanje 1.1.	179.497	26.709.916	5.660.024	1.592.639	44.326	34.186.402
Nove pridobitve	0	0	0	0	1.274.061	1.274.061
Odtujitve	0	-116.545	-334.208	-2.297	0	-453.050
Prenos iz investicij v teku	0	754.281	310.028	76.884	-1.141.193	0
Prenos med OS	0	0	0	0	0	0
Ostala znižanja (prenos na stroške)	0	0	0	0	0	0
Stanje 31.12.	179.497	27.347.652	5.635.844	1.667.226	177.194	35.007.413
Popravek vrednosti						
Stanje 1.1.	0	13.046.012	4.547.786	1.304.165	0	18.897.963
Amortizacija	0	600.468	283.599	96.581	0	980.648
Odtujitve	0	-67.695	-312.742	-2.297	0	-382.734
Stanje 31.12.	0	13.578.785	4.518.643	1.398.449	0	19.495.877
Neodpisana vrednost						
Stanje 1.1.	179.497	13.663.904	1.112.238	288.474	44.326	15.288.439
Stanje 31.12.	179.497	13.768.867	1.117.201	268.777	177.194	15.511.536

Nabavna vrednost aktiviranih OOS (brez pravice do uporabe) se je v primerjavi z letom 2021 povečala za 821.011 EUR in je 31. 12. 2022 znašala 35.007.413 EUR. Nabavna vrednost novih OOS, danih v uporabo, je znašala 1.490.808 EUR.

Zmanjšanje OOS v višini 453.050 EUR je bilo zaradi odtujitve (odpisov). Amortizacija OOS je bila obračunana v znesku 980.648 EUR. Knjigovodska vrednost OOS se je v letu 2022 povečala za 223.097 EUR in je 31. 12. 2022 znašala 15.511.536 EUR. Vrednost OOS v gradnji in izdelavi se je povečala za 132.868 EUR in je 31. 12. 2022 znašala 177.194 EUR, kar predstavlja širitev objekta Tomačevska, kjer je upepeljevalnica, hladilnica in skladišče, sanacijo pokopališkega zidu na pokopališču Stožice, rekonstrukcijo desnega objekta Propilej na Plečnikovih Žalah in priprava prostora za napis z imeni pokojnikov za raztros pepela. Pri popisu OOS inventurna komisija ni ugotovila primanjkljajev oziroma presežkov.

Nabave OOS so bile financirane z lastnimi finančnimi sredstvi in nepovratnimi sredstvi Ministrstva za kulturo, tako, da iz tega naslova ni finančnih obveznosti. Med pomembnejšimi investicijami v povečanje OOS so bile v letu 2022:

- investicije v zgradbe in zunanjo ureditev, ki vključujejo obnovo vežic - Vrt vseh svetih na Plečnikovih Žalah, sanacijo strehe na poslovilni dvorani, obnovo pokopališke poti Mali Lipoglav, izdelavo klančine med pečjo III in IV, izdelavo napisnih ploščic za raztros pepela pri paviljonu Gaj spomina II in drugo;
- investicije v opremo, ki vključujejo generalno obnovo upepeljevalne peči II. in srednji remont upepeljevalne peči 4, nakup motokultivatorja, drugo opremo za izvajanje pogrebne in pokopališke dejavnosti, cvetličarno in kamnoseško dejavnost ter računalniško opremo.

➤ Prikaz gibanja sredstev, ki predstavljajo pravico do uporabe v letu 2022

	v EUR
	Pravica do uporabe sredstev - oprema
Nabavna vrednost	
Stanje 1.1.	25.566
Nove pridobitve	27.853
Odtujitve	-25.566
Stanje 31.12.	27.853
Nabrani popravek vrednosti	
Stanje 1.1.	10.441
Amortizacija	18.606
Odtujitve	-25.566
Stanje 31.12.	3.481
Neodpisana vrednost	
Stanje 1.1.	15.125
Stanje 31.12.	24.372

Pravice do uporabe sredstev se amortizirajo v dobi trajanja najema. Pravico do uporabe sredstev v družbi ŽALE predstavlja osebno vozilo.

➤ Zemljišča in zgradbe - zemljiško knjižno stanje

Družba izkazuje med svojimi osnovnimi sredstvi zemljišče, ki ga je pridobila v letu 2000 in v naravi predstavlja zelenico, funkcionalno zemljišče in dovozno pot za cvetličarno.

Na objektih na lokaciji Tomačevska cesta 2 (k. o. Stožice) in na pokopališčih na območju MOL, na katerih opravlja pogrebno in pokopališko dejavnost družba ŽALE, je vpisana lastninska pravica v korist MOL. Lastnik zemljišč, na katerih so pokopališča, je deloma tudi Rimskokatoliška cerkev.

V postopku lastninskega preoblikovanja po stanju na dan 1. 1. 1993 se pokopališka infrastruktura ni ločeno opredeljevala, temveč je celotno premoženje (tudi infrastruktura - že ex lege na podlagi 76. člena ZGJS) prešlo v last mesta Ljubljana, ki ga je le-to »vrnilo« kot stvarni vložek s sklepom o preoblikovanju podjetja. MOL Ljubljana z infrastrukturo, ki jo je prenesla kot stvarni vložek v javno podjetje ni nikoli dejansko razpolagala, temveč je s sredstvi infrastrukture tudi v času pred lastninskim preoblikovanjem podjetij dejansko razpolagala in jih upravljala družba ŽALE, iz česar izhaja, da je pravica uporabe na teh nepremičninah v resnici pripadala javnemu podjetju.

Družba Žale ima z MOL podpisano Pogodbo o poslovnem najemu pokopališke infrastrukture za izvajanje javne službe upravljanje pokopališč, s katero so urejena vsa medsebojna razmerja v zvezi s pokopališko infrastrukturo (zemljišča ter infrastrukturni objekti in naprave). Zunanja ureditev pokopališč, ki je namenjena izključno izvajanju pogrebne in pokopališke dejavnosti in jo družba izkazuje v svojih poslovnih knjigah, je funkcionalna celota z zemljišči.

Družba je leta 2011 z MOL podpisala Pogodbo o ustanovitvi stavbne pravice, skladno s katero je bila družbi ŽALE podeljena stavbna pravica na delu nepremičnin v k. o. Stožice, ki so bile kot stvarni vložek vložene v osnovni kapital družbe. Stavbna pravica je bila ustanovljena za obdobje 99 let.

3.3.2.3 Zaloge

➤ Material

Vrednost zalog materiala je ob koncu leta 2022 znašala 6.457 EUR.

Ob popisu zalog materiala ni bil ugotovljen manjko ali višek. V letu 2022 družba ni prevrednotovala materiala zaradi oslabitve.

➤ Proizvodi in trgovsko blago

	31.12.2022	31.12.2021	v EUR Indeks 22/21
Pogrebna in nagrobna oprema	19.532	19.889	98,2
Kamnoseški izdelki	392	392	100,0
Cvetličarna	137.691	68.259	201,7
Vrednost zalog trgovskega blaga	157.615	88.540	178,0

Na dan 31. 12. 2022 je bila vrednost zalog trgovskega blaga 157.615 EUR in se je v primerjavi s preteklim letom povečala za 78,0 %, ker je del komisijskega blaga (sveče) prešlo na lastno zalogo. Zaloge trgovskega blaga niso zastavljene. Izkazana knjigovodska vrednost zalog ni višja od čiste iztržljive vrednosti.

Družba pri rednem letnem popisu zalog pogrebne in nagrobne opreme blaga ter kamnoseštva ni ugotovila popisnih razlik, medtem, ko so bili pri popisu zalog trgovskega blaga v cvetličarni ugotovljeni manjki v višini 58,10 EUR. Viški niso bili ugotovljeni. Kalo v cvetličarni je v okviru dovoljenega primanjkljaja po Pravilniku o stopnjah običajnega odpisa blaga za dejavnost cvetličarn.

3.3.2.4 Kratkoročne finančne naložbe

Kratkoročne finančne naložbe so vezani depoziti nad 90 dni pri poslovnih bankah. Obrestna mera za sklenjen depozit je 1,60 %.

v EUR

	31.12.2022	31.12.2021	Indeks 22/21
Kratkoročna posojila	300.000	1.000.000	30,0
Kratkoročne finančne naložbe	300.000	1.000.000	30,0

3.3.2.5 Kratkoročne poslovne terjatve

➤ Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev

v EUR

	31.12.2022	31.12.2021	Indeks 22/21
Terjatve do kupcev doma - pogrebna dejavnost	372.254	307.633	121,0
Terjatve do kupcev doma - ostalo	153.669	52.938	290,3
Terjatve do kupcev doma - najemnine grobov	36.312	42.155	86,1
Terjatve do kupcev v tujini - najemnine grobov	3.748	3.791	98,9
Popravek vrednosti terjatev do kupcev - redni	-63.814	-49.344	129,3
Popravek vrednosti terjatev do kupcev - najemnine	-31.487	-36.282	86,8
Kratkoročne poslovne terjatve	470.682	320.891	146,7

Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev na dan 31. 12. 2022 znašajo 470.682 EUR in so se v primerjavi s stanjem na dan 31. 12. 2021 povečale za 46,7 % oziroma 149.791 EUR. Povečanje se predvsem nanaša na nezapadle terjatve, med njimi dve veliki javni podjetji. Terjatve do kupcev so analitično razčlenjene glede na osnovno dejavnost družbe.

V strukturi terjatev do kupcev (brez upoštevanja oblikovanih popravkov vrednosti) se največji delež, kar 65,8 % nanaša na pogrebno dejavnost (pogrebi in upepeljevanje), 7,1 % terjatev se nanaša na grobnine. Ostale terjatve do kupcev (27,1 %) pa vključujejo terjatve iz naslova kamnoseške dejavnosti, cvetličarne in drugo. Stanje terjatev 20-ih največjih kupcev na dan 31. 12. 2022 je bilo 252.568 EUR (31. 12. 2021: 126.567 EUR), to je 44,6 % vseh terjatev do kupcev.

➤ Razčlenitev terjatev do kupcev po zapadlosti na dan 31. 12. 2022

Na dan 31. 12. 2022 družba izkazuje 565.983 EUR bruto kratkoročnih terjatev do kupcev, od tega 405.848 EUR nezapadlih terjatev, kar predstavlja 71,7 % delež vseh terjatev in 160.135 EUR zapadlih terjatev, kar predstavlja 28,3 % delež. Zapadle, neplačane terjatve za grobnine so znašale 40.060 EUR, od tega se 22.586 EUR nanaša na leto 2022, kar je 0,9 % tega leta zaračunanih grobnin. Glede na predhodno leto se je stanje nezapadlih terjatev družbe povečalo za 135.153 EUR, prav tako pa se je tudi povečalo stanje zapadlih terjatev.

v EUR

	Terjatve za najemnine	Terjatve do drugih kupcev	SKUPAJ
Nezapadle terjatve	-	405.848	405.848
Zapadle do 90 dni	-	55.494	55.494
Zapadle nad 90 do 365 dni	22.586	30.436	53.022
Zapadle nad 1 leto	17.474	34.145	51.619
Skupaj terjatve	40.060	525.923	565.983
- popravek vrednosti terjatev	-31.487	-63.814	-95.301
Neto terjatve do kupcev	8.573	462.109	470.682

➤ Gibanje popravka vrednosti terjatev v letu 2022

Družba svojih terjatev nima posebej zavarovanih. Proces izterjave terjatev se izvaja sproti in sicer s telefonskim ter pisnim opominjanjem, v nadaljevanju pa z vlaganjem izvršb in tožb.

Izterjava dolgov je pri terjatvah do občanov, zaradi nizkih zneskov in pogosto socialno ogroženih dolžnikov težavna. Tveganje neplačevanja družba izkaže z oblikovanjem popravka vrednosti terjatev.

	Začetno stanje	Plačila	Novi popravki	Končno stanje
Popravek vrednosti grobnin	36.282	21.962	17.167	31.487
Popravek vrednosti drugih terjatev	49.344	19.579	34.049	63.814
Skupaj	85.626	41.541	51.216	95.301

v EUR

Družba ima skladno z izbrano računovodsko usmeritvijo oblikovan popravek vrednosti terjatev v skupnem znesku 95.301 EUR, od tega 33 % za terjatve iz naslova grobnin.

Iz naslova oblikovanja popravkov vrednosti terjatev do kupcev so za leto 2022 izkazani prevrednotovalni poslovni odhodki v višini 51.216 EUR. V letu 2022 je bilo za 41.541 EUR plačanih terjatev, za katere so bili pred tem že oblikovani popravki vrednosti terjatev, kar je izkazano med prevrednotovalnimi poslovnimi prihodki.

➤ **Kratkoročne poslovne terjatve do drugih**

	31.12.2022	31.12.2021	Indeks 22/21
Kratkoročne terjatve do države za davke	133.777	120.306	111,2
Terjatve do finančnih institucij in drugih iz naslova plačilnih sredstev	29.245	17.332	168,7
Terjatve do zavarovalnic in ostale terjatve	2.149	755	284,6
Terjatve do ZZSZ in ostalih nadomestil	17.143	10.629	161,3
Kratkoročni predujmi za zaloge materiala in storitev	740	0	-
Kratkoročne terjatve za obresti	2.056	13	-
Terjatve za državne pomoči iz naslova COVID-19 do ZRSZ (čakanje na delo, karantena, višja sila)	0	1.996	0,0
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	185.110	151.031	122,6

v EUR

Večji del kratkoročnih terjatev do drugih predstavljajo terjatve do države v višini 133.777 EUR, od tega 125.823 EUR terjatve iz naslova davka na dodano vrednost in terjatve iz naslova preveč vplačanih akontacij za davek od dohodka pravnih oseb v višini 7.954 EUR.

Med druge kratkoročne poslovne terjatve pa družba uvršča terjatve iz naslova zahtevkov za povračila nadomestil, terjatve iz naslova plačil s plačilnimi karticami in odškodninskih zahtevkov do zavarovalnic.

3.3.2.6 Denarna sredstva

Denarna sredstva konec leta 2022 vključujejo stanje denarnih sredstev v blagajni, denar na poti, sredstva na računih pri bankah in depozite na odpoklic.

Na dan 31. 12. 2022 družba izkazuje 2.461.030 EUR denarnih sredstev in so se v primerjavi s preteklim letom povečala za 17,3 % oziroma 363.835 EUR, ker je imela družba več sklenjenih

depozitov na odpoklic in več sredstev na računih. Družba nima samodejnih zadolžitev na računih pri bankah.

	v EUR		
	31.12.2022	31.12.2021	Indeks 22/21
Denarna sredstva v blagajni	3.872	4.313	89,8
Denar na poti	8.678	7.370	117,7
Denarna sredstva na računih	848.480	885.512	95,8
Depoziti na odpoklic	1.600.000	1.200.000	133,3
Denarna sredstva	2.461.030	2.097.195	117,3

3.3.2.7 Kratkoročne aktivne časovne razmejitve

Kratkoročne aktivne časovne razmejitve v znesku 24.655 EUR vključujejo DDV od prejetih predujmov v višini 10.884 EUR in kratkoročno odložene stroške v višini 13.771 EUR.

3.3.2.8 Kapital

Celotni kapital družbe ŽALE na dan 31. 12. 2022 znaša 16.971.082 EUR. Vse kapitalske postavke pripadajo lastniku, ki je Mestna občina Ljubljana (100 %).

	v EUR		
	31.12.2022	31.12.2021	Indeks 22/21
Osnovni kapital	5.698.216	5.698.216	100,0
Kapitalske rezerve	6.488.077	6.488.077	100,0
Rezerve iz dobička	3.557.919	3.557.919	100,0
- zakonske rezerve	1.132.483	1.132.483	100,0
- druge rezerve iz dobička	2.425.436	2.425.436	100,0
Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti	-78.357	-166.032	47,2
Preneseni čisti poslovni izid	1.238.809	955.280	129,7
Čisti poslovni izid poslovnega leta	66.418	291.814	22,8
Kapital	16.971.082	16.825.274	100,9

Osnovni kapital družbe znaša 5.698.216 EUR in se v letu 2022 ni spremenil. Osnovni vložek 5.402.758 EUR se je v letu 2005 na podlagi sklepa edinega družbenika družbe ŽALE povečal v breme prenesenega čistega poslovnega izida leta 2004 za 295.458 EUR.

Družba je skladno s SRS saldo splošnega prevrednotovalnega popravka kapitala v znesku 6.488.077 EUR 31. 12. 2005 prenesla v kapitalske rezerve podjetja na dan 1. 1. 2006. Splošni prevrednotovalni popravek osnovnega kapitala je bil posledica obračunavanja revalorizacije osnovnega kapitala v letih 1993 do 2001.

Rezerve iz dobička sestavljajo zakonske rezerve v znesku 1.132.483 EUR, ki jih je družba oblikovala v okviru lastninskega preoblikovanja in presegajo 10 % osnovnega kapitala, ter druge rezerve iz dobička v znesku 2.425.436 EUR. Druge rezerve iz dobička so bile oblikovane na podlagi sklepov pristojnih organov o razporeditvi dobička.

Družba izkazuje rezerve, nastale zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti iz naslova odpravnin ob upokojitvi v negativni vrednosti 78.357 EUR.

Preneseni čisti poslovni izid je družba (v skladu z določili ZGD-1) ob sestavitvi letnega poročila porabila v znesku 8.285 EUR za pokritje prenesene izgube, nastale zaradi razpustitve dela

rezerv, nastalih zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti, ki se nanašajo na aktuarski presežek iz naslova izplačanih odpravnin ob upokojitvi v letu 2022.

3.3.2.9 Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve

v EUR

	31.12.2022	31.12.2021	Indeks 22/21
Rezervacije za jubilejne nagrade, pokojnine ob upokojitvi	449.965	561.326	80,2
Druge rezervacije	33.000	0	-
Prejete državne podpore	325.485	304.468	106,9
Prejete donacije	3.989	5.076	78,6
Druge dolgoročne pasivne časovne razmejitve	143.027	129.117	110,8
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve	955.466	999.987	95,5

➤ Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti

Gibanje rezervacij za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade

v EUR

	Aktuarski izračun 31.12.2022	Oblikovanje (+)/ Odprava (-)	Črpanje	Aktuarski izračun 31.12.2021
DR za odpravnine ob upokojitvi	339.745	-61.216	18.078	419.039
Tekoči stroški storitev (CSC)		15.767	0	
Tekoči stroški obresti (IC)		5.258	0	
Aktuarski primanjkljaj/presežek (AG - finan. predp.)		-82.396	0	
Aktuarski primanjkljaj/presežek (AG - izkustvo)		3.006	0	
Odhodi (odprava)		-2.851	0	
Izplačila (črpanje v obdobju)		0	18.078	
DR za jubilejne nagrade	110.220	-12.655	19.412	142.287
Tekoči stroški storitev (CSC)		11.072	0	
Tekoči stroški obresti (IC)		2.122	0	
Aktuarski primanjkljaj/presežek (AG - finan.predp.)		-26.291	0	
Aktuarski primanjkljaj/presežek (AG - izkustvo)		4.230	0	
Odhodi (odprava)		-3.788	0	
Izplačila (črpanje v obdobju)		0	19.412	
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade	449.965	-73.871	37.490	561.326

Na osnovi aktuarskega izračuna so se dolgoročne rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi v letu 2022 pomembno znižale za 44.521 EUR. Glavni razlog znižanja oblikovanih rezervacij je v višji diskontni obrestni meri, ki je preko spremembe finančnih predpostavk preseгла učinke dodatnih oblikovanj iz naslova tekočih storitev (26.839 EUR), tekočih obresti (7.380 EUR) ter aktuarskega primanjkljaja iz naslova izkustva (7.236 EUR). Dodatno je bil obseg rezervacij znižan zaradi črpanj iz naslova izplačil jubilejnih nagrad (19.412 EUR) in odpravnin ob upokojitvi (18.078 EUR) ter odprave rezervacij zaradi odhoda zaposlenih (6.639 EUR).

Dodatno oblikovanje oziroma odprava rezervacij pri jubilejnih nagradah v celoti vpliva na stroške oziroma prihodke družbe, medtem, ko dodatno oblikovanje ali odprava rezervacij pri odpravninah ob upokojitvi v višini aktuarskega presežka ali primanjkljaja vpliva na rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti, ostale spremembe pa na stroške oziroma prihodke družbe.

Na izračun je vplivala spremenjena Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja, ki je z zmanjšano obdavčitvijo jubilejnih nagrad in odpravnin ob upokojitvi vplivala na znižanje obsega oblikovanih rezervacij.

Izračun rezervacij je opravil pooblaščen aktuar na podlagi statističnih podatkov o starosti in fluktuaciji zaposlenih ter veljavnih aktov, ki so osnova za izplačilo odpravnin ob upokojitvi in jubilejnih nagrad.

Uporabljene predpostavke pri aktuarskem izračunu so bile:

- rast povprečne plače v RS je predpostavljena v višini 2,5 % letno v letu 2023 in v nadaljnjih letih, kar predstavlja ocenjeno dolgoročno rast plač;
- skupna rast plač v družbi 0,5 % letno v letu 2023 in naprej;
- upoštevana je rast zneskov odpravnin ob upokojitvi in jubilejnih nagrad iz Uredbe o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja v višini, kot je predpostavljeno za rast povprečne plače v RS;
- izračun obveznosti za odpravnine je vezan na pokojninsko delovno dobo posameznega zaposlenega;
- izbrana diskontna obrestna mera znaša 4,41 % letno.

Aktuarski primanjkljaj/presežek je posledica sprememb predpostavk oziroma odstopanja dejanskih podatkov od uporabljenih predpostavk (spremembe obrestnih mer, demografskih predpostavk in drugo).

➤ Analiza občutljivosti na pomembne aktuarske predpostavke

v EUR						
	Obdobje	Predpostavka	Odmik	Dolgoročne obveznosti	Odpravnine	Jubilejne nagrade
Stanje obveznosti (DBO)	31.12.2022	Centralni scenarij	0,00%	449.965	339.745	110.220
Stanje obveznosti (DBO)	31.12.2022	Diskontna obr. mera	-0,50%	465.710	351.655	114.055
Stanje obveznosti (DBO)	31.12.2022	Diskontna obr. mera	0,50%	435.256	328.645	106.611
Stanje obveznosti (DBO)	31.12.2022	Rast plač	-0,50%	434.801	328.272	106.529
Stanje obveznosti (DBO)	31.12.2022	Rast plač	0,50%	466.065	351.956	114.109
Trajanje (DBO)	31.12.2022			7,1	7,1	7,1

Analiza občutljivosti glede na spremembo upoštevanih predpostavk, torej sprememba diskontne obrestne mere in sprememba rasti plač, ima podoben razpon vrednostne razlike na višino dolgoročnih obveznosti za odpravnine in jubilejne nagrade.

➤ Dolgoročne pasivne časovne razmejitev

Vrednost dolgoročnih pasivnih časovnih razmejitev znaša 472.501 EUR. Vključuje prejete dotacije EKO sklada in Ministrstva za kulturo RS za osnovna sredstva v znesku 325.485 EUR. Konec leta 2022 je znašala vrednost drugih brezplačno prevzetih OS (donacija Mineral) 3.989 EUR.

Družba izkazuje med dolgoročnimi pasivnimi časovnimi razmejitvami na dan 31. 12. 2022 tudi za 143.027 EUR grobnin, ki so bile plačane za obdobje 2024 do 2036. V letu 2022 je bilo vplačanih 13.910 EUR večletnih grobnin.

3.3.2.10 Kratkoročne poslovne obveznosti

	31.12.2022	31.12.2021	Indeks 22/21
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	773.120	834.684	92,6
Kratkoročni prejeti predujmi in varščine	109.829	123.272	89,1
Druge kratkoročne poslovne obveznosti	367.181	309.524	118,6
Kratkoročne poslovne obveznosti	1.250.130	1.267.480	98,6

➤ Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev

Družba izkazuje 773.120 EUR kratkoročnih poslovnih obveznosti do dobaviteljev, od tega 170.269 EUR za dobavo osnovnih sredstev, kar znaša 22,0 % vseh obveznosti do dobaviteljev. Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev so se glede na predhodno leto zmanjšale za 7,4 %, in sicer so se zmanjšale tako obveznosti za osnovna sredstva tj. za 25,7 % ali 58.908 EUR, kot tudi obveznosti za obratna sredstva tj. za 0,4 % ali 2.656 EUR.

Družba svoje poslovne obveznosti do dobaviteljev poravnava redno v rokih zapadlosti. Izkazane poslovne obveznosti družbe na dan 31. 12. 2022 so nezapadle in so nezavarovane.

Družba je z desetimi največjimi dobavitelji v letu 2022 ustvarila 50,5 % prometa. Promet leta 2022 je znašal 9.026.746 EUR.

Seznam 10 največjih dobaviteljev družbe ŽALE v letu 2022:

Dobavitelj	Promet 2022
JAVNI HOLDING LJUBLJANA, D.O.	938.867
ENERGETIKA LJUBLJANA, D.O.O.	635.062
MENINA d.d.	567.341
LEANŽE d.o.o.	462.891
UL MF	462.305
JP VOKA SNAGA d.o.o.	361.702
MESTNA OBČINA LJUBLJANA	343.148
ČERNIČ TEAM d.o.o.	269.978
ŽAGAR COMMERCE d.o.o.	269.394
CMC GROUP D.O.O.	250.151
SKUPAJ	4.560.838

➤ Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi prejetih predujmov

Družba na dan 31. 12. 2022 izkazuje 109.829 EUR kratkoročnih poslovnih obveznosti na podlagi prejetih predujmov, od tega 81.742 EUR za vnaprej plačane pogrebne storitve in 18.000 EUR prejetih kratkoročnih varščin.

➤ Druge kratkoročne poslovne obveznosti

	31.12.2022	31.12.2021	Indeks 22/21
Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	311.204	282.727	110,1
Ostale kratkoročne obveznosti	55.977	26.797	208,9
Druge kratkoročne poslovne obveznosti	367.181	309.524	118,6

Druge kratkoročne poslovne obveznosti vključujejo obveznosti do zaposlenih, to so obveznosti za plače in nadomestila plač za mesec december 2022 z rokom plačila januar 2023 ter obveznosti do državnih in drugih institucij za obvezne dajatve.

3.3.2.11 Kratkoročne pasivne časovne razmejitve

Vnaprej vračunani stroški so pričakovani stroški za neizplačane oziroma neizkoriščene dopuste za leto 2022, vnaprej odloženi prihodki se nanašajo na vnaprej plačane grobnine za leto 2023.

	31.12.2022	31.12.2021	v EUR Indeks 22/21
Vnaprej vračunani stroški	147.410	99.952	147,5
Vnaprej odloženi prihodki	29.772	25.266	117,8
Kratkoročne pasivne časovne razmejitve	177.182	125.218	141,5

3.3.3 Pojasnila k izkazu poslovnega izida

➤ Prihodki

	2022	2021	v EUR Indeks 22/21
Poslovni prihodki	11.162.561	10.161.335	109,9
Finančni prihodki	15.342	19.358	79,3
Drugi prihodki	14.593	15.326	95,2
Skupaj	11.192.496	10.196.019	109,8

Družba je v letu 2022 dosegla 11.192.496 EUR prihodkov, od tega je bilo 99,7 % poslovnih prihodkov. Poslovni prihodki, ki vključujejo čiste prihodke od prodaje (10.903.071 EUR) in druge poslovne prihodke (259.490 EUR), so bili v letu 2022 za 9,9 % oziroma 1.001.226 EUR večji kot v letu 2021.

3.3.3.1 Čisti prihodki od prodaje

	2022	2021	v EUR Indeks 21/20
Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu drugim družbam doseženi z opravljanjem gospodarske javne službe	3.783.985	3.830.946	98,8
Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu drugim družbam doseženi z opravljanjem druge dejavnosti	7.104.056	6.169.862	115,1
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	15.030	16.308	92,2
Čisti prihodki od prodaje	10.903.071	10.017.116	108,8

Družba je v letu 2022 ustvarila največ čistih prihodkov od prodaje na domačem trgu, in to za kar 99,9 %, medtem, ko so se v primerjavi s preteklim letom 2021 čisti prihodki v celoti povečali za 8,8 % oziroma 885.955 EUR, zlasti na račun prodaje cvetličarskih aranžmajev in drugih tržnih storitev.

Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu, doseženi z izvajanjem gospodarske javne službe, so bili za 1,2 % oziroma 46.961 EUR manjši kot v letu 2021, prav tako so bili za 15,1 % oziroma 934.194 EUR večji tudi čisti prihodki od prodaje, doseženi z izvajanjem drugih (tržnih)

dejavnosti, medtem ko so bili čisti prihodki od prodaje na tujem trgu v letu 2022 v primerjavi z letom 2021 nižji, in sicer za 7,8 % oziroma 1.278 EUR.

Čisti prihodki so se v primerjavi s preteklim letom na domačem trgu povečali za 4,1 % oziroma 887.233 EUR in so v letu 2022 znašali 10.888.041 EUR, od tega 8.793.395 EUR iz naslova prodaje proizvodov in storitev ter 2.094.646 EUR iz naslova prodaje trgovskega blaga. Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu pa so v letu 2022 znašali 15.030 EUR (leto 2021: 16.308 EUR).

3.3.3.2 Drugi poslovni prihodki

Drugi poslovni prihodki vključujejo prihodke iz naslova državnih pomoči (podpor), prihodke iz naslova odprave rezervacij in prihodke iz naslova plačanih terjatev, za katere je bil predhodno oblikovan popravek vrednosti terjatev (prevrednotovalni poslovni prihodek), prihodke iz naslova brezplačno prejetih sredstev ter prihodke od prodaje osnovnih sredstev.

	2022	2021	Indeks 22/21
Prihodki iz naslova državnih/občinskih pomoči	125.656	85.946	146,2
Prihodki iz naslova ostalih brezplačno prejetih sredstev	1.088	1.088	100,0
Prihodki iz odprave rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade	28.699	5.825	492,7
Prihodki iz naslova oslavljenih terjatev	41.541	51.360	80,9
Prihodki iz naslova prodaje neopredmetenih sredstev	23.394	0	-
Prihodki iz naslova prodaje opredmetenih osnovnih sredstev	39.112	0	-
Drugi poslovni prihodki (s prevrednotovalnimi poslovnimi prihodki)	259.490	144.219	179,9

	2022	2021	Indeks 22/21
Državne pomoči iz naslova protikoronskih ukrepov države (pomoči za neposredno pokrivanje stroškov dela)	447	7.267	6,2
Povrnjeni zneski nadomestil za boleznine do 30 dni (višja sila, karantena, krizni dodatek, kratkotrajna bolniška odsotnost brez bolniškega lista)	447	7.267	6,2
Državne pomoči, ki pokrivajo stroške oziroma izpad prihodkov	2.035	0	-
Izplačilo pomoči za nakup antigenskih testov	2.035	0	-
Državne pomoči za pokrivanje stroškov dela	83.765	56.924	147,2
Državne pomoči za blaženje posledic energetske krize	10.000	0	-
Ostale dotacije, donacije, subvencije	29.409	21.755	135,2
Prihodki iz naslova državnih/občinskih pomoči	125.656	85.946	146,2

Med prihodki iz naslova državnih pomoči so izkazana povračila države za blaženje posledic energetske krize v višini 10.000 EUR in druge državne pomoči za pokrivanje stroškov dela v višini 83.765 EUR za povrnjene zneske nadomestil za boleznine. Vse državne pomoči na osnovi interventne zakonodaje COVID-19 so bile prejete upravičeno in na osnovi izpolnjenih vseh zakonskih pogojev, tako da ni tveganja za vračila teh pomoči. Druge dotacije vključujejo predvsem prihodke iz naslova vzpodbud za zaposlovanje invalidov nad predpisano kvoto in premijo za izobraževanje.

➤ Odhodki

	2022	2021	Indeks 22/21
Poslovni odhodki	11.066.172	9.814.900	112,7
Finančni odhodki	7.775	5.634	138,0
Drugi odhodki	31.009	51.952	59,7
Skupaj	11.104.956	9.872.486	112,5

v EUR

Odhodki so bili v letu 2022 obračunani v znesku 11.104.956 EUR, to je za 12,5 % oziroma 1.232.470 EUR več kot v letu 2021. Poslovni odhodki, ki vključujejo stroške blaga, materiala in storitev (5.508.520 EUR), stroške dela (4.311.713 EUR), odpise vrednosti (1.183.004 EUR) in druge poslovne odhodke (62.935 EUR), so bili v letu 2022 za 12,7 % oziroma 1.251.272 EUR večji kot v letu 2021.

3.3.3.3 Stroški blaga, materiala in storitev

➤ Nabavna vrednost prodanega blaga in stroški porabljenega materiala

	2022	2021	Indeks 22/21
Nabavna vrednost prodanega blaga	1.062.183	628.680	169,0
Stroški materiala	61.459	60.354	101,8
Stroški pomožnega materiala	13.012	10.282	126,6
Stroški energije	587.563	245.674	239,2
Odpisi drobnega inventarja	61.920	98.502	62,9
Stroški pisarniškega materiala in strokovne literature	22.382	21.579	103,7
Drugi stroški materiala	67.239	77.447	86,8
Stroški blaga in materiala	1.875.758	1.142.518	164,2

v EUR

Nabavna vrednost prodanega blaga je bila v letu 2022 za 69,0 % večja kot v letu 2021, zaradi prehoda prodaje sveč v cvetličarni iz komisijske prodaje v prodajo iz lastne zaloge. Skupni stroški materiala so bili v letu 2022 za 64,2 % ali 733.240 EUR večji kot leto pred tem, predvsem zaradi višjih cen energentov.

➤ Stroški storitev

	2022	2021	Indeks 22/21
Stroški storitev pri ustvarjanju proizvodov in opravljanju storitev	1.003.176	950.391	105,6
Stroški transportnih storitev	43.815	42.770	102,4
Stroški storitev v zvezi z vzdrževanjem OOS	374.256	446.142	83,9
Najemnine in licence	303.630	203.200	149,4
Povračila stroškov zaposlencem v zvezi z delom	4.460	2.659	167,7
Stroški plačilnega prometa in zavarovalnih premij	117.222	113.852	103,0
Stroški intelektualnih in osebnih storitev	790.531	789.943	100,1
Stroški sejmov, reklame in reprezentance	147.538	233.985	63,1
Stroški storitev fizičnih oseb (sejnine..)	125.897	96.198	130,9
Stroški drugih storitev	722.237	633.898	113,9
Skupaj	3.632.762	3.513.038	103,4

v EUR

Stroški storitev so bili v letu 2022 za 3,4 % oziroma 119.724 EUR večji kot v letu 2021. Pri stroških najemnin so evidentirane najemnine, ki ne izpolnjujejo pogojev za pripoznanje pravic do uporabe sredstev skladno s spremembami SRS. Strošek najema pokopališke infrastrukture za izvajanje javne službe upravljanje pokopališč je v letu 2022 na podlagi pogodbe z MOL znašal 280.000 EUR. Stroški najemov nizke vrednosti oziroma kratkoročnih najemov so znašali 8.426 EUR in stroški licenc 15.204 EUR.

Celotni strošek za revizorje je za leto 2022 znašal 8.996 EUR, od tega je strošek revizije za leto 2021 v višini 3.756 EUR in strošek za vmesno revizijo v višini 5.240 EUR. Izbrani revizor v letu 2022 ni opravil drugih storitev.

3.3.3.4 Stroški dela

Družba upošteva določila Zakona o delovnih razmerjih in Kolektivne pogodbe komunalnih dejavnosti. Poleg tega je med sindikatom in upravo družbe podpisana podjetniška kolektivna pogodba, s katero se urejajo posamezna razmerja in določajo podlage za uresničevanje posamičnih pravic, obveznosti in odgovornosti iz delovnega razmerja med delavci in delodajalcem. V skladu z določbami kolektivne pogodbe in veljavnimi splošnimi akti je vsako delovno mesto razvrščeno v ustrezni tarifni in plačilni razred in ovrednoteno s koeficientom, ki odraža razmerje do najenostavnejšega dela. Plača zaposlenega je sestavljena iz osnovne plače, horizontalnega napredovanja, individualne delovne uspešnosti, dodatkov, nadomestil plače in drugih prejemkov. Delavcem v skladu s kolektivno pogodbo pripadajo dodatki k osnovni plači za delovno dobo, za stalnost, za težko delo, za delo v posebnih pogojih oziroma za delo v delovnem času, ki je za delavce manj ugoden.

	2022	2021	v EUR Indeks 22/21
Stroški plač	3.009.136	2.831.243	106,3
Stroški socialnih zavarovanj	584.300	536.953	108,8
Stroški pokojninskih zavarovanj	359.211	329.831	108,9
Drugi stroški socialnih zavarovanj	225.089	207.122	108,7
Drugi stroški dela	718.277	597.307	120,3
Stroški dela	4.311.713	3.965.503	108,7

Družba ŽALE je v letu 2022 obračunala za 3.009.136 EUR bruto plač in nadomestil plač, kar je za 6,3 % oziroma 177.893 EUR več kot v letu 2021. Izhodiščne plače družbe so se v letu 2022 povečale za 10,0 %.

Stroški socialnih zavarovanj (stroški pokojninskih zavarovanj) vključujejo tudi premije za prostovoljno pokojninsko dodatno zavarovanje v znesku 84.407 EUR.

Drugi stroški dela vključujejo stroške regresa za letni dopust, nadomestilo zaposlenim za prevoz na delo in prehrano med delom, stroške rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi, pričakovane stroške za neizkoriščene dopuste, odpravnine in solidarnostno pomoč. Skladno s podjetniško kolektivno pogodbo je bil zaposlenim izplačan regres za letni dopust v znesku 100 % povprečne plače predpreteklega meseca zaposlenih v RS v znesku 2.064,12 EUR bruto na zaposlenega.

v EUR

	2022	2021	Indeks 22/21
Regres za letni dopust	216.753	212.779	101,9
Prevoz na delo in z dela	190.064	187.696	101,3
Prehrana med delom	156.532	144.053	108,7
Stroški rezervacij za odpravnine in JN	26.839	44.675	60,1
Ostali stroški dela	128.089	8.104	-
Stroški dela	718.277	597.307	120,3

Drugi stroški dela za leto 2022 vključujejo tudi letno nagrado, ki je bila izplačana vsem delavcem, ki so bili na dan izplačila v delovnem razmerju ter delavcem, ki so se v letu 2022 upokojili in sicer v višini 700 EUR bruto, ter v sorazmernem delu glede na čas prisotnosti.

➤ Skupni znesek vseh bruto prejemkov organov vodenja in upravljanja

v EUR

Skupina oseb	Prejemki	od tega za plače
Vodstvo družbe	103.813	92.782
Člani nadzornega sveta	27.865	
Skupaj	131.678	92.782

Direktor družbe ŽALE je edini prejemnik plače na podlagi individualne pogodbe o zaposlitvi. Vsi prejemki so bili direktorju družbe izplačani v skladu z Zakonom o prejemkih poslovnih oseb v gospodarskih družbah v večinski lasti RS in samoupravnih lokalnih skupnosti.

Bruto prejemki direktorja za leto 2022 vključujejo plače (osnovno plačilo in spremenljivi prejemek), bonitete, regres za letni dopust, povračila stroškov prehrane ter premije za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje. Direktor družbe v letu 2022 ni prejel sejin, deležev v dobičku ali posojil.

Člani NS in revizijske komisije so prejeli 27.865 EUR bruto prejemkov za leto 2022. Družba je sklenila zavarovanje odgovornosti tudi za člane NS, za kar je bila obračunana boniteta. Člani NS družbe v letu 2022 niso prejeli posojil, predujmov ali poroštev.

➤ Povprečno število zaposlenih po izobrazbi

Povprečno število zaposlenih po stanju konec meseca se je v letu 2022 povečalo za 0,4 %. Izobrazbena struktura v letu 2022 se glede na leto 2021 ni bistveno spremenila.

Raven izobrazbe	Povprečno število zaposlenih - leto 2022	Delež v %	Povprečno število zaposlenih - leto 2021	Delež v %	Indeks 22/21
I.	2,0	1,9	2,0	3,1	100,0
II.	13,2	12,6	12,8	14,5	103,1
III.	6,0	5,7	6,2	7,3	96,8
IV.	38,0	36,1	36,4	35,3	104,4
V.	31,7	30,1	33,4	27,6	94,9
VI.	7,3	6,9	7,0	5,2	104,3
VII.	6,0	5,7	6,0	6,0	100,0
VIII.	1,0	1,0	1,0	1,0	100,0
SKUPAJ	105,2	100,0	104,8	100,0	100,4

3.3.3.5 Odpisi vrednosti

- Amortizacija in prevrednotovalni poslovni odhodki pri NS in OOS

Osnovna sredstva družbe se amortizirajo po metodi enakomernega časovnega amortiziranja po stopnjah, ki se določijo ob aktiviranju vsakega posameznega osnovnega sredstva in so po pomembnejših vrstah prikazane v uvodnem delu razkritij pri posameznih računovodskih usmeritvah (tč. 3.3.1). V letu 2022 je obračunana amortizacija znašala 1.045.588 EUR, to je 2,0 % ali 20.832 EUR več kot v letu 2021.

	2022	2021	Indeks 22/21
Neopredmetena sredstva	46.334	50.734	91,3
Zemljišča in zgradbe	600.468	567.436	105,8
Proizvajalne naprave in oprema	283.599	281.218	100,8
Druge naprave in oprema	115.187	125.368	91,9
<i>od tega pravice do uporabe drugih naprav in opreme</i>	18.606	12.331	150,9
Amortizacija	1.045.588	1.024.756	102,0
Prevrednotovalni poslovni odh. pri NS, OOS in NN	70.490	82.104	85,9
Amortizacija in prevredn. posl. odh. pri NS, OOS in NN	1.116.078	1.106.860	100,8

Prevrednotovalni popravek vrednosti pri NS in OOS v višini 70.490 EUR predstavlja delni odpis zgradb zaradi obnov, in sicer so se v letu 2022 obnovile 4 vežice, delni odpis poslovilne dvorane zaradi sanacije strehe ter delni odpis peči za upepeljevanje II. zaradi generalnega remonta ter odpis licenc SAP.

- Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih

	2022	2021	Indeks 22/21
Prevrednotovalni poslovni odh. pri obratnih sredstvih	66.926	59.816	111,9

Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih vključujejo predvsem odpis zalog blaga v cvetličarni v višini 15.710 EUR in popravek vrednosti terjatev do kupcev v znesku 51.216 EUR, ki jih je družba glede na verjetnost poplačila terjatev in skladno z izbrano računovodsko usmeritvijo oblikovala v letu 2022.

3.3.3.6 Davek iz dobička

	2022	2021	Indeks 22/21
Davek iz dobička	21.122	31.719	66,6

Zaradi davčne zakonodaje, ki omejuje koriščenje davčnih olajšav, je obveznost družbe za plačilo davka iz dobička za leto 2022 izkazana v znesku 21.122 EUR. Predpisi določajo, da se od dobička, ugotovljenega za davčne namene, obračuna in plača davek od dohodka pravnih oseb najmanj v višini 37 % davčne osnove, kar pomeni efektivno obdavčitev najmanj 7,03 %. Efektivna davčna stopnja za ŽALE za leto 2022 znaša 24,1 %.

3.3.3.7 Čisti poslovni izid obračunskega obdobja

Družba je dosegla v letu 2022 čisti dobiček v višini 66.418 EUR, kar je 77,2 % manj kot v letu 2021. Na višino dobička so pomembno vplivali tako povečan obseg poslovanja kot tudi višji stroški energentov.

3.3.4 Razčlenitev stroškov po funkcionalnih skupinah

Razčlenitev stroškov po funkcionalnih skupinah zagotavljamo izkustveno na temelju podatkov o stroških po stroškovnih mestih in kontih.

	2022	2021	Indeks 22/21
Proizvajalni stroški prodanih proizvodov (z amortizacijo) oziroma nabavna vrednost prodanega blaga	7.766.971	6.690.995	116,1
Stroški prodajanja (z amortizacijo)	1.397.281	1.342.540	104,1
Stroški splošnih dejavnosti (z amortizacijo)	1.901.919	1.781.365	106,8
Stroški splošnih dejavnosti	1.764.504	1.675.339	105,3
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih in opredmetenih OS	70.490	39.056	180,5
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	66.925	66.970	99,9
Razčlenitev stroškov po funkcionalnih skupinah	11.066.171	9.814.900	112,7

3.3.5 Pojasnila k izkazu drugega vseobsegajočega donosa

V letu 2022 je družba dosegla čisti poslovni izid v znesku 66.418 EUR. Sprememba rezerv, nastalih zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti iz naslova aktuarskega primanjkljaja za odpravnine ob upokojitvi v višini 79.390 EUR je vplivala na povečanje celotnega vseobsegajočega donosa obračunskega obdobja, ki tako konec leta 2022 znaša 145.808 EUR.

3.3.6 Pojasnila k izkazu denarnih tokov

Izkaz denarnih tokov nam prikazuje spremembe stanja denarnih sredstev (in njihovih ustreznikov), ki jih je podjetje v posameznem obdobju ustvarilo pri poslovanju (ustvarjanju in prodajanju proizvodov in storitev), pri naložbenju (nalaganju finančnih sredstev v investicije in finančne naložbe) ter pri financiranju (pridobivanju finančnih sredstev iz zunanjih virov in njihovem vračanju).

Izkaz denarnih tokov, sestavljen po posredni metodi (II. različica), prikazuje prejemke in izdatke, izračunane na podlagi podatkov iz izkaza poslovnega izida in sprememb kategorij v bilanci stanja ter dodatnih podatkov o nedenarnih zneskih, ki so vplivali na te kategorije. Pritoki in odtoki se približujejo pravim prejemkom in izdatkom denarnih sredstev v obdobju, zato lahko iz izkaza denarnih tokov sklepamo tudi o sposobnosti pridobivanja denarja, kot najbolj likvidne oblike sredstev (finančna moč podjetja) ter o dolgoročni plačilni sposobnosti podjetja. Denarna sredstva so sestavljena iz denarja v blagajni, denarja na računu pri bankah in denarja na poti. Končno stanje denarnih sredstev v IDT je usklajeno s postavko denarnih sredstev v BS.

Denarni tokovi pri poslovanju vključujejo postavke izkaza poslovnega izida in spremembe čistih obratnih sredstev poslovnih postavk bilance stanja. Vsi izdatki so v izkazu denarnih tokov izkazani kot negativne postavke. Posamezne postavke so prilagojene na naslednji način:

- iz poslovnih prihodkov so izločeni drugi poslovni prihodki, povezani z dotacijami za OOS, prevrednotovalni poslovni prihodki in finančni prihodki od depozitov;

- iz poslovnih odhodkov je izločena amortizacija, prevrednotovalni poslovni odhodki, stroški in odhodki za rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade, oblikovane v letu 2022;
- poslovne terjatve so dopolnjene s prevrednotovalnimi poslovnimi prihodki in prevrednotovalnimi poslovnimi odhodki iz naslova terjatev,
- rezervacije in pasivne časovne razmejitev so popravljene za oblikovane rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade ter za zmanjšanje vrednosti pasivnih časovnih razmejitev iz naslova dotacij.

Denarni tokovi pri naložbenju vključujejo prejemke in izdatke pri naložbenju. Izdatki za pridobitev neopredmetenih in opredmetenih OS so korigirani za prevrednotovalne poslovne odhodke teh sredstev.

Družba je v letu 2022 pri poslovanju ustvarila pozitivni denarni izid, ki je za 363.835 EUR presegel negativni denarni izid pri investiranju v osnovna sredstva in finančne naložbe.

3.3.7 Druga razkritja

3.3.7.1 Zunajbilančna evidenca

V letu 2022 ima družba v zunajbilančni evidenci obveznosti za komisijsko blago v višini 220.620 EUR.

Družba vodi v zunajbilančni evidenci tudi gospodarsko infrastrukturo dano v poslovni najem s strani MOL-a za izvajanje gospodarske javne službe.

3.3.7.2 Razmerja z revizorjem

Pogodbeni znesek za revizijo računovodskih izkazov za leto 2022 znaša 13.100 EUR brez DDV. Revizijska družba Deloitte revizija d.o.o. za družbo Žale d.o.o. v letu 2022 ni opravljala drugih storitev.

3.3.7.3 Poslovni dogodki po dnevu bilance stanja

V obdobju od 1. januarja 2023 do dneva revizorjevega poročila v družbi ni bilo poslovnih dogodkov, ki bi vplivali na računovodske izkaze za leto 2022.

3.3.8 Dodatna razkritja na podlagi zahtev SRS 32

Družba ŽALE je javno podjetje v 100 % lasti MOL. Skladno z Aktom o ustanovitvi družbe ŽALE ter na podlagi Odloka o pokopališkem redu v MOL je družba v letu 2022 izvajala pogrebno in pokopališko dejavnost kot javno službo, poleg tega pa še druge dejavnosti (upepeljevanje pokojnikov, prodaja pogrebne in nagrobne opreme, posredništvo pri prodaji določenih storitev, prodaja izdelkov in storitev cvetličarne in kamnoseštva in drugo) kot tržne dejavnosti, ki zagotavljajo celovito ponudbo in bolj kvalitetno opravljanje storitev javne službe.

Uredba o standardni klasifikaciji dejavnosti opredeljuje pogrebno in pokopališko dejavnost kot eno dejavnost (šifra po SKD: 96.030 - pogrebna dejavnost), v okviru katere se izvajajo pogrebne in pokopališke storitve.

Glede na določila SRS 32 je družba pripravila izkaz poslovnega izida ločeno po področnih odsekih za naslednje dejavnosti:

- 24-urno dežurno službo,

- upravljanje pokopališč in
- tržne oziroma druge dejavnosti.

Območnih odsekov družba ne izkazuje.

Družba ima v poslovnem najemu sredstva pokopališke infrastrukture (zemljišča in zgradbe). V letu 2022 znaša nabavna vrednost teh sredstev 25.121.234 EUR, popravek vrednosti 2.342.660 EUR, neodpisana vrednost oziroma knjigovodska vrednost pa 22.778.574 EUR.

Družba na dan 31. 12. 2022 izkazuje do MOL odprte terjatve v znesku 7.941 EUR.

3.3.8.1 Sodila za razvrščanje prihodkov in odhodkov po dejavnostih

Družba ima za posamezne dejavnosti oziroma dele dejavnosti določene profitne centre (PC), na katere razporeja prihodke in odhodke ter določena stroškovna mesta (SM), na katera pripisuje neposredne in posredne stroške. Del stroškovnih mest pripada neposredno posameznim dejavnostim, del stroškovnih mest pa je splošnih oziroma skupnih in s svojimi stroški posredno bremenijo posamezne dejavnosti.

Osnovno izhodišče pri prikazovanju uspešnosti poslovanja posameznih dejavnosti je, da se v čim večji meri zajema tako prihodke kot stroške in odhodke za posamezno dejavnost neposredno na izvoru. Pri postavkah, ki jih ni mogoče nedvoumno pripisati posamezni dejavnosti, se uporabljajo sodila za delitev.

Prihodke, stroške in odhodke, ki jih ni mogoče nedvoumno pripisati posamezni dejavnosti, družba razporeja z uporabo ključev, ki temeljijo na aktivnostih posameznih oddelkov oziroma notranjih organizacijskih enot. Ključni so določeni izkustveno oziroma na podlagi analize dela (število zaposlenih v zadnjem celem koledarskem letu), z upoštevanjem dela, ki ga posamezna notranja organizacijska enota opravi za drugo enoto oziroma stroškovno mesto.

Prihodke evidentira družba neposredno po PC. Prihodke, ki so evidentirani na PC strokovnih služb, razdeli po PC posameznih dejavnosti s splošnim ključem.

Oblikovanje splošnega ključa, po katerem se razporejajo stroški in odhodki strokovnih služb in uprave (SM 90000000), ki jih ni mogoče pripisati neposredno posamezni dejavnosti, temelji na številu zaposlenih oziroma številu opravljenih ur v preteklem letu. Za izračun splošnega ključa se upošteva vse ure, evidentirane na neposrednih stroškovnih mestih.

Družba ima oblikovane še tri ključne za razporejanje stroškov, ki se evidentirajo na posrednih stroškovnih mestih. Ključni za razporejanje stroškov so oblikovani izkustveno na podlagi aktivnosti, ki jih zaposleni izvajajo za različne dejavnosti.

Skladno s prej navedenim so vrednosti, ki se nanašajo na splošna oziroma posredna SM, v letu 2022 razporejene po spodaj prikazanih ključih:

	GJS - 24-urna dežurna služba	Upravljanje pokopališč	Tržne dejavnosti
SM 90000000 - strokovne službe ključ 1	9,4%	51,5%	39,1%
SM 90100110 - sprejemna pisarna ključ 2	27,0%	10,0%	63,0%
SM 90100120 - vozniki urejevalci pokojnikov ključ 3	47,0%	10,0%	43,0%
SM 90200330 - vrtnarstvo ključ 4	0,0%	50,0%	50,0%

Vsi prihodki in odhodki se evidentirajo po PC in stroškovnih mestih, ki so vzpostavljena znotraj posameznih organizacijskih enot. Tako prihodki kot tudi stroški in odhodki se evidentirajo neposredno na posamezne dejavnosti. V primerih, ko stroškov ali odhodkov ob knjiženju ni mogoče razporediti na temeljna stroškovna mesta, imajo značaj splošnih oziroma posrednih stroškov in se najprej knjižijo na splošna stroškovna mesta, s katerih se z uporabo ključa razporedijo na temeljna stroškovna mesta posameznih dejavnosti.

Sodila in kriteriji za razporejanje prihodkov in odhodkov na posamezne dejavnosti ima družba določene v dokumentu Navodilo o sodilih za razporejanje prihodkov in odhodkov ter sredstev po posameznih dejavnostih.

3.3.8.2 Izkaz poslovnega izida po dejavnostih

v EUR

	GJS - 24-urna dežurna služba	Upravljanje pokopališč	Tržne dejavnosti
1. Čisti prihodki od prodaje	844.272	2.961.993	7.096.806
b) Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu drugim družbam doseženi z opravljanjem gospodarske javne službe	843.625	2.940.360	0
č) Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu drugim družbam doseženi z opravljanjem druge dejavnosti	647	6.603	7.096.806
d) Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	0	15.030	0
4. Drugi poslovni prihodki (s prevrednotovalnimi poslovnimi prihodki)	24.775	163.734	70.981
4.1. Prihodki iz naslova državne/občinske podpore	6.715	91.919	27.022
a) Prihodki iz naslova dotacij za pridobitev osnovnih sredstev od države/občine	326	10.777	1.358
b) Drugi prihodki iz naslova državnih/občinskih podpor	6.389	81.142	25.664
4.2. Drugi poslovni prihodki (s prevrednot. poslov. prihodki)	18.060	71.815	43.959
5. Stroški blaga, materiala in storitev	265.656	1.762.812	3.480.052
a.2) Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala povezani z drugimi družbami	84.745	145.144	1.645.869
b.2) Stroški storitev povezani z drugimi družbami	180.911	1.617.668	1.834.183
6. Stroški dela	584.517	2.150.576	1.576.620
a) Stroški plač	450.051	1.462.551	1.096.534
b) Stroški socialnih zavarovanj	68.600	292.291	223.409
b.1) Stroški pokojninskih zavarovanj	41.281	180.547	137.383
b.2) Drugi stroški socialnih zavarovanj	27.319	111.744	86.026
c) Drugi stroški dela	65.866	395.734	256.677
7. Odpisi vrednosti	71.998	797.920	313.086
a) Amortizacija	68.714	725.355	251.519
b) Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih	16	48.940	21.534
c) Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	3.268	23.625	40.033
8. Drugi poslovni odhodki	2.764	48.164	12.007
b) Drugi poslovni odhodki povezani z drugimi družbami	2.764	48.164	12.007
10. Finančni prihodki iz danih posojil	205	1.122	852
b.2) Finančni prihodki iz posojil, danih drugim, povezani z opravljanjem drugih dejavnosti	205	1.122	852
11. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	133	3.537	9.493
b) Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih	133	3.537	9.493
13. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	24	134	102
č) Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti	24	134	102
14. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	707	3.870	2.938
b) Finančni odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih obveznosti	1	3	1
c) Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti	706	3.867	2.937
15. Drugi prihodki	105	12.600	1.888
16. Drugi odhodki	2.903	15.912	12.194
17. Davek iz dobička	0	0	21.122
19. ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	-59.079	-1.636.402	1.761.899

Izkaz poslovanja družbe kot celote izkazuje za leto 2022 čisti dobiček v znesku 66.418 EUR. Pri izvajanju GJS - 24-urne dežurne službe je izkazana čista izguba v znesku 59.079 EUR, pri upravljanju pokopališč pa v znesku 1.636.402 EUR. Z izvajanjem tržnih dejavnosti je bil v letu 2022 dosežen čisti dobiček v znesku 1.761.899 EUR. Z dobičkom tržnih dejavnosti se na nivoju družbe pokriva izguba pri izvajanju javne službe, preostanek pa je razporejen skladno s sklepom pristojnih organov.

3.4 Izjava posloводства

Posloводство družbe potrjuje, da so bile pri izdelavi računovodskih izkazov, končanih na dan 31. 12. 2022, dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve in da so izkazi v skladu z ZGD-1, Slovenskimi računovodskimi standardi (2016) s spremembami ter pojasnili in stališči SIR.

Posloводство družbe izjavlja, da je družba v poslovnem letu 2022 v okviru svoje dejavnosti poslovala z edinim družbenikom in pri teh poslih družba ŽALE ni bila prikrajšana ali oškodovana.

Posloводство družbe ŽALE izjavlja, da v celoti potrjuje Letno poročilo za leto 2022 in s tem poslovno poročilo za leto 2022, računovodske izkaze prikazane v pričujočem letnem poročilu ter pripadajoča pojasnila na straneh od 50 do 79.

Direktor
mag. Robert Martinčič

Ljubljana, 25. 4. 2023